

f fastighets

VI ÄR TILLSAMMANS

Kongressprotokoll 2022

KONGRESSPROTOKOLL

fört vid Fastighetsanställdas Förbunds 19:e ordinarie kongress

Clarion Hotel Arlanda

6–8 maj 2022

Fredag 6 maj 2022	10
DAGORDNINGENS PUNKT 1.....	10
Kongressens öppning	10
Inledningstal av Magnus Pettersson, förbundsordförande	10
Parentation	14
Tal av Susanna Gideonsson, ordförande LO.....	15
DAGORDNINGENS PUNKT 2.....	20
Kongressens behöriga utlysande	20
DAGORDNINGENS PUNKT 3.....	20
Fullmaktsgranskning och upprop	20
Deltagarförteckning	20
DAGORDNINGENS PUNKT 4.....	24
Fastställande av dagordning	24
DAGORDNINGENS PUNKT 5.....	24
Fastställande av arbetsordning	24
Tal av Daniel Vencu Velasquez Castro, förbundssekreterare Unga Örnar	25
DAGORDNINGENS PUNKT 7.....	28
Val av kongressens funktionärer	28
7.1 Ordföranden, 4 st.....	28
7.2 Sekreterare, 2 st.....	28
7.3 Röstkontrollanter, 5 st	28
7.4 Protokolljusterare, 2 st	28
7.5 Pressreferent, 1 st.....	29
7.6 Reseräkningskontrollanter, 3 st.....	29
7.7 Beredningsutskott, 5 st.....	29
7.8 Redaktionsutskott, 3 st	29
DAGORDNINGENS PUNKT 8.....	30
Beslut om kongressens offentlighet	30
DAGORDNINGENS PUNKT 9.....	30
Reseräkningar – ekonomisk ersättning.....	30
DAGORDNINGENS PUNKT 10.....	30
Behandling av verksamhetsberättelse 2021.....	30
DAGORDNINGENS PUNKT 11.....	30
Behandling av revisionsberättelse 2021	30

DAGORDNINGENS PUNKT 12	32
Beslut om ansvarsfrihet.....	32
DAGORDNINGENS PUNKT 13	32
Beslut om arvoden.....	32
13.1 Förbundsstyrelsen	32
13.2 Revisorer.....	33
DAGORDNINGENS PUNKT 6	34
Nomineringar	34
DAGORDNINGENS PUNKT 15	34
Nya Stadgar	34
DAGORDNINGENS PUNKT 6 (punkten återupptogs)	40
Nomineringar	40
DAGORDNINGENS PUNKT 16	40
Stadgar.....	40
16.3 Stadgar	40
Motion 16.3.21	40
DAGORDNINGENS PUNKT 16	42
Stadgar.....	42
16.3 Stadgar	42
Motion 16.3.21 (fortsatt behandling)	42
DAGORDNINGENS PUNKT 14	43
Val av	43
14.1 Förbundsledning.....	43
14.1.1 Förbundsordförande	43
Tacktal av Lennart Mauritzon.....	43
14.1.2 Andre förbundsordförande	43
Tacktal av Inger Lundholm.....	44
14.1.3 Tredje förbundsordförande.....	45
Tacktal av Joakim Oscarsson	45
DAGORDNINGENS PUNKT 16	46
Stadgar.....	46
16.3 Stadgar/organisation formell.....	46
Motion 16.3.19	46
16.1 Valbarhet.....	46
Motion 16.1.1–16.1.6.....	46
Motion 16.1.9	50

Motion 16.1.7–16.1.8.....	51
16.2 Entledigande.....	53
Motion 16.2.10–16.2.12.....	53
16.3 Stadgar	55
Motion 16.3.13.....	55
Motion 16.3.14–16.3.15.....	56
DAGORDNINGENS PUNKT 16 (punkten återupptogs).....	59
Nya stadgar.....	59
16.3 Stadgar (fortsatt behandling).....	59
Motion 16.3.16.....	59
Motion 16.3.17.....	60
Motion 16.3.18.....	60
Motion 16.3.20.....	62
Motion 16.3.22.....	63
Motion 16.3.24.....	65
Motion 16.3.25.....	66
Motion 16.3.26.....	67
Motion 16.3.27.....	68
Motion 16.3.28.....	68
Motion 16.3.29–16.3.30.....	69
Motion 16.3.31.....	70
Motion 16.3.32.....	71
DAGORDNINGENS PUNKT 15.....	72
Nya stadgar.....	72
Lördag 7 maj 2022.....	73
DAGORDNINGENS PUNKT 3 (punkten återöppnades).....	73
Rapport från fullmaktsgranskning och upprop.....	73
DAGORDNINGENS PUNKT 14 (fortsatt behandling)	73
Val av	73
14.2 Förbundsstyrelsens ledamöter.....	73
DAGORDNINGENS PUNKT 6 (Punkten återupptogs)	73
Nominering.....	73
DAGORDNINGENS PUNKT 25.....	74
Policyfrågor.....	74
Motion 25.11.....	74
DAGORDNINGENS PUNKT 14 (punkten återupptogs).....	76

Val av	76
14.2 Förbundsstyrelsens ledamöter	76
Tal av Ylva Wessén, koncernchef, Folksam	77
DAGORDNINGENS PUNKT 6 (Punkten återupptogs)	79
Nominering	79
DAGORDNINGENS PUNKT 17	80
Organisering	80
17.1 Organisation avdelningar	80
Motion 17.1.1	80
Motion 17.1.2	81
Motion 17.1.3	82
17.2 Organisation klubbar	83
Motion 17.2.3	83
Motion 17.2.4	83
Motion 17.2.5	84
17.3 Medlemskap	85
Motion 17.3.6	85
Motion 17.3.7	86
Motion 17.3.8	87
Motion 17.3.9	88
17.4 Förtroendevalda	89
Motion 17.4.10	89
Motion 17.4.11	89
Motion 17.4.12	90
DAGORDNINGENS PUNKT 18	92
Arbetsmiljö	92
18.1 Arbetsmiljö	92
Motion 18.1.1	92
Motion 18.1.2	93
18.2 RSO	94
Motion 18.2.3	94
Tal av Urban Pettersson, förbundsordförande Elektrikerna, ordförande i 6F	95
DAGORDNINGENS PUNKT 14 (Punkten återupptogs)	97
Val av	97
14.3 Förbundsstyrelsens ersättare	97
DAGORDNINGENS PUNKT 6 (Punkten återupptogs)	97
Nomineringar	97

14.4	förbundsrevisorer, 5 st.....	97
DAGORDNINGENS PUNKT 19		98
	Ekonomi	98
19.1	Medlemsavgifter	98
	Motion 19.1.1–19.1.2.....	98
	Tal av Ardalan Shekarabi, socialförsäkringsminister.....	99
DAGORDNINGENS PUNKT 19 (fortsatt behandling)		102
	Ekonomi	102
19.1	Medlemsavgifter	102
	Motionerna 19.1.1–19.1.2 (fortsatt behandling)	102
DAGORDNINGENS PUNKT 22		103
	Försäkringar	103
21.1	Avtalsförsäkringar.....	103
	Motion 22.1.1–22.1.2.....	103
22.2	Medlemsförsäkringar	104
	Motion 22.2.3–22.2.4.....	104
DAGORDNINGENS PUNKT 6 (punkten återupptogs).....		106
	Nominering.....	106
DAGORDNINGENS PUNKT 22 (fortsatt behandling)		106
	Försäkringar	106
22.2	Medlemsförsäkringar	106
	Motion 22.2.5–22.2.6.....	106
	Motion 22.2.7.....	107
	Motion 22.2.8.....	108
	Motion 22.2.9.....	109
DAGORDNINGENS PUNKT 21.....		110
	Facklig-politisk.....	110
21.1	Arbetsmarknad.....	110
	Motion 21.1.1.....	110
	Motion 21.1.2.....	111
	Motion 21.1.3.....	112
	Motion 21.1.4.....	112
	Motion 21.1.5.....	114
	Motion 21.1.6.....	115
	Fastighets förtjänsttecken i guld.....	116
DAGORDNINGENS PUNKT 21 (fortsatt behandling)		119

Facklig-politiskt	119
21.1 Arbetsmarknad	119
Motion 21.1.7	119
Fastighets kulturstipendier	120
DAGORDNINGENS PUNKT 21 (fortsatt behandling)	120
Facklig-politisk.....	120
21.1 Arbetsmarknad	120
Motion 21.1.8–21.1.10.....	120
Motion 21.1.11–21.1.12.....	122
Motion 21.1.13–21.1.17	124
21.2 Allmänpolitisk.....	127
Motion 21.2.16–21.2.20.....	127
Motion 21.2.21	129
Motion 21.2.22.....	130
Motion 21.2.23.....	131
Motion 21.2.24.....	132
Motion 21.2.25–21.2.26.....	132
Motion 21.2.27.....	134
21.3 Samverkan och påverkan	135
Motion 21.3.28.....	135
Protokollsjustering	137
Söndag 8 maj 2022.....	138
DAGORDNINGENS PUNKT 14 (fortsatt behandling)	138
Val av	138
14.4 Förbundsrevisorer, 5 st.....	138
DAGORDNINGENS PUNKT 6 (punkten återupptogs).....	138
Nominering.....	138
DAGORDNINGENS PUNKT 14 (fortsatt behandling)	138
Val av	138
14.6 Revisionsbyrå/auktoriserad revisor	138
Informationspunkt – avtalslösa företag	139
DAGORDNINGENS PUNKT 20	140
Utbildning (Studier/yrkesutbildning)	140
20.1 Facklig utbildning	140
Motion 20.1.1	140
DAGORDNINGENS PUNKT 6 (punkten återupptogs).....	141

Nominering.....	141
DAGORDNINGENS PUNKT 20 (fortsatt behandling)	142
Utbildning (Studier/yrkesutbildning)	142
20.1 Facklig utbildning	142
Motion 20.1.2.....	142
Motion 20.1.3.....	143
Videohälsningar från UNI Global Union	144
Videohälsning från Mark Bergfeld, UNI Europa	144
Videohälsning från Marvin Largaespada, UNI Amerika	144
Videohälsning från Asmira Malkočević, Agora Center, Bosnien	145
Tal av Anna Sundström, generalsekreterare, Olof Palmes Internationella Center	146
DAGORDNINGENS PUNKT 20 (fortsatt behandling)	148
Studier	148
20.1 Facklig utbildning	148
Motion 20.1.3 (fortsatt behandling)	148
DAGORDNINGENS PUNKT 14 (fortsatt behandling)	149
Val av	149
14.5 Förbundsrevisorer, ersättare.....	149
DAGORDNINGENS PUNKT 6 (punkten återupptogs).....	149
Nominering.....	149
DAGORDNINGENS PUNKT 23.....	150
Jämlikhet/Likabehandling	150
23.1 Jämlikhet	150
Motion 23.1.1	150
Motion 23.1.2.....	151
23.2 Likabehandling.....	152
Motion 23.2.3.....	152
Motion 23.2.4.....	153
DAGORDNINGENS PUNKT 6 (punkten återupptogs).....	154
Nominering.....	154
Tal av Lennart Mauritzon, tillträdande förbundsordförande.....	154
DAGORDNINGENS PUNKT 24.....	156
Information.....	156
24.1 Information.....	156
Motion 24.1.1	156
Motion 24.1.2.....	157

DAGORDNINGENS PUNKT 14 (fortsatt behandling)	158
Val av	158
14.7 Ledamöter i valberedningen 5 st.	158
14.8 Valberedningens sammankallande.....	158
DAGORDNINGENS PUNKT 6 (punkten återupptogs).....	158
Nominering.....	158
DAGORDNINGENS PUNKT 26.....	158
Placeringsreglemente.....	158
Tal av Hans Öhlund, f.d. förbundsordförande Fastighetsanställdas Förbund	163
Avtackningar	165
Tacktal av Yvonne Nygårds.....	166
Tacktal av Magnus Pettersson.....	167
Protokolljustering	167
DAGORDNINGENS PUNKT 14 (fortsatt behandling)	167
Val av	167
14.9 Val av ersättare valberedning.....	167
DAGORDNINGENS PUNKT 27.....	168
Avslutning	168
Avslutningstal av Magnus Pettersson, avgående förbundsordförande.....	168

Fredag 6 maj 2022

DAGORDNINGENS PUNKT 1

Kongressens öppning

Fastighetsanställdas Förbunds 19:e ordinarie kongress öppnades fredagen den 6 maj 2022 kl. 13.00.

Inledningstal av Magnus Pettersson, förbundsordförande

Hej! Trevligt att se alla här och tack så jättemycket för så fint uppträdande. Jag lovar att jag varken tänker sjunga eller spela under den här dagen. Så det kan ni känna er lugna med. Kongressombud, förbundsstyrelse, anställda, pensionerade tidigare ombudsmän, gäster och åhörare, varmt och hjärtligt välkomna till Fastighetsanställdas Förbunds 19:e ordinarie kongress!

Det här blir min andra kongress som förbundsordförande i och med att jag tillträdde direkt efter 2014 års kongress avslutande och faktiskt den sjunde jag deltar på som ombud, anställd eller i ledningen. Eftersom jag avgår som förbundsordförande då kongressen avslutas blir det också min sista som aktiv medlem, eftersom jag vid nästa kongress har sällat mig till pensionärerna, de kamraterna.

Jag tänkte faktiskt börja med en liten historiebeteckning. Vi är ett relativt ungt förbund, som bildades 1936. Men grunden till förbundet började tidigare. I Lund började redan på 1910-talet ett fastighetsarbetarfack. 1918 bildades Värmeskötare- och gårdskarlsföreningen i Malmö och 1919 tog arbetarkommunen i Norrköping initiativ till bildandet av Norrköpings Gårdskarlsförening. Det är särskilt intressant för mig eftersom jag är från Norrköping.

Även John Nilsson från Norrköping, portvakt från 1915, var en av de som 1936 bildade grunden till Fastighetsanställdas Förbund. Och detta är bara exempel på föreningar som bildades runtom i landet och som sedan gick samman till det som nu är Fastighetsanställdas Förbund. Portvaktssysslan var vid den här tiden ofta en bisyssla och hustrun förväntades oavlönat att hålla portar och trappor rena. Portvakten blev successivt fastighetsskötare och det betraktades först då som eget yrke. Det var i huvudsak fastighetsskötare och maskinister som var medlemmar, men på 1940-talet anslöt städerskorna och Stockholms Städerskefackförening anslöts till förbundet 1948. Men trots förbundets bildande 1936 accepterades förbundet, som då hette Fastighetsarbetareförbundet, av LO först 1938.

En pionjär i sammanhanget var städerskan Svea Törnlund, faktiskt även hon från Norrköping. Norrköping har alltså utmärkt sig i förbundets historia. Svea motionerade till kongressen 1945 om att en kvinnlig ledamot skulle tillsättas såväl i förbundsrådet som förbundsstyrelsen. Denna motion röstades dock ner. Först 1961 kom den första kvinnan in i förbundsstyrelsen, Maj-Britt Andersson från Malmö.

Dessa fakta har jag hämtat från boken ”Fastighets 50 år, 1936–1986”. Nu pågår ett arbete med en fortsättning. Historien om vad som har skett sedan dess. De som håller på med det arbetet är här under kongressen och kommer att mingla runt för att prata med er för att få input även från er för att slutföra det arbete som nu håller på att avslutas. De har också lagt ut en enkät framför er, tror jag, som de gärna vill ha ifyllt. De som gör det här arbetet är vår tidigare redaktör för Fastighetsfolket, Hans Hjelte, vår tidigare kommunikatör och talskrivare, Kjell Karlsson Kilberg. Dessutom är våra numera pensionerade ombudsmän, Sten-Erik Johansson

och Jarmo Kusmin, med i arbetet. Sten-Erik kan tyvärr inte närvara här idag, men övriga tre är här och ni kan väl ställa er upp? Nu är det lite mörkt i salen, men de kommer alltså mingla runt hos er. Jag har en lampa rakt i ansiktet så jag ser faktiskt ingenting. Där borta finns de.

”Vi är tillsammans”, det är kongresstemat denna gång. Dessa dagar är vi verkligen tillsammans. Men det symboliserar också att ensam är inte stark. I en fackförening går vi tillsammans för att bli starka, kunna påverka våra villkor, politiken och vara en röst i samhällsdebatten. Vårt viktigaste uppdrag är att hjälpa våra medlemmar, bland annat när det gäller att förbättra anställningsvillkoren via våra kollektivavtal. Hjälpa och stötta vid händelser på arbetsplatsen som berör både grupper och individer. Påverka politiska beslut som berör medlemmarnas liv och vardag. Det kan till exempel vara pensionsfrågor, skatter och fördelningspolitik. Vi är ett förbund präglad av mångfald och jämlikhet. Vi har medlemmar från världens alla länder. Uppskattningsvis har ca 40 av medlemmarna annan bakgrund än svensk. Ca 50 procent är kvinnor och 50 procent är män. Den sammansättningen speglas också i vår verksamhet på olika nivåer. Vi talar ofta om våra två branscher, fastighets- och städbranschen, vilket ju inte är helt sant. Förbundet har också andra grupper som bör lyftas fram. Det går inte att nämna alla, då skulle ett stort antal yrkesbenämningar missas. Men det kan bland annat vara sanerare, fönsterputsare, folkets hus-anställda och anställda på idrottsföreningar. Vi har även ett stort antal medlemmar som arbetar på Samhall med egentligen alla förekommande arbetsuppgifter som finns i förbundet. Flera av våra yrkesgrupper är dock inte representerade här på kongressen, vilket givetvis är tråkigt. Alla är lika viktiga.

Perioden mellan vår förra kongress 2018 och nu har till stor del präglats av coronapandemin. Vi har sett hårda restriktioner och rekommendationer runtom i samhället för att skydda både oss själva och varandra. Vi har trots detta under pandemiåren 2020 och 2021 kunnat hjälpa medlemmarna på det sätt vi ska och har skyldighet att göra. Vi har hållit våra kontor stängda och de flesta av våra anställda har arbetat på distans. Det har inte ni och många andra yrkesgrupper kunnat göra, och företrädesvis självklart i LO-kollektivet. Ni har under hela perioden arbetat på som tidigare och sett till att samhället har fungerat. Det visar vilket viktigt arbete ni gör. Ni kan slå er för bröstet och vara stolta.

Precis som de flesta andra fackförbund har vi, trots ett jättebra arbete med medlemsvärvning, minskat antalet medlemmar under kongressperioden. Mycket beroende på pandemin då vi inte har kunnat vara ute på våra arbetsplatser, ta det fackliga samtalet och genomföra den fackliga verksamhet vi hade planerat för. Det har varit en orolig arbetsmarknad och om man då måste välja, blir det medlemskap i a-kassan framför förbundet. Även avtalsrörelsen 2020 blev förändrad, beroende på pandemin och fick skjutas på i sex månader för att förhandlas under hösten i stället för våren. Förhandlingarna fortsatte även in under 2021. Vi blev som tidigare uppbundna av det märke eller normering som sattes då industrins parter gjorde upp på en viss nivå. Vi har under en lång tid lyckats få ut reallöneökningar. Nu ökar inflationen och det ser i år ut som att reallönerna kommer att minska för första gången på ett flertal år. Nu laddar vi om för en ny avtalsrörelse 2023 där det lokala och regionala förberedelsearbetet redan har påbörjats. Även under avtalsrörelser är det viktigt att vara många medlemmar och ha en hög organisationsgrad ute på våra arbetsplatser. Tillsammans kan vi och är starka.

Jag tänkte nu berätta lite om bakgrunden till det stadgeförändringsförslag vi senare ska diskutera och fatta beslut om. Vid kongressen 2010 fattade vi beslut om att förändra vår interna organisation till hur den ser ut nu. Innan dess hade vi 11 avdelningar som var egna juridiska personer. Det innebar att man hade egen ekonomi och utifrån detta planerade och genomförde sin egen verksamhet. Beslutet 2010 innebar att förbundet blev en juridisk person där verksamheten kunde genomföras på samma sätt och med den verksamhet som

förbundsstyrelsen och förbundsmötena beslutat om. Även den demokratiska organisationen förändrades. Nu nyinrättades 121 avdelningar som är vår demokratiska grundorganisation. Sedan dess har antalet avdelningar minskat till nuvarande 119. En av de bärande tankarna med förändringen var att vitalisera den lokala verksamheten och engagera fler medlemmar i den fackliga verksamheten. Tyvärr kan vi nu i backspeglarna se att vi tappar eller missar våra duktiga förtroendevalda som finns under avdelningarna i form av klubbaktiva och arbetsplatsombud. De har inte känt sig riktigt hemma i att aktivera sig på avdelningsnivå. Förbundsstyrelsen tillsatte därför i januari 2021 en stadgekommitté som skulle se över stadgarna och fundera på förändringar som skulle innebära ett större lokalt engagemang. Det är deras förslag till förändringar som vi senare under kongressen ska diskutera, debattera och fatta beslut om. Jag hoppas att vi kan nå enighet i detta förslag, som jag själv tillsammans med förbundsstyrelsen tror kan vara en viktig förändring.

Det har under kongressperioden varit en minst sagt kaotisk politisk situation. Efter långa och svåra förhandlingar accepterades till slut en socialdemokratiskt ledd regering tillsammans med Miljöpartiet. Dock på bekostnad av det så kallade Januariavtalet eller Januariöverenskommelsen 2019. Uppgårelsen tecknades mellan Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Liberalerna och Centerpartiet. Detta var grunden till att Stefan Löfven till slut accepterades som statsminister. Som alltid i förhandlingar är det ett givande och ett tagande. De övriga partierna i uppgörelsen fick också igenom en del punkter som var negativa för vår del, bland annat punkten om en reformerad arbetsmarknad. Regeringen tvingades genomföra en politik som inte kan kallas socialdemokratisk, utan tvärtom går långt ifrån detta. Men det är viktigt i sammanhanget att skilja på regeringspolitik och partipolitik. De kan inte alltid gå hand i hand.

Jag vill särskilt nämna punkt nummer 20 i Januariavtalet. Arbetsrätten moderniseras, lagen om anställningsskydd ska ändras genom tydligt utökade undantag från turordningsreglerna. En enmansutredare tillsattes. Den så kallade Toijer-utredningen, där Toijer skulle ta fram förslag till förändringar i LAS för att tillmötesgå vad som överenskommit i punkt 20. Toijers utredning fick också konsekvenser i de förhandlingar kring trygghet och omställning som LO hade begärt förhandling om med Svenskt Näringsliv hösten 2017. Syftet med förhandlingarna var att öka anställningstryggheten och ge ökad möjlighet till omställning under arbetslivet. Utredningsförslaget som regeringen skulle ha som grund för förändringarna i LAS, om inte arbetsmarknadens parter kom överens om LAS, var långtgående till arbetsgivarnas fördel. Det här satte press på parterna att hitta en annan lösning med hotet om att utredningens förslag annars skulle genomföras. Nu hade även PTK, tjänstemännens förhandlingsorganisation, anslutit till förhandlingarna. Förhandlingarna fortsatte och gick i en riktning som flera av LO-förbunden inte kunde acceptera, tvärtom intentionerna att stärka anställningstryggheten. Det resulterade i att bland annat Fastighets hoppade av förhandlingarna och skrev en motion till LO-kongressen 2020 med likalydande att-satser från andra förbund, bland annat Målarnas, Byggnads, Seko och Kommunal.

Jag tänkte läsa att-satserna: ”Att LO gör en omstart i de pågående förhandlingarna om trygghet och omställning där samtliga förbund ges möjlighet att få insyn, vara delaktiga och påverka förhandlingarna. Att LO kallar till ett extra representantskap hösten 2020 för att besluta om nya direktiv för de fortsatta förhandlingarna, alternativt besluta om att avbryta förhandlingarna. Att LO inte ska medverka till att förändra reglerna om saklig grund för uppsägning i LAS. Att LO inte ska medverka till att de tvingande reglerna i LAS görs dispositiva, ens genom centralt kollektivavtal.” Det var alltså de att-satserna som vi då blev uppmanade, ska jag väl säga, att skicka in motioner kring till LO-kongressen i juni 2020. Motionerna fick till slut gehör både i LO-styrelsen och LO:s representantskap, som LO-kongressen då i juni hade hänskjutit motionerna till. Efter det fortsatte förhandlingarna, alltså

en omstart av förhandlingarna, och slutade med att en enig LO-styrelse och representantskap sa nej till den föreslagna överenskommelsen. Eller skulle kanske ha slutat där om inte IF Metall och Kommunal fortsatte förhandla och senare under hösten sa ja till en principöverenskommelse med Svenskt Näringsliv där redan PTK sagt ja.

Det här innebar självklart en turbulent tid inom LO-familjen, då två av fjorton LO-förbund sagt ja till detta. Fastighets var ett av de förbund som reagerade kraftigt på detta, men för att göra en lång historia kort så beslutade en LO-styrelse i majoritet och ett representantskap i majoritet att LO skulle bli part i det nya huvudavtalet för svensk arbetsmarknad. Jag, LO-styrelsen och förbundet på LO:s representantskap reserverade oss i båda instanserna. Och nu är det upp till varje förbund att besluta om man ska gå in i huvudavtalet eller ej. Några förbund har redan beslutat göra detta. Förutom IF Metall och Kommunal, pågår ett arbete inom Hotell- och restaurangfacket och i Pappers. Vi tycker inte att försämrade anställningsskydd är värt priset för att få en bättre omställning. Det ena uppväger inte alls det andra, därav vårt ställningstagande. Det här kan man betrakta mer som en politisk markering, eftersom de förändringarna som vi menade försämrade LAS även kommer att gälla våra medlemmar. Men då har vi tydligt markerat att vi inte accepterar de här försämringarna och det är jag stolt över.

LO-kongressen delades upp vid två tillfällen på grund av pandemin. Första delen genomfördes i juni 2020, då bland annat val till LO-ledning gjordes. Vi kunde då välkomna Susanna Gideonsson, eller Sanna som hon kallas, till ny LO-ordförande. Återigen, grattis Sanna till ett för LO:s medlemmar så viktigt uppdrag! Sanna var tidigare förbundsordförande i Handelsanställdas förbund. Den andra delen av LO-kongressen genomfördes vid månadsskiftet november/december 2021. Då med behandling av kongressmotionerna, exklusive de som handlade om trygghet och omställning som jag redan har nämnt. Jag måste i alla fall säga att det kändes lite konstigt att behandla motioner som många hade skrivit till kongressen 2020 vid ett så sent tillfälle. Men det är som sagt en konsekvens av pandemin som vi och hela världen genomgått.

Den politiska turbulensen fortsatte dock och förra sommaren riktades ett misstroendevotum mot statsministern på initiativ av Vänsterpartiet, vilket de borgerliga ställde sig bakom. Vänsterpartiets anledning var förslaget att införa fri hyressättning vid nyproduktion. De övriga partiernas anledning var bara att få bort Stefan Löfven. Fastighets mobiliserade också mot förslaget kring hyressättningen. Stefan utsågs dock återigen som statsminister, eftersom de andra partierna inte kunde enas om en gemensam kandidat. Sedan aviserade Stefan sin avgång som partiordförande i augusti 2021. En intern partiprocess startade och Magdalena Andersson valdes enhälligt att efterträda Stefan Löfven som partiordförande och utsågs den 30 november till ny statsminister – den första kvinnliga efter 100 år med allmän och lika rösträtt. Vi kan och ska vara stolta över Magda och hennes arbete och vara stolta över att den första kvinnliga statsministern är från Socialdemokraterna. Hon leder en socialdemokratisk regering, inte bara en socialdemokratiskt ledd regering. Detta berodde på att det som tidigare uppstod en turbulent politisk situation, då Miljöpartiet valde att hoppa av regeringssamarbetet. Det kan vi väl i efterhand tacka dem för.

Det är viktigt att säga att ni är här som kongressombud och representerar i den rollen er avdelning och ska tillsammans med övriga ombud och röstberättigade fatta beslut kring de motioner som har kommit in. Jag ser fram emot långa och livliga diskussioner. Vi kommer förmodligen inte vara överens om alla de beslut som ska fattas, men målsättningen är att vi till slut ska komma fram till gemensamma ståndpunkter. Lyssna på varandra och de inlägg som görs här ifrån talarstolen. Det är viktigt att ändå efter kongressen kunna samlas kring besluten och fortsätta vårt gemensamma arbete.

Förbundsstyrelsen har behandlat samtliga motioner och har lämnat förslag till beslut. Förslagen till beslut, och då vill jag tydliggöra det här, gäller endast att-satserna och har ingenting att göra med vad som kanske har formulerats i brödtexterna till motionerna. Ett bifallsförslag innebär att förbundsstyrelsen tycker att det är något som förbundet ska göra och inte håller på med sedan tidigare. Besvarad innebär att förbundsstyrelsen i princip tycker som motionären, men att det är en fråga som vi redan i dag arbetar med på något sätt. Avslag innebär att förbundsstyrelsen inte tycker som motionären och är emot förslaget som motionären formulerat i att-satsen eller att-satserna. Förbundsstyrelsen har vid ett flertal tillfällen gått igenom och diskuterat motionerna och i alla de förslag som nu finns att ta ställning till har vi en enig förbundsstyrelse. Jag vill på förbundsstyrelsens vägnar åter hälsa er alla varmt välkomna och förklara med detta Fastighetsanställdas Förbunds 19:e kongress för öppnad!

Ni slipper mig inte än. Jag vill på Fastighetsanställdas Förbunds vägnar hälsa alla er gäster välkomna och hoppas att ni som är här får några bra dagar tillsammans med oss. Ni representerar LO, andra fackförbund, andra delar av arbetarrörelsen och ni representerar företag och organisationer som vi samarbetar med. Denna gång har vi inte, med anledning av den tidigare pandemin, kunnat planera för att bjuda in våra nordiska och internationella kamrater. Jag vänder mig också till våra pensionerade ombudsmän som också ställer upp som dörrvakter. Jag vill även hälsa all vår personal, personalen på Abaton, Bantorget och Easymet hjärtligt välkomna. De kommer alla se till att vi har en kongress som fungerar väl och flyter på enligt plan. Jag vill även hälsa representanter för media välkomna.

Än en gång, varmt välkomna till Fastighetsanställdas Förbunds 19:e ordinarie kongress!

Parentation

Vi har nu lagt ytterligare en kongressperiod bakom oss. Det är många som har lämnat oss under kongressperioden. Det är arbetskamrater, förbundskamrater, vänner i arbetarrörelsen, nära och kära. Jag vill nämna några personer som får representera alla de övriga.

Anders Eriksson arbetade som avtalssekreterare i förbundet. Han började hos oss efter en ganska lång tid på Svenska Transportarbetareförbundet och var anställd hos oss mellan 1996–2004, då han gick i pension. Anders var min företrädare i LO:s avtalsråd. Anders skulle ha fyllt 75 år i april 2019.

Torsten Sonesson började arbeta som lokalfunktionär, som i dag heter ombudsman, i samorganisationen Skåne Halland 1966 och gick i pension 1990. Torsten blev medlem i Fastighets 1955 och är den person som har haft längst sammanhängande medlemskap. Han deltog vid samtliga kongresser från och med 1960. Han gick bort i januari 2020.

2020 nåddes vi också av beskedet att den mångåriga lokalombudsmannen Lars-Göran Viklund gått bort. Han anställdes 1980 och arbetade fram till 2003. Lars-Göran var mycket uppskattad och hjälpsam gentemot medlemmar och förtroendevalda. Han satte alltid medlemmen i första rummet. Lars-Göran blev 72 år. En ålder alldeles för tidig att gå bort i.

I december 2021 fick vi beskedet att Rolf Henriksson hade gått bort. Rolf arbetade som lokalombudsman i Sundsvall i två omgångar, 1969–1981 samt 1984–1993.

Slutligen så är det Monika Pilgren. En mångårig ledningssekreterare till flera förbundsordföranden som gick bort efter en lång tids sjukdom 2020. Vi är många som har arbetat tillsammans med och minns Monika med värme.

Vi minns de personer jag har nämnt men vi minns också många fler. De vi träffat ute på arbetsplatserna, på kurser, nära och kära som har gått bort under kongressperioden. Vi låter dessa personer representera alla de som under den gångna kongressperioden lämnat oss. Vi tackar dem för allt de gjort och hedrar dem med en stunds tystnad.

Tal av Susanna Gideonsson, ordförande LO

Kamrater, tack för möjligheten att få tala till er kongress! En kongress som samlar rösterna för runt 28 000 medlemmar. Magnus sa att antalet har sjunkit, men jag har inte någon mer aktuell siffra än så. Fastighetsarbetare vid privata, allmännyttiga och kooperativa bostadsföretag. Städare, fastighetsskötare, anställda i entreprenadföretag och i egen regi, fönsterputsare och folkets hus-personal och många, många fler. Ni är Fastighets. Det förbund som jag skulle vilja påstå har stått i frontlinjen under pandemin och bokstavligen talat med ert arbete hållit Sverige rent och räddat människors liv. Jag läste i dag att nu går man ut i Storbritannien och säger att Sveriges linje under pandemin, att vi som hade ett öppet samhälle har räddat oerhört många människoliv. Så det känns bra, men det är tack vare ert och många andras arbete som det faktiskt var möjligt att hålla Sverige i arbete. För det är så, när tjänstemän och akademiker har suttit hemma med sina datorer så har inte bara ni hållit Sverige friskare, ni har tagit er med kollektivtrafik till och från jobbet, och med skyddsmasker och med handsprit, ibland utan tillräcklig utbildning och brister i skyddsutrustningen utfört det arbete ni haft att göra. Men framför allt har ni hållit reda på Sverige, sett till att saker och ting har fungerat och ni har räddat liv. Från LO:s styrelse vill jag framföra vår allra varmaste hälsning till er kongress och till era medlemmar och tack för det arbete som ni har gjort under pandemin. Stort tack, kamrater!

Fastighets har alltid verkat för det bästa för vanligt folk. Som när ni på 60-talet tog kampen, inte bara för portvakternas villkor utan också för deras människovärden. Fastighets är, och har också alltid varit, ett förbund som burit det mindre LO-förbundets fana främst i det tvärfackliga arbetet. Både i LO:s styrelse, där du Magnus har varit en tydlig röst för det mindre förbundet och varit en samlande kraft, men också runtom i landet. På de flesta digitala tvärfackliga möten som jag har varit sedan jag blev vald, och även faktiskt på ett antal fysiska här under våren, så är det nästan alltid en medlem från Fastighets som är med, räcker upp handen och deltar i diskussionen. Och det här är så oerhört värdefullt. Det är värdefullt och viktigt att vi alla är med. För det är i vetskapen om att när vi sluter oss samman, det är då vi är starka. Men vi vet också att vi har stora motkrafter – jag återkommer till det – och det vet vi historiskt, men historien hjälper oss inte när det är framtiden vi ska ta oss an. Det är dit vi sträcker oss. Det är utmaningar vi har framför oss.

Vi ska i år först och främst genomföra en facklig valrörelse, en facklig valrörelse där vi tillsammans kämpar för att karensavdraget ska bort. Karensavdraget är i dag en klasslagstiftning. Karensavdraget slår allra hårdast mot de arbetare, inte minst mot Fastighets medlemmar, som varje dag går till jobbet och ser till att samhället fungerar. Under coronapandemin vet vi att lite drygt nio av tio arbetare inte kunde jobba hemifrån. Samtidigt har det i tjänstemannayrkena utvecklats allt fler metoder för att kunna arbeta från hemmet, oavsett om det gäller att man själv är lite krasslig eller att barnen är lite krassliga. Ni kanske har hört det på era arbetsplatser där ni jobbar, man säger ”Jag känner mig lite snuvig idag, så jag jobbar hemifrån”. Eller man säger ”Laura är lite förkyld idag, så jag jobbar hemifrån”. Utifrån det är det en klasslagstiftning. En styckare eller en undersköterska jobbar inte hemifrån. Inte heller ett butiksbiträde eller en snickare. Under hela pandemin har LO-förbundets medlemmar gått till jobbet varje dag med vetskapen om att annars skulle samhället sluta fungera. Så dras arbetsmarknaden isär, det går åt fel håll. Det går åt fel håll när många

av ekonomiska skäl tvingas gå till jobbet trots att de är sjuka och egentligen borde vara hemma. När vi gör undersökningar från LO ser vi att under 2019 gick nära var fjärde kvinna till arbetet fyra gånger eller mer, trots att man inte var speciellt frisk. Bland män i arbetaryrken var motsvarande andel ungefär två på tio. Håll de här siffrorna i minnet. Det är framför allt en orsak till sjuknärvaron som sticker ut. Fyra av tio kvinnor i arbetaryrken uppger att de har inte råd att vara sjuka. Deltidsarbete, osäkra arbetsvillkor i kombination med låga lönenivåer har negativ påverkan på möjligheten att kunna vara hemma från jobbet när hälsan kräver det. Den andra anledningen som stack ut, varför man gick till jobbet trots att man var sjuk, det var att ”Ja, men stannar jag hemma från jobbet så vet jag att mina arbetskamrater får slita häcken av sig”.

Deltidsarbete och osäkra arbetsvillkor är en realitet. Det är en realitet hos er, det är en realitet i många LO-förbund. Och det här gör att saker och ting faktiskt slits isär. För medlemmarna i LO-förbunden står valet ofta mellan att riskera sin privatekonomi, när sjukdom bestraffas med att en femtedel av veckoinkomsten försvinner, eller att du faktiskt är visstidsanställd så att stannar du hemma får du ingen ersättning alls, inte någonsans. Det här är inte rimligt. Orättvisan ligger inte i att vissa yrkesgrupper är mer utsatta för smitta, inte bara där, utan i att vissa yrkesgrupper genom att arbeta hemma kan undvika den stora ekonomiska förlust som karensavdraget innebär. Vi försöker få fram siffror från Försäkringskassan på det här. De vill inte släppa ifrån sig det. Men vi börjar se att det här är ett systemskifte på svensk arbetsmarknad. Där tjänstemän på sina arbetsplatser nu tar för givet att det ska vara fritt valt arbete, i stort sett, att kunna jobba hemifrån eller inte. Det här ökar klyftorna i samhället. Det ökar klyftorna, dels genom att man kan hämta och lämna tidigare på förskolan, man slipper kostnaden för kollektivtrafiken och så vidare, och så vidare. Så det är en klasslagstiftning.

I samma undersökning där vi såg att fyra av tio arbetarkvinnor gick till jobbet trots att de var sjuka, såg vi att två av hundra tjänstemän sagt att de gått till jobbet då de har varit sjuka. Och vet ni var orsaken då var? Varför tror ni de går till jobbet, trots att de var sjuka? Ja, därför att de har ett så oerhört roligt och intressant jobb. Så det visade en liten skillnad. Men vi ser att samtidigt som vi hade pandemin, samtidigt som alla LO-arbetare faktiskt gick till jobbet, så hade vi mindre sjukdom i vinterkräksjuka, vanlig influensa och allt sådant här. Vi är hundra procent säkra på att karensavdraget helt enkelt är en konstruktion för att sprida smitta. Och vi tror att Sverige skulle tjäna lika mycket på att ta bort det, låta människor vara hemma när de är sjuka, låta dem bli friska i stället för att vi har en inbyggd smittspridarfunktion i en försäkring. Därför så säger vi, avskaffa karensavdraget i sjukförsäkringen! Punkt.

Det handlar också om pensionerna. Jag vet att jag inte behöver argumentera för er varför pensionerna behöver bli högre. Du har tagit upp frågan om pensionerna flera gånger i dina krönikor i Fastighetsfolket, Magnus. Nu ser jag inte dig. Där sitter du! Och jag delar din uppfattning. Jag delar den uppfattningen med varje medlem i Fastighets. Och som du skrev, Magnus, att drömmen om ett aktivt, ljuvt liv som pensionär finns fortfarande kvar i Sverige. Men med dagens pensionssystem övergår det till en mardröm för allt fler. För verkligheten är att inkomsten halveras. I stället för en kamera runt halsen kringkärs livet in på kaffekoppen. Sommarstugor och fordon får säljas, resor och fritidsintressen tvingas upphöra. Välfärdslandet Sverige skickar allt fler av sina medborgare i ekonomisk ruin efter 40 års arbete. Varför? Och när jag i olika sammanhang möter människor som arbetar med pensionssystemen och politiker som fattar beslut, då hamnar ofta pannorna i djupa, djupa veck. Då kommer miniräknarna fram, datorerna kopplas upp och de verkar oerhört bekymrade. Det är jag också. Men jag är allra mest bekymrad varför man inte börjar med det som går att göra något åt direkt. Pensionen återspeglar den inkomst man har haft genom livet. Med andra ord, se till att alla får en schyst arbetsmiljö så att människor slipper vara sjuka, slipper få arbetsskador och framför allt orkar med ett helt arbetsliv. Att inte myndigheter och

arbetsgivare använder sig mer av exempelvis era skyddsombud förvånar mig. För någon vecka sedan läste jag att ni i Fastighets tycker att det behövs fler skyddsombud på Samhall. Det behövs på många ställen och det är helt rätt. Det behövs bra regler, det behövs bra förordningar men användningen och möjligheten att verka som skyddsombud ute på arbetsplatsen, det är det som är a och o. Det är där ni och många andra gör skillnad. Skyddsombuden gör skillnad. Det gör stor skillnad i plånboken om Fastighets medlemmar orkar arbeta hela livet.

Det handlar också om rätten till heltid. Man kan faktiskt orka med en heltidsanställning om arbetsmiljön är bra. Och där är det alldeles, alldeles för vanligt, framför allt på de kvinnodominerade delarna av arbetsmarknaden, att LO-förbundets medlemmar säger: ”Jo, jag skulle egentligen behöva jobba heltid, men jag orkar inte”, och så går man ner på deltid. Man tar på sig skulden själv för att jobbet helt enkelt är åt helskotta för slitigt. I stället för att se till att arbetsgivaren rättar till arbetsmiljön så att man klarar av att ha ett heltidsarbete och klarar av att komma hem utan att vara helt slut i vare sig kropp eller knopp. Det påverkar ju inte bara månadsinkomsten, det gör så oerhört stor skillnad på pensionen om man dels orkar jobba heltid, dels orkar jobba ett helt arbetsliv. Men med det sagt innebär det också att det gör skillnad när det gäller kvinnor och mäns löneinkomster under livet. Det finns löneskillnader, och det vet ni. Oförklarad säger Medlingsinstitutet att ungefär 4,5–5 procent mellan kvinnor och mäns löner inte kan förklaras med statistik. Det här är oerhört omodernt.

Samtidigt kan vi ibland glädja oss åt saker och ting i Sverige. I en annan rapport som kom i går från ILO säger de att i länder där man har kollektivavtal, i länder som de nordiska länderna i Europa, har vi betydligt högre jämlikhet. Och ändå tycker vi att vi är på väg åt fel håll. Men just kollektivavtalen gör att vi hanteras likadant på arbetsplatsen och det vet ni som företrädare, att kollektivavtalen gör inte skillnad på kvinna eller man, gammal eller ung, oavsett vad man kommer ifrån eller annat. Man gör inte skillnad, och det är det vi i fackföreningsrörelsen är så oerhört duktiga på. Vi tar strid för alla arbetare på arbetsplatsen på samma sätt.

Vänner, det här handlar om människovärdet. Om alla människors lika värde. Om att alla människor är lika mycket värda att bli lyssnade på. Att alla människor ska ha en röst. En röst som kan påverka de här frågorna som jag nyss tagit upp. Och det är en röst som jag hoppas, tror och nästan förutsätter att ni alla använder den 11 september när det är val här i Sverige. Val till riksdagen, till regionerna och, lika viktigt, till kommunerna. Och då, då ska vi praktisera det nu Ukraina faktiskt försvarar med sitt blod. Rätten att bestämma över vår gemensamma framtid.

Sverige står inför stora utmaningar. Inte minst med tanke på kriget och dess effekter utanför Ukraina. Samtidigt har Sverige fantastiska möjligheter att bygga landet starkt, precis här och nu. Inför valet är det tydligt att det finns ett parti, ett parti som klarar av att hantera både våra utmaningar och möjligheter samtidigt. Som hanterar kriser och krig och samtidigt utvecklar landet och stärker välfärden. Det finns ett parti som säger: Ja, vi behöver ha ett starkt försvar. Men vi behöver också ha en stark välfärd. Inte antingen eller. För vi socialdemokrater, vi vet att en demokrati för att leva behöver två saker. Det handlar om skydd från utplåning av yttre fiender, det vill säga ett militärt försvar. Men det handlar också om ett skydd från att förtvina inifrån. Det vill säga ett levande civilsamhälle och en stark välfärd. Det tål att påminnas om varje dag, att demokrati är ett för evigt oavslutat bygge. Ett ständigt pågående projekt där nya generationer, nya medborgare, ska ges plats att påverka. Alla ska kunna rösta, stötta och inspireras. Allt för att bli en självklar del i demokratibygget med sina egna viljor, drömmar och erfarenheter. Det tål att påminnas om att det är med jämlikhet som medel som den levande demokratin förverkligas. Socialdemokraterna kallar det för det starka samhället. Från

LO:s sida kallar vi det trygghet för vanligt folk. Och det är dit vi ska, till ett Sverige som faktiskt kan mycket bättre än vad vi ser i dag.

Kamrater, jag vill naturligtvis säga några ord om läget i Ukraina. Att Ryssland har anfallit landet och inlett ett krig är fruktansvärt. Ännu värre är att civilbefolkningen drabbas på så många sätt. Det har lett till att människor med all rätta flyr landet. Och främst är det kvinnor och barn som söker skydd i andra länder. En del av dem kom till oss här i Sverige och de är inte annorlunda jämfört med oss. De vill leva i fred. De vill ha ett arbete med schysta villkor. De vill äta frukost med barnen och se till att de kommer i väg till skolan, äta middag på kvällen, låta barnen göra läxan och leka en stund innan det är dags för dem att lägga sig. Kanske sitter vuxna uppe en stund till och pratar och funderar på hur det ser ut. För ukrainarna är det ju oftast i deras tankar hela tiden: Hur fungerar det för våra vänner och för vår släkt i krigets Ukraina? Jag hoppas att de som kommer hit verkligen får känna lite hopp, att de ska orka drömma om en bättre framtid. Självklart ska vi i Sverige hjälpa de här människorna efter allra bästa förmåga. Har du möjlighet, så skicka en slant till Palmecentret och till deras arbete för att hjälpa Ukraina och deras medborgare. Vi vet att de har upprättade kanaler och vi vet att pengarna som skickas dit går till rätt saker.

Men om vi ska gå in på den negativa sidan när det gäller Ukrainas kvinnor och barn som kommer till Sverige, så är det inte så att det är alla i Sverige som faktiskt känner med dem som kommer hit. Jag tänker dels på de män som köper sex av ukrainska kvinnor. Stockholmspolisen rapporterade nyligen att 30 av de 38 män som nu har åkt fast för sexköp gjorde det efter att ha köpt sex av kvinnor från Ukraina. Kvinnor som har tvingats lämna allt och antingen lurats in i prostitution eller säljer sig i desperation. Allt har de förlorat. Det enda de har kvar är sina kroppar och det finns män som köper det. Den andra kategorin är alla giriga ohemula arbetsgivare som ser chansen att: Jajamensan, nu har vi möjlighet att få billig arbetskraft just utifrån de som kommer hit. Och där ska vi hjälpas åt som fackliga att se till att även de ukrainska flyktingarna som kommer hit ska få lön och de ska få villkor precis på samma sätt som alla de andra i enlighet med svenska kollektivavtal.

Kamrater, låt oss använda våra insikter, våra värderingar, vår vilja. Vi ska bryta ojämlikheten mellan män och kvinnor, mellan människor från olika länder, bygga det starka samhället där var och en har möjlighet att växa och hoppas på framtiden och där var och en känner att hon är med på resan. Ambitiöst, ja. Men vi har råd. Vad vi inte har råd med är att lämna människor efter i hopplöshet eller vanmakt.

Kongressdeltagare, utan det starka samhället får vi hoppas på tur i livets lotteri. Tur att födas av rika föräldrar. Tur att växa upp i rätt område och starta livet med en förmån som stadigt växer. Under pandemin såg vi att Sverige fick drygt 330 nya miljardärer. Det här samtidigt som vi vet att LO-förbundets medlemmar slet som bara den, där man jobbade häcken av sig eller fick gå direkt ut i arbetslöshet därför att man var visstidsanställd när pandemin slog till. Samtidigt som Sverige fick 330 nya miljardärer. Det finns bara ett land i världen som har de här möjligheterna för några få att berika sig, som har det mer än Sverige, och det är Ryssland. Och det är ingen lista som det är roligt att vara tvåa på. Så med andra ord, Sverige har råd, pengarna finns. Vi ska se till att vi också använder dem på ett annat sätt. För utan det starka samhället står vi ensamma och ensam är aldrig stark. Allra minst i tider av kris. Därför lyfter LO inför valet i höst ett antal krav på politiken. Vi vill se ett Sverige där vi delar rättvist på kostnader, på risker och på vinster. Där vi tillsammans investerar för ett jämlikare land. Där vi tar tillbaka kontrollen över det som bäst styrs gemensamt. Vi ställer krav men kommer också arbeta för att det ska gå att genomföra de förändringar som faktiskt är nödvändiga. Därför kommer LO tillsammans med er i Fastighets och de 13 andra förbunden att driva en facklig valrörelse. Tillsammans ska vi se till att vi efter valet faktiskt får en socialdemokratiskt ledd

regering. Detta trots vad Magnus sa när det gäller Januariavtalet. Vi vet att det var en förutsättning för att vi skulle ha en socialdemokratiskt ledd regering. Och då är det många som säger "Var det värt priset?" Ja, det får historien visa men en sak som vi har sett, det är att under pandemin var det oerhört viktigt att vi hade en socialdemokratiskt ledd regering. En regering som direkt ställde om, som gjorde det lättare att gå med i a-kassan, som höjde a-kasseersättningen, som faktiskt införde karensbidraget, som såg till att vi fick korttidsarbete i stället för att gå rakt ut i arbetslöshet som under finanskrisen då vi hade en borgerlig regering.

Det gör skillnad vem som styr landet. Även om det är en socialdemokratisk regering som har tvingats regera med en borgerlig majoritet i riksdagen och många gånger under en borgerlig budget, så gör det faktiskt skillnad. Och Sverige behöver en socialdemokratisk regering. Vi arbetare behöver det. Men vi behöver också fler arbetare i politiken. Vi behöver fler som i kommunen, i regionen, i riksdagen talar om hur det är att vara arbetare i Sverige. Som faktiskt talar om hur våra liv funkar. Som talar om för de här människorna som sitter och tar beslutet "Att fattar ni de här beslutet så innebär det här detta för mig och för alla mina arbetskamrater". För politiker är inte tankeläsare, lika lite som ni vet att arbetsgivarna inte heller är tankeläsare. Även för dem måste vi tala om vad vi vill för att det ska bli en förändring.

Vi kan konstatera att vi har många saker att göra och det är hundratals olika yrken inom LO som faktiskt behöver det här. Och vi skickar en hälsning till alla politiker, till alla som fattar beslut, att de ska fråga oss som faktiskt får Sverige att fungera. Fråga alla de som är ute i arbetslivet. Fråga de som jobbar i butikerna och blir rånade. Fråga de som rycker ut när larmen går. Fråga alla som utnyttjas av kriminella arbetsgivare. Fråga alla som drabbades av smittspridningar, och ibland till och med dog, de som stod i frontlinjen under pandemin. Det är våra inkomster, det är våra liv det handlar om. Det är våra kroppar som slits ut i förtid och det är våra pensioner som det alldeles för ofta inte går att leva på. Och helt enkelt, det är våra liv som inte går att få ihop, när förskolan, sjukvården eller äldreomsorgen inte funkar som den ska.

I slutet av förra veckan var jag på ett tvärfackligt möte med 22 personer. Jag frågade "Hur många av er får barnomsorgen att funka tillsammans med ert arbete?" Det var fyra som hade en barnomsorg som funkade tillsammans med deras arbetstider. Sedan ställde jag också frågan "Hur många av er kan använda er av kollektivtrafiken när ni ska till och från ert arbete?" Det var tre av de här 22. Det är bara att konstatera, vi behöver bli fler arbetare som är med och beslutar för att vi ska få ett samhälle som funkar utifrån våra villkor, utifrån våra arbetstider och utifrån helt enkelt våra liv. För samhället i dag byggs inte utifrån oss utan det byggs utifrån andra. Med det, kamrater, skulle jag vilja säga att hela svaret ligger i att vi håller fast vid insikten att vi ska inte ställa reformer och grupper mot varandra. Vi behöver ett jämlikt samhälle där man tar hänsyn till alla. Ett jämställt samhälle är det allra, allra bästa för Sverige. Jag ser fram emot att vi tillsammans ska göra en riktigt bra valrörelse och se till att alla våra fackliga kandidater som nu ställer upp för att väljas till kommun, region och riksdag, faktiskt kommer in och kan göra arbetarnas röst hörda. Det är helt enkelt dags att vi ska ta tillbaka kontrollen över samhällsutvecklingen.

Med det så säger jag tack och lycka till med er kongress! Tack ska ni ha!

DAGORDNINGENS PUNKT 2

Kongressens behöriga utlysande

- *Magnus Pettersson*, förbundsordförande, föredragande.

I debatten deltog:

- *Tommy Engström*, Tierp

Kongressen beslutade

att *anse* kongressen som behörigt utlyst.

DAGORDNINGENS PUNKT 3

Fullmaktsgranskning och upprop

- *Jenny Parmstrand*, förbundsrevisor, föredragande.

Undertecknande revisorer, har haft i uppgift att enligt stadgarna granska fullmakterna för ombuden vid Fastighetsanställdas Förbunds 19:e kongress. Vid granskning har brister hittats i rutinerna för hantering av årsmötesprotokoll, vilket medfört extraarbete för ombudsmän, administratörer och förtroendevalda. Efter avslutat arbete meddelas att förbundets 119 avdelningar är representerade med 110 ombud, 50 ombud saknas.

Kongressen kommer att bestå av 110 ombud, förbundsstyrelsens 13 ledamöter, vilket innebär 123 röstberättigade samt 3 revisorer.

Kongressen beslutade

att *godkänna* rapporten från fullmaktsgranskningen och *fastställa* röstlängden till 123 röstberättigade.

Deltagarförteckning

FÖRBUNDSSTYRELSEN

Veronica Boström
Camilla Claesson
Annica Falck
Anita Göransson
Mathilda Hauge
Patrik Hellström
Esagh Najmeddin
Timo Närhi
Yvonne Nygårds
Joakim Oscarsson
Magnus Pettersson

Roger Sandlund
Ysabel Nilsson Saavedra

REVISORER

Jeanette Cervin
Jenny Parmstrand
Ann-Sofi Venell

OMBUD

Tomas Miller	Angered
Hermann Johannes Koertge	Arlanda
Mats Hansson	Avesta
Silvio Siles	Bandhagen
Elisabeth Fredin	Borås
Patricia Liedberg	Borås
Qim Rush	Enköping
Maj-Len Holmquist	Eskilstuna
Peter Larsson	Eskilstuna
Visar Pllana	Eslöv
Titti Ahvander	Falkenberg
Thomas Svensson	Falköping
Anders Johnson	Farsta
Roger Persson	Gotland
Emil Haapala	Gällivare
Nina Dahlbom	Gävle
Maarit Jänislampi	Göteborg Centrum
Liljana Panic	Göteborg Öster
Juha Bäckman	Hallsberg
Danijela Teodorovic	Hallunda
Gordana Josimovic	Hallunda
Jens Grenlund	Halmstad
Victoria Björkman	Halmstad
Lars Wårstedt	Haparanda
Kim Nilsson	Heby
Slavisa Nikolic	Helsingborg
Torbjörn Jönsson	Helsingborg
Emebiet Legesse	Hisings Backa
Selamawit Girma Zeleke	Huddinge
Erik Enström	Hudiksvall
Paschalis Karalis	Hägersten
Mahjoub Jebali	Hässelby
Abdu Nuru	Johanneshov
Lennart Larsson	Jämtland
Melanio Tongco	Jämtland
Diar Wasta	Järfälla
Nina Persson	Kalmar

Bhikhu Öström	Karlshamn
Jessi Guldhammer	Karlskrona
Jessie Gustafson	Karlstad
Ulrica Hiller	Karlstad
Anna Pettersson	Katrineholm
Moayed Motallebi	Kista
Peter Obermüller	Kista
Evert Bischof	Kristianstad
Per Mårtensson	Kristianstad
Malin Palm	Kristinehamn
Toni Georgiev	Kungsbacka
Peter Hall	Kungälv
Mattias Uhr	Köping
Daniel Jonsson	Linköping
Kenneth Johansson	Linköping
Christian Andersen	Ljungby
Anna Rönnbäck	Luleå
Patrik Tullnär	Luleå
Max Lindahl	Lund
Patrik Svan	Lund
Arielle Larsson	Lysekil
Jan Jörlund	Malmö
Krister Rasmussen	Malmö Syd
Philip Stöckel	Mariestad
Ellinor Karlsson	Mjölby
Britt-Louise Wetterhall	Motala
Daniel Liebst	Mölnadal
Cecilia Thornell	Norrköping
Ronney Lundberg	Norrköping
Richard Fredriksson	Nyköping
Temursha Sagheb	Nässjö
Carina Eriksson	Piteå
Kurt Bier	Sandviken
Ola Holmbom	Skellefteå
Per Höglund	Skellefteå
Panagiotis Gadis	Skärholmen
Amil Ishak	Sollentuna
Hans Alcides Matute Mancero	Sollentuna
Aleksandra Kazmeirczak	Solna
Comfort Edet	Spånga
Goitum Hagos	Spånga
Bodil Strömberg	Stenungsund
Nataliya Truskavetska	Stockholm city
Daniel Johansson	Sundsvall
Markus Henriksson	Sundsvall
Nathalie Gustafsson	Säffle

Viktoria Demircan
Josefine Nymark
Luis Eduardo Jara Saavedra
Curt Öhrström
Ebbe Pettersson
Tommy Engström
Jonas Lindberg
Michael Dalerstedt
Izabela Gertner
Stellan Flodman
Emil Isenheim
Jeff Johansson
Jaouad Elouafi
Ingela Svensk
Yanina Vängelin
Tommy Holmbom
Peter Sjöberg
Tina Al-Kanaan
Mina Hanna
Jesper Zettergren
Amila Cerimagic
Josef Hemström
Agnieszka Jarl
Jane Lundh
Gabriel Johansson
Eva Brodin

Söderhamn
Södertälje
Södertälje
Södertörn
Södertörn
Tierp
Tranås
Trollhättan
Tumba
Tvärs
Uddevalla
Umeå
Uppsala
Uppsala Västra
Uppsala Östra
Varberg
Värnamo
Väst
Västerort
Västervik
Västerås
Västerås
Västra Frölunda
Växjö
Örebro
Örnsköldsvik

PERSONAL

Tibor Bibok
Stefan Björkenstam
Frida Cederborg
Jan Clausen
Fredrik De Rooy
Anders Edgren
Ewa Edström
Jamal El Mourabit
Mohamad Elmarghichi
Bengt Engkvist
Anders Fennsjö
Linda Friman Wallskog
Martin Fröjd
Madeleine Holst
Roger Ingman
Benjamin Ivansson
Henrik Johansson
Layla Johansson
Torbjörn Jonsson

Jörgen Karlsson
Håkan Leidzén
Dan-Inge Lennström
Björn Lindberg
Jonas Lindberg
Zia Lodin
Inger Lundholm
Conny Lundin
Kristofer Löfström
Victoria Morberg
Björn Nielsen
Nicklas Nilsson
Thomas Niska
Jenny Norbäck
Mikael Norén
Eva-Lena Nyblom
Anette Nybrand
Helena Qvarfordt
Narjes Razavian
Ivy Salaris
Alex Santibanez
David Sjören
Larry Stewart
Per-Olof Timan
Sanna Wallin

DAGORDNINGENS PUNKT 4

Fastställande av dagordning

- *Magnus Pettersson*, förbundsordförande, föredragande.

Kongressen beslutade

att *fastställa* förbundsstyrelsens förslag till dagordning.

DAGORDNINGENS PUNKT 5

Fastställande av arbetsordning

- *Magnus Pettersson*, förbundsordförande, föredragande.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag till arbetsordning.

Tal av Daniel Vencu Velasquez Castro, förbundssekreterare Unga Örnar

Tack så mycket! Fackliga kamrater, tack så mycket för att jag får låna lite av er tid under er kongress. Jag skulle vilja börja i Ukraina. Vi alla har följt nyheterna och i dag kan vi också följa hur stålverket i Mariupol blir bombat och hur trupperna mobiliseras för att förrinta Mariupol från jordens yta. Det är ganska allvarligt det som händer i Ukraina. Jag har väldigt många gånger pratat med medlemmar i Unga Örnar, barn i vår verksamhet som undrar vad det här kriget egentligen innebär. För det är sällsynt att en demokrati oprovocerat blir invaderat av ett annat land. Det har inte hänt sedan andra världskriget så det är något vi alla behöver ta in. Men det finns också hopp. Det finns hopp och det hoppet är dels den svenska arbetarrörelsen och den solidaritet som vi visar med våra ukrainska kamrater. Jag vet att LO-förbunden gör otroligt mycket arbete men vi på Unga Örnar gör också otroligt mycket arbete.

Jag såg att jag förhoppningsvis kommer att få en ros med en gåva till Solidaritetsfonden, vilket gläder mig. För jag kan meddela att Unga Örnar tillsammans med Palmecentret har donerat 100 000 kronor från Solidaritetsfonden till Ukraina för att det ska gå till barnsjukhus, medicin och framför allt till barn som har funktionshinder. Barn som inte kan fly. Jag vill att ni ska ge alla er en applåd, för det är ni som har samlat in de här pengarna och det är jag otroligt stolt över.

Den 7 november 1931 beslutade SSU:s dåvarande förbundsstyrelse att bilda en barnorganisation. Denna barnorganisation var sprungen ur sagostunds-rörelsen. Jag vet inte om ni har hört om den men den var väldigt stor i södra Sverige i början av 1900-talet. Ossian Nilsson var en av grundarna till sagostunderna och han var en eldsjäl för barns rättigheter redan i början av 1900-talet. Han sa ”De små borde förskonas för varje slags religiös, antireligiös och politisk påtryckning. Barn ska växa upp i en friskare och mer dogmfri luft än den sekterna unnade dem”. Sagostunderna blev snabbt en del av den socialistiska arbetarrörelsen som Landsorganisationen och det Socialdemokratiska Arbetarpartiet tillhörde. Den socialdemokratiska ungdomen, som bildade den här fantastiska barnorganisationen sprungen ur sagostunds-rörelsen för nästan 90 år sedan, gjorde det för att sprida budskapet från sagostunderna till hela Sverige. Inte ett enda barn skulle bli fängslat i fattigdomens kedjor. Alla barn skulle få leva jämlikt. För att förutsättningarna till påverkan och demokratisk bildning skulle ske på lika villkor. Skolan var en plats för de välbärgade barnen, för de som hade råd att gå i skolan. De andra var ju tvungna att arbeta för att bidra till familjen. Och när barnarbete inte tolererades längre, då var de tvungna att gå ut på gatorna för att tigga pengar från förbipasserande, för det var ett samhälle som förbjöd barnarbete utan ett alternativ för barnen.

Arbetarrörelsen insåg ganska snabbt att om vi ska klara uppgiften som ålagts oss om ett jämlikt samhälle, då måste vi börja med barnen. Men 1933 bröt den här nya barnorganisationen med den socialdemokratiska ungdomen som hade bildat organisationen. Det fanns viljor inom den socialdemokratiska ungdomen om att använda den här barnorganisationen som någon form av socialistisk plantskola. Det gick ju inte. Så för att förhindra det som Ossian hade kallat för politisk påtryckning, fattades det ett ömsesidigt beslut mellan barnorganisationens förbundsstyrelse och SSU:s förbundsstyrelse om att dessa två inte ska vara en del av samma organ men av samma kropp. Någonstans där började historien om Unga Örnar som jag har förmånen att få representera varenda dag.

Kamrater, Sverige är ett avlångt land. 196 000 barn, det är så många barn som lever i ett fattigt hem i vårt land. 1 250 000 barn, det är ungefär så många barn det finns mellan åldrarna 4–18 år i Sverige. 390 000 barn, det är så många barn som får ta del av fritidsaktiviteter i vårt land. Det är 30 procent av Sveriges barn och unga som får ta del av någon typ av

fritidsaktivitet. Det här är absurt. Vi på Unga Örnar står alltid på barnens sida. Framför allt alla de barn som befinner sig i de 70 procenten som inte har råd eller möjlighet att åka på dyra läger eller ha en fritidssyssla. Jag ska säga att det här säger någonting om det klassamhälle som Sverige är, där majoriteten av barn och unga inte har råd med fritidsaktiviteter – eller inte erbjuds dem där de bor.

En demokrati behöver vinnas av varje generation. Och när inte skolan lyckas med sitt demokratiuppdrag och snarare blir en katalysator för ojämlikhet än att överbrygga klasskillnader, då behöver barn få sina röster hörda på annat håll. Men i Sverige har föreningslivet blivit grovt eftersatt. De som inte delar våra värderingar, annars kallade borgerligheten och de högerextrema, har gång på annan försvårat organiseringen av barn och unga. Detta i takt med marknadsiseringen av svensk skola som har gjort svensk skola till ett marknadsnav snarare än ett forum för intellekt och utveckling. Så kan vi inte ha det. Vi behöver få bort aktiebolagen från svensk skola och vi behöver satsa på föreningslivet och vi måste i alla politiska beslut sätta barnen i förgrunden, så är det bara.

I det arbetet, kamrater, är facket jätteviktiga och det menar jag verkligen. Facket är garanten för att arbetare ska få sina rättigheter tillgodosedda. Facket är garanten för att vi ska ha avtal som ger goda förutsättningar till ett drägligt liv för alla människor i hela landet. Men fackföreningsrörelsen är hotad, på många sätt som organiseringen av barn och unga är hotad. Den samlade borgerligheten och de högerextrema gör allt för att underminera fackförbundens ställning på arbetsmarknaden. De vill göra ändringar och de har gjort ändringar i lagen om anställningsskydd, och de tar makten från parterna till lagstiftarna. Varför gör de det? Ja, för att de vet att facken har mycket makt i Sverige. Och de vill ta den makten från facken och ge den tillbaka till, enligt dem, där den hör hemma – hos eliten, hos borgerligheten, hos kapitalägare och hos politiker som inte bryr sig ett dugg om arbetare. För att ta makt från facken är att ta makt från fackets medlemmar, från Fastighets medlemmar. De vill ta makten från Ali som arbetar som lokalvårdare i Folkets hus i Torsås och ge den till Ebba Busch. De vill ta makten från Stina som arbetar som fönsterputsare i centrala Stockholm och ge den till Ulf Kristersson. Det får vi inte tillåta dem att göra. I september är det val och då ska vi gemensamt se till att det är Stina och Ali som sätter dagordningen i svensk politik och inte Ebba och Ulf.

Men det är också så att det är ett hårt samhälle för alla barn som växer upp i Sverige i dag. Hoten mot fackföreningsrörelsen drabbar även dem. Otrygga anställningar, hitte-på-jobb, inga kollektivavtal, arbetsgivare som kartlägger fackligt anslutna och dag för annan försvagar de ungas ställning på arbetsmarknaden. Och de här är ju påhejade av sådana politiker som Ebba Busch och Jimmy.

Barn möter en tuff arbetsmarknad när de väl ska gå ut och få jobb. Men det är inte bara det. Deras föräldrar får sämre villkor och då har de inte råd med de fritidsaktiviteter som de behöver för att få en jämlik och meningsfull fritid. Skjutningar i våra förorter där många av era medlemmar bor. Eftersatta områden på lands- och glesbygden där fritidsaktiviteter inte är en självklarhet. Det är inte en verklighet som behöver vara så. Barns levnadsvillkor och rättigheter är politik och det är decennier av högerpolitik som har lett oss hit. Det är till en plats där barn är ojämlika och där arbetsvillkoren för unga är kassa. De vill vrida tillbaka klockan till en tid som liknar det Sverige som när sagostunderna började sin verksamhet. Men vet ni vad, vi tillsammans och vår rörelse kan vända detta. För tillsammans har vi kraften att både skapa trygga anställningar men också meningsfulla fritidsaktiviteter. Vi måste vara den urkraften samtiden kräver av oss.

Kamrater, jag är socialist. Det är inte många som säger det i dag, men jag är det med stor stolthet. Men jag är lika mycket demokrat som jag är socialist. Och i sann demokratisk socialistisk anda så ska vi organisera folk, vi ska skola människor i folkbildningsanda och vi ska påverka samhället tillsammans. Vi gör det gemensamt för vi vet att ett jämlikt samhälle är det bästa samhället. Och även om min och mångas i vår rörelse ideologiska övertygelse är den demokratiska socialismen ska inte det spela någon roll för vilka vi organiserar. För jag bryr mig inte om du är socialist, jag bryr mig inte om du är muslim och jag bryr mig inte heller om du är tjänsteman eller arbetare. För är du arbetare eller är du barn till arbetare och missgynnas av kapitalismen, då ska du veta att i vår rörelse har du en röst för att påverka samhället och din vardag. Det är vår gemensamma uppgift, organiseringen av nyliberalismens förlorare.

Men allt är inte mörkt. Saker går också väldigt, väldigt bra. Sverige är fortfarande ett fantastiskt land att växa upp i om man jämför med andra länder i vår omvärld. Jag skulle vilja nämna några få meningar om hur bra det går för Unga Örnars riksförbund. Vi ser ganska ljust på framtiden. Vi växter så att det knakar. Redan i februari/mars hade 80 procent av våra medlemmar återvärvat. Nu är vi större och vi hoppas på att nå målet om 12 000 örnar i hela landet vid årsskiftet. Flera avdelningar dyker upp och antalet ledare blir fler och fler. Det är många som vill ställa upp för den jämlika barndomen. Men de blåbruna är ju där och lurkar, som de alltid är, och de försöker försvåra vår verksamhet genom sänkta föreningsbidrag. I alla kommuner där Unga Örnar har verksamhet där de styr så är det alltid Unga Örnars verksamhet som är hotad. Mitt budskap till er är: Låt inte dem avgöra vilken verksamhet arbetarklassens barn ska ha. Låt inte dem beröva tusentals barn deras rätt till demokratisk organisering och att vara aktiva i den svenska demokratin. Alla ni ska självklart gå med i Unga Örnars vänner. Vi har en monter där borta, där kan man gå med i Unga Örnars vänner och för 200 kronor per år stöttar man sin lokala avdelning och är med i kampen för en jämlik barndom. Med ert stöd kan vi, oavsett vad högern tycker, fortsätta kampen för en jämlik barndom och se till att varenda kotte i Sverige ska få en meningsfull fritid och få göra sina röster hörda.

Sverige är på många sätt fantastiskt. Det arbetarrörelsen har åstadkommit är fantastiskt och vi kan inte låta politiker försöka vrida tillbaka klockan. Jag vill specifikt tacka alla er på Fastighets för det stöd ni har gett till Unga Örnars riksläger nu i sommar. Hundratals barn kommer att få ett läger som vi har sett fram emot att anordna i två år. Jag vill särskilt tacka för ert engagemang för Unga Örnar och Unga Örnars vänner. Ni har haft representation av Yvonne i Unga Örnars styrelse och vill verkligen tacka för ert gedigna och genuina stöd till Unga Örnar och Sveriges barn och unga.

Och så ska vi fortsätta. För vet ni vad, högern är livrädda för oss. De vet att om vi krokar arm och möter samhällsutmaningarna tillsammans har vi kraften att omdana samhället. Vi har kraften att skapa en jämlik barndom och att skapa ett jämlikt samhälle och vi har kraften att få ut de högerextrema för alltid ur svensk politik och se till att borgerligheten inte kommer att få folkets förtroende att styra på väldigt lång tid. Men framför allt har vi kraften att skapa ett mer demokratiskt samhälle. Det samhälle som Ossian och hans kamrater drömde om och som vi nu allihop sitter och drömmer om, kongress efter kongress. Det samhälle som känns väldigt långt bort men som inte är omöjligt att nå. Ett samhälle där makt fördelas jämlikt och där tjockleken på ens plånboken inte ska diktera levnadsvillkoren. Det kan kännas väldigt långt bort och jag skulle därför vilja avsluta med några ord från Nelson Mandela: "Allting verkar omöjligt tills det är klart". Så låt oss nu tillsammans göra det som verkar omöjligt klart.

Tack så mycket för att ni har lyssnat och lycka till på er kongress!

Kongressen ajournerades kl. 14.55.

Förhandlingarna återupptogs kl. 15.30.

DAGORDNINGENS PUNKT 7

Val av kongressens funktionärer

7.1 Ordföranden, 4 st

- *Magnus Pettersson*, förbundsordförande, föredragande. Föredrog förbundsstyrelsens förslag till ordförande för kongressen.

Kongressen beslutade

att välja Mikael Johansson (ansvarig presidiet), Svenska Målareförbundet, Madlén Gunnarsson, Väst, Gesa Markusson, Ost, Safet Silova, Tvärs

7.2 Sekreterare, 2 st

- *Magnus Pettersson*, förbundsordförande, föredragande. Föredrog förbundsstyrelsens förslag till sekreterare för kongressen.

Kongressen beslutade

att välja Johan Wallin, Tvärs, och Erika Sundvall, Nord, till sekreterare för kongressen, samt Sanna Gyllenhammar, förbundskontoret, till ersättare.

7.3 Röstkontrollanter, 5 st

- *Magnus Pettersson*, förbundsordförande, föredragande. Föredrog förbundsstyrelsens förslag till röstkontrollanter för kongressen.

Kongressen beslutade

att välja Peter Hall, Kungälv, Peter Obermüller, Kista, Gordana Josimovic, Hallunda, Cecilia Thornell, Norrköping, Evert Bischof, Kristianstad till röstkontrollanter.

7.4 Protokolljusterare, 2 st

- *Magnus Pettersson*, förbundsordförande, föredragande. Kongressen föreslog justerare för kongressens sista dagsprotokoll.

Kongressen beslutade

att välja Peter Obermüller, Kista, och Jane Lundh, Växjö, till justerare.

7.5 Pressreferent, 1 st

- *Magnus Pettersson*, förbundsordförande, föredragande. Föredrog förbundsstyrelsens förslag till pressreferent.

Kongressen beslutade

att välja Benjamin Ivansson, kommunikationsansvarig, till pressreferent.

7.6 Reseräkningskontrollanter, 3 st

- *Magnus Pettersson*, förbundsordförande, föredragande. Föredrog förbundsstyrelsens förslag till reseräkningskontrollanter.

Kongressen beslutade

att välja förbundsrevisorerna Jenny Parmstrand, Ann-Sofi Venell och Jeanette Cervin till reseräkningskontrollanter.

7.7 Beredningsutskott, 5 st

- *Magnus Pettersson*, förbundsordförande, föredragande. Föredrog förbundsstyrelsens förslag till beredningsutskott.

Kongressen beslutade

att välja Yvonne Nygårds (sammankallande), andre förbundsordförande, Curt Öhrström, Södertörn, Anita Göransson, förbundsstyrelsen, Anders Fennsjö, Väst, samt Frida Cederborg, Ost, till beredningsutskott.

7.8 Redaktionsutskott, 3 st

- *Magnus Pettersson*, förbundsordförande, föredragande. Föredrog förbundsstyrelsens förslag till redaktionsutskott.

Kongressen beslutade

att välja Benjamin Ivansson, förbundskontoret, Magnus Pettersson, förbundsordförande, och Camilla Claesson, förbundsstyrelsen, till redaktionsutskott.

Det valda presidiet tillträdde.

Kongressordförande: *Madlén Gunnarsson*

DAGORDNINGENS PUNKT 8

Beslut om kongressens offentlighet

- *Magnus Pettersson*, förbundsordförande, föredragande.

Förbundsstyrelsen föreslår att kongressen ska vara offentlig utom i de fall kongressen beslutar annat.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

DAGORDNINGENS PUNKT 9

Reseräkningar – ekonomisk ersättning

- *Ann-Sofi Venell*, förbundsrevisor, föredragande. Revisorerna föreslår att följa förbundets resereglemente.

Kongressen beslutade

att *bifalla* revisorernas förslag att följa förbundets resereglemente.

DAGORDNINGENS PUNKT 10

Behandling av verksamhetsberättelse 2021

- *Madlén Gunnarsson*, kongressordförande, föredragande.

Verksamhetsberättelsen är utsänd och finns i handlingarna.

Kongressen beslutade

att *godkänna* verksamhetsberättelsen för 2021.

DAGORDNINGENS PUNKT 11

Behandling av revisionsberättelse 2021

- *Veronica Carlsson*, auktoriserad revisor, PwC, föredragande.

Jag är Veronica från PwC. Jag är er auktoriserade revisor för Fastighetsanställdas Förbund sedan räkenskapsåret 2021. Jag har tillsammans med era förtroendevalda revisorer utfört revisionen av Fastighetsanställdas Förbund för 2021 och även de tre tidigare åren under

kongressperioden. PwC är valda som revisionsbyrå och är inte personvalda, och de tre tidigare åren utfördes under ledning av min kollega Ulrika Granholm Dahl som gick i pension för ett år sedan. Så det här är första året jag leder revisionen.

Tillsammans med de förtroendevalda revisorerna, Ann-Sofie Venell, Jenny Parmstrand och Jeanette Cervin, har vi granskat styrelsens förvaltning, årsredovisning och bokföring för det här räkenskapsåret och de tidigare tre åren under kongressperioden. Vi har lämnat en gemensam revisionsberättelse för 2021 utan anmärkningar. Men innan vi går in på de formella uttalandena som står i revisionsberättelsen så tänkte jag berätta om revisionsprocessen och vad vi granskar när vi går igenom styrelsens förvaltning och räkenskaper.

Vi börjar alltid revisionen i att bedöma risk och väsentlighet. Vi utvärderar risker som är förknippade med Fastighetsanställdas Förbund och er verksamhet och vilken påverkan det kan få på den finansiella rapporteringen om det uppstår något fel kopplat till riskområdena. Utifrån den här bedömningen väljer vi ut fokusområden och de processer som vi ser är mest väsentliga att granska. Dem går vi genom mer i detalj. De processer som är lite mindre viktiga tittar vi på mer översiktligt.

Vi bedömer att Fastighets är ett välskött förbund med normal risknivå och utifrån den riskanalys vi gjort har vi gjort ett detaljerat granskningsprogram som vi följer när vi utför vår granskning. En del i det är förvaltningsrevisionen där vi granskar internkontroll och processer. Vi tittar också på den finansiella rapporteringen, årsbokslutet och årsredovisningen.

Vi har en fördelning mellan de förtroendevalda revisorerna och de externa revisorerna där de förtroendevalda framför allt tittar på verksamheten i förbundet och gör en revision av den. Vi externa revisorer fokuserar på den finansiella rapporteringen och granskningen av internkontroll. Delar som jag och mitt team tittar på är förvaltningsrevision, innefattat att gå igenom väsentliga rutiner främst kopplat till ekonomirelaterade rutiner och vilka kontroller som finns i de processerna. Ett exempel på en sådan kontroll är att följa upp att ni följer attestordning och att ni har ändamålsenliga rutiner kring det, och att det inte släpps igenom kostnader som inte attesteras eller är främmande för rörelsen. Vi har tittat på att det finns goda rutiner för medlemsavgifter, att det aviseras korrekt och att ni har ett tillfredsställande system för hantering av medlemsavgifterna. Det ingår också att titta på att ni följer stadgar och att lagar och regler efterlevs.

De förtroendevaldas granskning under året har framför allt bestått av uppföljning av verksamhet och måluppfyllelse med fokus på område organisering, uppföljning av beslut fattade av kongress och förbunds möten samt genomgång av styrelsematerial och protokoll samt uppföljning av förbundsstyrelsens beslut.

Sammanfattningsvis har vi funnit att förbundets rutiner är ändamålsenliga och att den interna kontrollen är tillfredsställande. Enligt vår uppfattning har förbundsstyrelsen också arbetat i enlighet med stadgar och beslut som har fattats. Det här var delen kopplat till förvaltningsrevisionen framför allt.

Andra delen av revisionen är granskning av räkenskaperna, själva årsbokslutet och årsredovisningen. Fokusområden har framför allt varit medlemsintäkter och att era kostnader redovisas rätt, är periodiserade korrekt och tillhör förbundets verksamhet, samt värdering av existens av förbundets tillgångar. När vi granskar resultat- och balansräkning granskar vi det mot underlag, vi verifierar poster mot externa dokument eller era egna beräkningar och sammanställda underlag till posterna. Vi granskar även analytiskt utifrån vår förväntan, era

budgets och prognoser. Vi täcker också in i granskningen att ni följer gällande redovisningssed och årsredovisningslagen, samt att ni har rimliga värderingsprinciper.

Resultatet av vår granskning sammanfattas i vår gemensamma revisionsberättelse som ska finnas i det material ni har fått utskickat inför kongressen.

Revisionsberättelsen är lång men innehåller inte några anmärkningar. Jag kommer att välja att läsa upp valda delar, de som är mest väsentliga för er och det beslut som ska fattas efter den här punkten. Uttalandena i revisionsberättelsen lyder så här:

”Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Fastighetsanställdas Förbund för 2021. Enligt vår uppfattning har årsredovisning upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden en rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning av Fastighetsanställdas Förbund för 2021. Vi tillstyrker att kongressen beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den dag som framgår av våra elektroniska underskrifter
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Veronica Carlsson
Auktoriserad revisor

Ann-Sofie Venell

Jenny Parmstrand

Jeanette Cervin”

Kongressen beslutade

att godkänna revisionsberättelsen för 2021.

DAGORDNINGENS PUNKT 12

Beslut om ansvarsfrihet

Kongressen beslutade

att bevilja förbundsstyrelsen ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2021.

DAGORDNINGENS PUNKT 13

Beslut om arvoden

13.1 Förbundsstyrelsen

- *Jenny Parmstrand*, förbundsrevisor, föredragande.

Revisorernas förslag om ersättning för yrkesverksamma ledamöter och ersättare i förbundsstyrelsen (gäller ej ledning):

Ordinarie ledamot i förbundsstyrelsen

Bevistat möte ersätts med faktisk förlorad arbetsförtjänst. Utöver det erhåller på kongress eller förbundsmöte vald ordinarie ledamot ett inläsningsarvode motsvarande 2 % av inkomstbasbeloppet per månad.

Tjänstgörande ersättare i förbundsstyrelsen

Bevistat möte ersätts med faktisk förlorad arbetsförtjänst. Utöver det erhåller vald ersättare ett arvode med 500 kronor per möte.

Arvode utbetalas i enlighet med förbundets reglemente.

Ovanstående är oförändrat sedan förra kongressen.

Kongressen beslutade

att *fastställa* arvoden enligt förslaget.

13.2 Revisorer

- *Magnus Pettersson*, förbundsordförande, föredragande.

Förbundsstyrelsens förslag om ersättning för förbundets ordinarie revisorer och ersättare:

Ordinarie förbundsrevisor

Bevistat möte ersätts med faktisk förlorad arbetsförtjänst. Utöver det erhåller på kongress eller förbundsmöte vald tjänstgörande ordinarie förbundsrevisor ett inläsningsarvode motsvarande 1 % av inkomstbasbeloppet per månad.

Tjänstgörande ersättare för ordinarie förbundsrevisor

Bevistat möte ersätts med faktisk förlorad arbetsförtjänst. Utöver det erhåller tjänstgörande ersättare för förbundsrevisor ett arvode med 300 kr per revisionsmöte.

Arvode utbetalas i enlighet med förbundets reglemente.

Kongressen beslutade

att *fastställa* arvoden enligt förslaget.

Informationspunkt

- *Torbjörn Jonsson*, ombudsman, ansvarig för internationella frågor samt sekreterare i ombudsmannaklubben.

Informerade kongressen om Fastighets och Palmecentrets insamling för Ukrainas folk.

Kongressordförande: *Mikael Johansson*

DAGORDNINGENS PUNKT 6

Nomineringar

- *Mohamad Elmarghichi*, valberedningens ordförande, föredragande. Utlyste nominering inför val till förbundsstyrelsen.

Valberedningen utlyser nominering till förbundsstyrelsen. Den här gången sker det digitalt. Det är viktigt att tänka på regioner, ort, avdelningar, män/kvinnor, personer från andra länder. Hjälp valberedningen att ta fram de ledamöter som kommer att bli förbundsstyrelsen fyra år framåt. Tio ledamöter ska väljas. I dag finns två från varje region och vi hoppas att vi kan göra likadant denna gång. Nomineringstid utlyses till kl. 17.10.

DAGORDNINGENS PUNKT 15

Nya Stadgar

- *Mikael Johansson*, kongressordförande.

Vi är redo att ta oss an en kongress kanske viktigaste uppgift, att behandla förbundets stadgar. Från presidietts sida kommer vi att behandla dem på det sätt att vi först kommer att höra en föredragning från förbundsstyrelsen. Sedan har vi 32 motioner att behandla på stadgarna. Innan vi är klara med dem kan vi inte anta stadgarna. Ordningen för behandling av stadgemotionerna i bygger på att vi har motion som yrkar på återremiss på stadgarna. Den kommer vi att behandla först av alla stadgemotioner, för skulle detta bli kongressens beslut blir de andra yrkandena något enklare att behandla. Vi har även en motion som säger att vi ska ta ställning till stadgekommitténs rapport, förbundsstyrelsens förslag, i sin helhet. Den ska vi också behandla innan vi behandlar de enskilda stadgemotionerna. Detta för en smidig hantering av stadgeblocket och för att vi inte ska få motstridiga beslut.

- *Yvonne Nygårds*, andre förbundsordförande, föredrog rapport om stadgekommitténs arbete kring ny organisation och nya stadgar.

Yvonne Nygårds heter jag och äntligen ska vi få börja prata om vår organisation och hur vi ska organisera oss i framtiden. Jag har varit ordförande i den stadgekommitté som vi har haft inför den här kongressen och som har jobbat med frågorna kring förslaget om ny organisation.

Vi tänkte börja med att vi vet att det finns väldigt mycket frågor hos er och att det har kommit in en hel del kring det här och det finns funderingar och tankar. Så vi tänkte börja med att försöka gå igenom förslaget, förklara lite bättre och kanske, om vi har tur, besvara era frågor kring det här.

Processen. Jag tänkte börja med att förklara den process som har pågått. Förbundsstyrelsen började ju fundera på det här för ett och ett halvt år sedan. Det vi kom fram till var att vi behöver se över vår organisation och se hur den fungerar. I januari 2021 valde förbundsstyrelsen att tillsätta en stadgekommitté. Den kommittén började titta på de synpunkter som kommit in, för det var väldigt många synpunkter kring hur organisationen fungerade eller inte fungerade. Vi behövde se över det hela för att få det här att fungera bättre, för vi behöver en lokal organisation där vi på ett bra sätt kan företräda våra medlemmar. Vi

grunnade och funderade kring hur vi skulle göra. Efter mycket tankar, idéer och funderingar i stadgekommittén – och jag vet också att under den här perioden skrev tidningen artiklar om det här med vår organisation och hur den skulle se ut. Vi diskuterade ute i organisationen och fann att vi behövde göra saker.

Vi kom fram till en liten idéskiss på hur det hela skulle kunna se ut framöver. Den idéskissen ville vi få respons på och gick därför till förbundsstyrelsen på mötet i juni och presenterade den för förbundsstyrelsen för att de skulle få en chans att yttra sig. Sedan fick förbundsstyrelsen sommaren och semestern i hängmattan på sig att grunna och fundera och kom tillbaka till sitt möte i augusti. Då hade vi en rejäl diskussion kring det hela och man bestämde sig då för att skicka ut den här skissen tillsammans med uppmaningen till er i avdelningarna att skriva motioner. Då får ni möjlighet att fundera över skissen och fundera på tankar, idéer kring detta. Vi uppmanade också till att framför allt diskutera men även bjuda in stadgekommitténs ledamöter och förbundsstyrelsens ledamöter om man ville ha någon som hjälpte till i diskussionerna. Det kom, som Micke sa, in ett antal motioner som vi senare ska behandla, så ett visst intresse fanns det kring de här frågorna. När motionstiden löpte ut den 6 november började förbundsstyrelsen arbeta med att sammanställa och besvara motioner.

Utifrån de synpunkterna, och med hänsyn tagen till motionerna, satte sig stadgekommittén och skrev fram ett förslag till stadgar och en tydligare idé om hur vi tänker oss att organisationen ska se ut.

Den 21 mars behandlade förbundsstyrelsen detta för sista gången och beslutade sig för att ställa sig bakom förslaget. Så det är numera förbundsstyrelsens förslag till ny organisation och stadgar som vi ska ta ställning till.

Dagens organisation. Om vi tittar på dagens organisation, det vi hade att utgå ifrån. Vi har i dag 119 avdelningar fördelat regionvis.

Om man tittar på hur aktiva avdelningarna är. Av de 119 avdelningarna är det 67 som anses vara aktiva. Med aktiva i det fallet menar vi att man håller sina tre stadgeenliga möten årsvis. Men det är så att enligt stadgarna är det mycket annat som en avdelning ska göra. Det är lite varierande hur verksamheten bedrivs i avdelningarna. Vi ser att det är jättemånga som är jätteduktiga och har en jättebra verksamhet, men tyvärr är det ändå en stor del av våra avdelningar som inte bedriver den verksamhet som man borde göra enligt stadgarna.

Det här är ett problem, för vi har många medlemmar där ute som inte har en grundorganisation där man är företrädd.

Något måste förändras. Vi behöver stärka vår demokrati men framför allt behöver vi stärka engagemanget bland våra medlemmar. Det är först och främst på arbetsplatsen som vi måste göra det jobbet. Och detta är alltså förbundsstyrelsens förslag.

Vårt fokus - Klubbar och arbetsplatsombud. Vårt fokus har varit att vi har i dag våra klubbar och våra arbetsplatsombud. Det ser ut som det gör i dag i stadgarna och vi har inte föreslagit några förändringar när det gäller klubbar och arbetsplatsombud. Men vi har lagt väldigt mycket fokus på avdelningarna och vi tycker att många klubbar inte har lagt tillräckligt mycket fokus på dem och på arbetsplatsen. Så organisationen på arbetsplatsen behöver byggas starkare. Förtroendevalda på arbetsplatsen som driver medlemmarnas frågor i vardagen ska vara grunden för hela vår demokratiska organisation. Vi behöver verkligen jobba med vår lokala organisation. Vi behöver bygga en stark organisation på så många arbetsplatser som möjligt, där vi har förtroendevalda på arbetsplatsen som finns där dagligdags, träffar medlemmar och driver de frågorna tillsammans – i en klubbstyrelse eller med ett arbetsplatsombud.

Sedan är inte det här enkelt. Det är en jätteuppgift vi måste jobba med hela tiden. Det vet ni mycket väl när ni är ute, att det är inte jättelätt att få till en klubb som fungerar. Och det är inte jättelätt att få till en arbetsplats där vi har en bra organisation. Men det är vår grundläggande uppgift och det är det vi måste jobba med. Det är där våra medlemmar finns i sin vardag och det är där vi behöver ha en facklig verksamhet som fungerar.

Vi behöver ha fackliga företrädare ute som finns på plats dagligdags och som faktiskt hjälper medlemmarna i deras vardag. Vi måste vara relevanta för våra medlemmar. Vi skriver in rätt mycket medlemmar och det är inte det som är problemet, men vi har inte en verksamhet som är relevant att vara med i på alla våra arbetsplatser. Man går med i facket men man stannar inte kvar. Då behöver vi ha en verksamhet som medlemmarna vill vara med i och engagera sig i.

Jag trycker väldigt mycket på det här, att förbundsstyrelsen inte föreslår några förändringar i stadgarna gällande klubbar och arbetsplatsombud utan det står mycket bra i stadgarna om vad en klubb och en arbetsplats ska göra. Om vi bara uppfyller det som står där så har vi en fantastisk verksamhet. Den behöver vi inte förändra utan det är engagemanget vi måste förändra. Jag vet själv när jag började som förtroendevald, när jag jobbade på ISS på 90-talet, och blev klubbordförande. Vi jobbade hela tiden tillsammans på den tiden, ISS har även i dag en central klubb, men jag måste säga att vi var mycket mer aktiva på den tiden. Vi drev frågor ganska hårt gentemot företaget tillsammans, alla klubbarna som fanns då i hela landet, och det är så det måste fungera.

Vårt fokus - Branschavdelningar. Det andra fokuset vi har är branschavdelningar och det här är det nya. Då tänker vi att genom att bilda avdelningar som verkar branschvis får våra klubbar och arbetsplatsombud en plattform där man kan stötta varandra och arbeta tillsammans med gemensamma branschfrågor. Det är önskemål som har kommit från klubbar ute, att man faktiskt vill ha forum där man kan diskutera branschfrågor. Det finns så många fördelar med att sitta i sin bransch och prata om sitt eget kollektivavtal och sina egna frågor som finns just i den branschen. Att kunna hjälpa och stötta varandra. De företag där det finns fungerande klubbar kan stötta andra företag och bilda klubbar, för vi är alla beroende av varandra och att det finns verksamhet på alla arbetsplatser. Vi tror att det skulle kunna skapa ett större engagemang i våra klubbar om man kan jobba tillsammans inom ett geografiskt område.

Sedan kommer ingen organisation att skapa det här engagemanget utan det är faktiskt våra medlemmar ute på arbetsplatserna som måste engageras och jobba med frågorna för att det ska bli bra.

Vårt fokus – Representantskap. Sedan har vi också föreslagit någonting som är nygammalt. Vi införde någonting senast som heter avdelningsforum som kanske var en liten start till det här. Nu vill vi ta det ett steg längre och införa någonting som heter representantskap. Här är tanken att det är det forum där vi ska träffas och diskutera gemensamma frågor. I representantskapet träffas branscherna och diskuterar sådana frågor som är mer övergripande och gäller hela förbundets verksamhet. Här gör man också gemensamma val och nomineringar till olika poster. Både inom förbundet och till våra närstående organisationer när vi behöver välja kandidater till LO, ABF och andra organisationer som vi samarbetar med.

Förbundsstyrelsens förslag. Vi tänker oss när det gäller representantskapet att vi ska dela in landet i fem områden. Och att avdelningar bildas branschvis och kan ha olika geografiska indelningar. Vi tänker oss att vi inledningsvis bildas avdelningar per representantskap baserat på våra stora branscher. Historiskt har vi pratat om fastighetsbranschen och städbranschen som våra stora branscher. Men vi har ju också ett jättestort branschavtal som heter Samhall

där vi har en stor andel av våra medlemmar, och vi har special. Det är de områdena vi från början tänker oss att vi bildar branschavdelningar i.

Men lås inte fast oss i det. Vi har skrivit stadgarna så att vi ska ha stor frihet att göra bra saker. Det viktigaste är att det här blir bra och att branscherna själva har en möjlighet att påverka hur det här ska se ut. Då får vi inte säga att det ska vara på ett visst vis och så blir det så för all framtid utan om vi ser, om vi nu bildar en branschavdelning, att engagemanget ökar, det fungerar bra och man känner att vi har fler människor som vill engagera sig, så vi vill ha två branschavdelningar på städ i det här området nu – då gör man det. Då frågar man bara förbundsstyrelsen om man får göra det och då kommer förbundsstyrelsen att säga ja, och då får man göra det. Men vi ska inte tänka bara så heller. Om man ska definiera vad vi faktiskt menar med bransch så är det att vi har 17 kollektivavtal i dag. Och egentligen skulle vi kunna ha 17 branscher. Nu är en del av de här kollektivavtalen väldigt små, så jag vet inte om det skulle fungera att ha en branschavdelning i dem, men det är den minsta gemensamma nämnaren att man faktiskt utgår från vårt avtal. Det är avtalet som förenar på något sätt. Det gör det extra tydligt i Samhall där vi har ett alldeles speciellt avtal som förenar runt 20–25 procent av våra medlemmar. Det är ett väldigt stort avtal hos oss.

Hur går det till? Hur ska det här gå till då? Ja, branschavdelningen ska naturligtvis välja en styrelse och det ska man göra utifrån nomineringar från klubbar och arbetsplatsombud och enskilda medlemmar som har ett intresse för det här. Branschavdelningarna ska sedan utse ledamöter till representantskapet där man träffar kompisarna från de andra branschavdelningarna. För att kunna göra det här behöver branschavdelningarna en valberedning och man behöver också välja revisorer. Vi har lagt mycket kraft på valberedning i det här förslaget. Tidigare vet ni att vi både på klubbar och avdelningsmöten har vi haft en form där vi har ett nomineringsmöte där vi ska nominera kandidater. Det där kan nästan verka hämmande för en del. Man går inte på det mötet för då är risken att man blir nominerad. Men det här var på den tiden då det inte fanns så många sätt att göra det här på, men i dag finns det mängder med sätt att hantera en nominering. Så här vill vi ha en valberedning som faktiskt fastställer att i den här branschavdelningen så vill vi att ni skickar in nomineringar digitalt, som vi gör här på kongressen i dag till exempel. Valberedningen är viktig och ska ha en roll där man skapar en arbetsordning och ser till att det här fungerar på ett korrekt sätt.

Sedan kommer det något spännande som har att göra med representantskapet. Vi tänker att representantskapet ska välja förtroendevalda samordnare på förbundets verksamhetsområden. Att det ska finnas en samordnare som tillsammans med den anställda samordnaren kan bedriva verksamheten, till exempel på arbetsmiljöområdet eller på studiesidan, de fastställda områden som vi har i vår verksamhetsplan. Det är ofta så med olika områden att LO-distriktet vill ha en kontaktperson hos oss som jobbar med frågan, och då är den här förtroendevalda samordnaren den som är kontaktperson och verkar inom de delarna. Och att man tillsammans driver den verksamheten. Det skapar ett annat mandat faktiskt än vad vi har i dag när det inte riktigt har fungerat på det viset. Så man blir förtroendevald till ett samordnaruppdrag.

Det här är bilden på våra representantskap som vi tänker oss att de ska se ut. Vi har delat in landet i fem olika områden som är medlemsmässigt ganska likvärdiga, baserat på aktiva medlemmar per bransch så som det ser ut i dag. Vilket gör att vi har likvärdiga områden och därmed kan vi använda dem när vi förrättar olika val. Det här är våra medlemmar som är aktiva, som sagt var, vi har cirka 8 000 medlemmar i dag som inte är aktiva. 3 000 av dem är pensionärer men vi har också en del medlemmar som vi inte riktigt vet var de jobbar i dag. Det här kommer att kräva en del jobb av oss men vi tror att om man är medlem i Fastighets och ska vara medlem i Fastighets så har man någon gång gått in och tillhör en bransch. Vi tror att man kan ha glädje av att vara medlem i en bransch och kanske till och med kan få hjälp

och stöd av kompisar som finns i den branschen, om man till exempel vill ha ett nytt jobb i branschen och så. Men det finns också en hel del av de här medlemmarna som inte alls ska vara medlemmar i Fastighets, som faktiskt ska tillhöra andra förbund. Det här kräver att vi går igenom vårt register och kontaktar de här medlemmarna, pratar med dem och funderar över vad de är de ska tillhöra.

Representantskapet, hur ska det fungera? Jo, vi tänker att det ska bestå av minst 30 ledamöter och representantskapets ledamöter ska väljas av branschavdelningarna. Varje avdelning kommer att få ett grundmandat och resterande mandat ska fördelas procentuellt utifrån avdelningens storlek. Det står ”minst 30”, så det är också en fråga som kan vara olika beroende på hur många branschavdelningar man har. Vilket gör att då ligger det på förbundsstyrelsen att fastställa hur många ledamöter representantskapet ska ha. Så om man i ett representantskap tycker att vi vill nog ha 40 ledamöter, då frågar man förbundsstyrelsen om man får det. Och då kommer de förmodligen att säga ja.

Sedan är det lite grann med tanke på det nomineringsförfarande som Mohamad utlyste här alldeles innan vi klev på den här punkten, att det är representantskapet som ska nominera kandidater till förbundsstyrelsen. Så varje representantskap får två platser i förbundsstyrelsen. Och varje representantskap väljer sina ersättare till de här ledamöterna i förbundsstyrelsen. Det gör ju livet lättare för den centrala valberedningen som ska bereda val till nästa förbundsmöte eller kongress. För då har ni redan bestämt vilka kandidater ni vill ha och då behöver förbundsmötet eller kongressen bara konfirmera det och bestämma att här har representantskapet sagt att det är de två personerna man vill ha i förbundsstyrelsen. Då är tanken också att det är de två ordinarie ledamöterna i förbundsstyrelsen som ska leda och ansvara för att representantskapet hålls och fungerar. Det gör man tillsammans naturligtvis med vår administration och vår region.

Här poängterar vi igen att representantskapet väljer förtroendevalda samordnare på förbundets verksamhetsområden, och det är de områden som vi har och bedriver verksamhet på. Och representantskapet väljer också en valberedning som ska bestå av tre ledamöter. För med alla dessa val som ska förrättas så kommer även representantskapet att behöva en valberedning. En ska vara sammankallande och den personen leder valberedningens arbete i representantskapet, så vad vore inte naturligare än att det också är den personen som man sedan skickar i väg till den centrala valberedningen.

Representantskapet ska också nominera en revisor till den centrala revisionen. I dag har vi tre förbundsrevisorer men eftersom vi föreslår fem representantskap så blir det fem förbundsrevisorer, så det är en utökning mot tidigare.

Representantskapets uppgifter. Här har vi en bild som berättar lite grann om vad representantskapet ska göra. Det här finns också med i stadgarna. Representantskapet ska träffas två gånger per år och då ska man behandla, precis som ni har gjort när vi behandlade verksamhetsberättelse och ekonomiskt resultat för hela förbundet, så är tanken att här ska ni titta på er del och se var man har gjort av pengarna och vilken verksamhet som bedrivits. Man ska planera pågående gemensam verksamhet och man ska också förrätta val av förtroendevalda samordnare, det vi pratat om nu, att man ska välja revisorer och valberedning, man ska nominera till förbundsmöte och kongress och man ska välja och nominera till närstående organisationer. På halvårsmötet ska man behandla verksamhetsplan och budget: Vad gör vi nästa år? Vad är det vi vill att vi ska använda våra pengar till i det här representantskapets område. Man ska diskutera och planera verksamhet, man ska förrätta fyllnadsval om det är någon som har avgått under perioden och så vidare.

Representantskapet är alltså en utveckling av det som i dag heter avdelningsforum. Det blir mycket tydligare och med ett större ansvar och större befogenheter. De här fem områdena följer geografiska län och de kan bestå av ett eller flera sådana. Observera att det här inte är regionens självklara indelning utan det här är den demokratiska organisationen. För våra regioner utgör ett stöd för den demokratiska organisationen och förbundsstyrelsen äger frågan om hur de ska se ut. Det är en annan fråga, det är inte det som stadgarna reglerar.

Mandat på förbundsmöte och kongress. Sedan ska vi ha förbundsmöte och kongress också, och hur tänker vi att det ska se ut? Vi tänker att det ska genomföras precis som förut. Vi ska ha förbundsmöte minst ett per år och vi ska ha kongress var fjärde år. Och förslaget är att förbundsmötet består av hundra ledamöter. Varje representantskap får då, eftersom man är lika stora, 20 ledamöter var till förbundsmötet som då nomineras från branschavdelningen och väljs av representantskapet. Kongressen ska bestå av 160 ledamöter enligt stadgarna i dag, vi ser ingen anledning att ändra på det, även om vi inte lyckats få ihop 160 ombud till den här kongressen, och då fördelas det på 32 ledamöter per representantskap.

Sedan kommer vi till en fråga som har orsakat en hel del debatt i hur det ser ut nu. Det är hur vi bedriver våra avtalsrörelser. I dag är det så att förbundsmötet blir avtalsråd det år vi ska bedriva en avtalsrörelse. Men tanken här är att vi bryter loss den processen, för det är väldigt viktigt att branschavdelningarna får en roll i det här och att vi får diskutera vårt eget avtal i avtalsrörelser. Så tanken är att branschavdelningarna ska anordna lokala avtalskonferenser där man tillsammans med klubbar och arbetsplatsombud diskuterar det avtal som man ska ha en avtalsrörelse för. Det viktiga i det här är att man är valbar, att man faktiskt är yrkesverksam på det avtal man ska diskutera. Det är det väldigt viktigt att man är.

Vi ska genomföra regionala avtalsråd precis som förut men det regionala avtalsrådet kommer att utse ledamöter till det centrala avtalsrådet. Återigen, det är jätteviktigt att man är yrkesverksam på det avtalsområde som ska diskuteras. Här är det så, och så ser det ut i dag också, att det är förbundsstyrelsen som sätter regler och riktlinjer för att vi ska bedriva en avtalsrörelse och hur det ska fungera. Men det här är ramen för hur det ska fungera.

Processen efter beslutet. Vad händer nu, om det är så att vi bestämmer oss för att vi ska göra på det här sättet efter de diskussioner vi har i dag? Då tänker vi att vi måste börja med det här så fort som möjligt. Ni har säkert sett att förslaget är att den här organisationen i så fall ska träda i kraft 1 januari 2023. Men för att det ska bli bra och fungera så måste vi påbörja processen så fort som möjligt. Då tänker vi att förbundsstyrelsen får börja med att utse en övergripande styrgrupp som har till uppgift att planera och följa arbetet och vara lite spindeln i nätet. Den gruppen behöver bestå av representanter från de olika branscherna. Sedan vill vi så fort som möjligt genomföra utbildningar runt om i landet på de nya stadgarna, både för förtroendevalda och ombudsmän. Det är väldigt viktigt att vi känner till våra stadgar och att vi vet hur vi ska arbeta utifrån dem. Därefter vill vi också genomföra konferenser med förtroendevalda i varje bransch. De konferenserna ska branschvis diskutera sin struktur och sin organisation. För det är branschen som ska tala om hur branschen vill ha det: Så här tycker vi att det ska se ut för att det ska fungera för oss.

Vi behöver naturligtvis så småningom utse och utbilda valberedningar som ska genomföra en nomineringsprocess och förbereda den nya organisationen som ska träda i kraft vid årsskiftet. Förbundsstyrelsen får nog jobba lite hårt med det här, för här kommer det att behöva fattas beslut kontinuerligt allteftersom branscherna kommer in med önskemål om hur det ska se ut. 2023 är det dags för högtidliga årsmöten i branschavdelningarna i februari och sedan ska vi genomföra vårt första representantskap i mars.

Förbundsstyrelsens förslag. Det här behöver vi göra för vi behöver få till en starkare demokrati. Vi behöver ha fler aktiva förtroendevalda och medlemmar ute i organisationen. Och vi behöver bli en attraktivare och starkare förening tillsammans. Tillsammans stärker vi vår organisation.

Det var vår presentation.

I debatten deltog:

- *Slavisa Nikolic*, Helsingborg
- *Patrik Hellström*, förbundsstyrelsen
- *Kurt Bier*, Sandviken
- *Yvonne Nygårds*, andre förbundsordförande
- *Curt Öhrström*, förbundsstyrelsen
- *Torbjörn Jönsson*, Helsingborg
- *Kim Nilsson*, Heby
- *Moayed Motallebi*, Kista
- *Camilla Claesson*, förbundsstyrelsen

Kongressen beslutade

att godkänna rapporten om ny organisation och nya stadgar.

DAGORDNINGENS PUNKT 6 (punkten återupptogs)

Nomineringar

- *Mohamad Elmarghichi*, valberedningens sammankallande, informerade att nominering till förbundsstyrelsen är avslutad.

DAGORDNINGENS PUNKT 16

Stadgar

16.3 Stadgar

Motion 16.3.21

Avdelning Umeå

Återremiss av stadgekommitténs förslag

Om stadgekommitténs förslag till omorganisering av förbundet:

Vi menar på att det saknas en ordentlig utredning om orsakerna till att de befintliga avdelningarna inte fungerar tillfredsställande, och därmed är vi också tveksamma till att en omorganisation verkligen löser problemen. Varför skulle det bli bättre efter föreslagen omorganisering?

Vi befarar att en omorganisation kommer kosta mycket tid och pengar, och att det i dagsläget inte kan rättfärdigas utifrån den information som finns oss tillgängligt.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

stadgekommitténs förslag på omorganisation av förbundet återremitteras.

Utlåtande

Förbundsstyrelsen har under kongressperioden känt stor oro för det minskande medlemsantalet och det faktum att den lokala organisationen inte fungerar i hela landet.

Med anledning av det tillsatte förbundsstyrelsen i början av 2020 en stadgekommitté som fick uppdraget att utreda vilka problem som finns och komma med förslag till förändringar.

Stadgekommittén har bestått av representanter från hela landet med olika erfarenheter och roller. Arbetet började med att förbundets verksamhetsansvariga fick i uppdrag att diskutera frågan med regionernas samordnare och inkomma med sina förslag och idéer till förändringar.

Utifrån dessa underlag arbetade stadgekommittén fram en skiss till hur organisationen skulle kunna se ut. Förslaget skickades ut i samband med uppmaningen om att skriva motioner till avdelningarna den 6 september 2021. Avdelningarna uppmanades att ha en öppen diskussion och inkomma med synpunkter. Det innebär att alla medlemmar har haft möjlighet att delta i diskussionen. Under våren har stadgekommittén arbetat fram det förslag som nu ligger till kongressen för diskussion och beslut.

Vi måste förändra vår verksamhet nu och skapa ett större engagemang bland medlemmar och förtroendevalda på våra arbetsplatser. Förbundsstyrelsen hoppas att de förändringar som finns i förslaget ska skapa en nytändning och större engagemang för avdelningarnas verksamhet. Om kongressen fattar beslut om de nya stadgarna, startar arbetet med att skapa det engagemanget i hela landet utifrån de förutsättningar som finns i varje bransch och geografi. Organisering tar tid och det kostar pengar och det arbetet måste vi alltid göra. Mer aktiva klubbar och arbetsplatsombud kan dessutom bidra med resurser till förbundets verksamhet genom att mer av den fackliga verksamheten bedrivs på betald arbetstid hos arbetsgivaren.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att avslå motionen.

- *Patrik Hellström*, förbundsstyrelsen, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande över motionen.

I debatten deltog:

- *Kim Nilsson*, Heby
- *Yvonne Nygårds*, andre förbundsordförande
- *Lennart Mauritzon*, regionansvarig, Tvärs
- *Kurt Bier*, Sandviken
- *Torbjörn Jönsson*, Helsingborg
- *Tommy Holmbom*, Varberg
- *Peter Obermüller*, Kista
- *Marin Fröjd*, förbundskontoret
- *Tommy Engström*, Tierp
- *Slavisa Nikolic*, Helsingborg

Kongressen ajournerades kl. 17.45.

Förhandlingarna återupptogs kl. 19.00.

Kongressordförande: *Mikael Johansson*

DAGORDNINGENS PUNKT 16

Stadgar

16.3 Stadgar

Motion 16.3.21 (fortsatt behandling)

Avdelning Umeå

Återremiss av stadgekommitténs förslag

I debatten deltog: (fortsatt debatt)

- *Jane Lundh*, Växjö
- *Anders Johnson*, Farsta
- *Kim Nilsson*, Heby
- *Bhikhu Öström*, Karlshamn
- *Magnus Pettersson*, förbundsordförande

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att avslå motionen.
- Bifall till förbundsstyrelsens förslag från *Kim Nilsson*, Heby, *Peter Obermüller*, Kista, *Martin Fröjd*, förbundskontoret, m.fl.
- Bifall till motionen från *Kurt Bier*, Sandviken, *Torbjörn Jönsson*, Helsingborg, *Tommy Holmbom*, Varberg, m.fl.

Kongressen beslutade efter försöksvotering

att bifalla förbundsstyrelsens förslag att avslå motionen.

Votering begärdes av flera.

DAGORDNINGENS PUNKT 14

Val av

14.1 Förbundsledning

14.1.1 Förbundsordförande

- *Mohamad Elmarghichi*, valberedningens ordförande, föredrog valberedningens förslag till förbundsordförande:

Lennart Mauritzon, regionansvarig Tvärs och Nord

I debatten deltog:

- *Peter Obermüller*, Kista

Kongressen beslutade enhälligt med acklamation

att välja Lennart Mauritzon till förbundsordförande.

Tacktal av Lennart Mauritzon

Tack så jättemycket, kamrater! Det är väldigt stort för en liten kille från en liten by i Småland som heter Hullaryd att bli vald till förbundsordförande. Ni kommer att få höra mycket mer av mig framöver men vi har en lång dags färd mot natt framför oss, så vi tar det vid senare tillfälle. Tack än en gång!

14.1.2 Andre förbundsordförande

- *Mohamad Elmarghichi*, valberedningens ordförande, föredrog den oeniga valberedningens förslag till andre förbundsordförande:

Inger Lundholm, Ost

Övriga nominerade:

Yvonne Nygårds, andre förbundsordförande

De nominerade presenterade sig.

I debatten deltog:

- *Hermann Johannes Koertge*, Arlanda
- *Josefine Nymark*, Södertälje
- *Paschalis Karalis*, Hägersten
- *Panagiotis Gadis*, Skärholmen
- *Moayed Motallebi*, Kista
- *Silvio Siles*, Bandhagen
- *Mina Hanna*, Västerort
- *Annika Falck*, förbundsstyrelsen
- *Danijela Teodorovic*, Hallunda

- *Kurt Bier*, Sandviken
- *Camilla Claesson*, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

- *Hermann Johannes Koertge*, Arlanda, *Paschalis Karalis*, Hägersten, *Panagiotis Gadis*, Skärholmen, förordar Inger Lundholm.
- *Annika Falck* och *Camilla Claesson*, förbundsstyrelsen, med flera, förordar Yvonne Nygårds.

Kongressen beslutade efter slutna omröstning

att välja Inger Lundholm till andre förbundsordförande.

Röstsiffror:

Inger Lundholm	110
Yvonne Nygårds	11

Tacktal av Inger Lundholm

Tack för ert förtroende! Jag ska inte ljuga, den senaste tiden har varit tuff. Det har varit många och långa samtal med mina kollegor, er ombud och såklart med min familj. Utan er stöttning hade jag inte orkat hela vägen hit. Även om jag ser saker i vår interna demokrati som har förbättringspotential så är inte jag bitter. Tvärtom, jag ser ljus på framtiden och jag tänker ta lärdom från min föregångare Yvonne Nygårds. Hon har jobbat lojalt för Fastighets under 30 år och jag tycker att vi ska ge henne en stående ovation för sitt långa och hårda reformarbete inom Fastighets.

Kamrater, lika mycket som jag känner ert stöd ser jag er oro: Vad händer nu med en så pass färsk ledning? Kommer vi att klara av det? Mitt budskap till er är enkelt: Ja, det kommer vi. Och när jag säger ”vi”, då menar jag vi. För det här uppdraget har aldrig varit en enmansshow och kommer aldrig att bli det heller. Jag är beroende av Lennarts kunskap, Lennart av min och av Jockes. Vi är beroende av den samlade kunskapen som Yvonne och Magnus lämnar efter sig. Sist men inte minst – vi är beroende av er, ni kongressdeltagare, alla förtroendevalda och alla anställda i vårt stolta förbund. Utan er är vi ingenting.

Kamrater, vi kommer att gå ur askan in i elden. Inte bara inom förbundet. Världen har brunnit och den fortsätter att brinna. Vi kommer onekligen att påverkas av detta. Därför är det extra noga med vår försoning nu. Vi måste återupprätta den vi-känsla som så många pratar om att det saknas i dagens fackföreningsrörelse. Viktigast nu för att vi ska vända trenden med minskade medlemsantal är tydliga mål, uppföljning och en organisation där alla vet vart vi är på väg och hur vi ska ta oss dit. Organiseringen är a och o för ett fackförbund. Det handlar helt enkelt om vår överlevnad.

Som ny personal- och organisationsansvarig vill jag ha fokus på individen. Vilka är era svagheter och styrkor, vad kan vi göra för att utveckla er och var i detta jättepussel passar ni bäst in? Varje ombudsman ska ha tydliga mål som vi tillsammans sätter oss ner och bestämmer. Varje förtroendevald likaså. Vi ska också se till era lokala förutsättningar för att undvika en likriktning som stjälper snarare än hjälper. Samtidigt ska vi ha gemensamma mål för hela förbundet. Mål som är tydligt utmärkta på en karta så att ingen kan missa vart vi är på väg. Svänger vi av vid fel avfart ska det kunna rättas till snabbt. Jag kommer sannolikt att

behöva göra tuffa prioriteringar för att lyckas med detta. Kanske är det din hjärtefråga som får stå tillbaka en tid för större fokus på organisering. Men var så säker, att det vi investerar i dag i organiseringen ger skörd imorgon. Vi ska bli ett starkt fackförbund. I allt ifrån skyddsverksamhet till ungdomsverksamheten och facklig-politisk påverkan inom svensk politik. Vi ska börja jobba systematiskt och med prioriteringar för att nå dit i stället för att försöka hantera allt på en och samma gång.

Kamrater, jag har varit aktiv inom arbetarrörelsen sedan tjugoårsåldern. Jag är samma Inger nu som då, den enda skillnaden är någon extra rynka och starkare styrka på glasögonen. Men det är samma sak som driver mig – och det är att jobba med människor. Därför är det en stor ära för mig att få företräda er på just denna post. Hade någon sagt detta till tjugoåriga Inger, så här tio år senare – ingen hängde med där, tack – men hade någon sagt detta till tjugoåriga Inger så hade hon trott att det var ett skämt, helt ärligt. Men även samtida Inger blev överväldigad när jag fick frågan att nomineras. Men nu när jag tittar ut över er, denna kongress, och ser er, mina vänner, kollegor och andra kloka människor, så känner jag mig plötsligt mindre överväldigad och mer övertygad. Övertygad om att detta fackförbund kan bli allt det vi vill bli och lite till.

Än en gång, tack för ert förtroende! Jag ska göra allt för att inte svika det. Tack!

14.1.3 Tredje förbundsordförande

- *Mohamad Elmarghichi*, valberedningens ordförande, föredrog valberedningens förslag till tredje förbundsordförande:

Joakim Oscarsson, tredje förbundsordförande.

Kongressen beslutade enhälligt med acklamation

att välja *Joakim Oscarsson* till tredje förbundsordförande.

Tacktal av Joakim Oscarsson

Ordförande, presidiet, kamrater, åhörare, tusen tack! Ett jättetack till alla. Jag är otroligt ödmjuk inför detta uppdrag. Vi har några stora utmaningar här framför oss. Dels ska vi göra klart den här kongressen på ett så bra sätt som möjligt. Sedan väntar en valrörelse och efter det kommer det en avtalsrörelse runt hörnet. Ett arbete som vi redan har påbörjat. Inför varje avtalsrörelse pratar man alltid om att ”Den här valrörelsen kommer att bli extra tuff” – men den här kommer att bli extra tuff.

Just nu har vi många utmaningar framför oss. Vi har en hög inflation, vi har ett krig i Europa. Vi har ett jättearbete för att vi ska kunna fortsätta det här med reallöneökningar för våra medlemmar. Ett arbete som vi har lyckats göra under lång, lång tid och det vore fruktansvärt om vi skulle misslyckas nästa år när vi har en avtalsrörelse. Därför är det ett jättejobb vi har framför oss och jag kommer inte klara detta ensam. Detta är ett arbete vi måste göra tillsammans. Vi måste tillsammans klara av detta och jag behöver er. Jag är redo för det här uppdraget så jag tänker att nu kör vi! Eller hur? Bra. Tack!

Sist men inte minst vill jag tacka Magnus, jag vill tacka Yvonne för stödet och ett stort tack till er för denna tid som vi har jobbat tillsammans. Det har varit lärorikt. Jag har lärt mig otroligt mycket från både Magnus och Yvonne. Samtidigt påbörjas nu en ny resa med två nya kollegor och jag vill önska ett jättegott till er. Det ska bli en spännande och härlig utmaning att få ta oss an det som ska göra Fastighets till ett bättre och ett större förbund in i framtiden.

DAGORDNINGENS PUNKT 16

Stadgar

16.3 Stadgar/organisation formell

Motion 16.3.19

Avdelning Heby

Stadgekommitténs förslag

Avdelningen vill stödja stadgekommitténs förslag gällande avdelningarna då vi inte riktigt sett att avdelningarna fungerat som det var tänkt enligt stadgarna.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att kongressen röstar för Stadgekommitténs förslag.

Utlåtande

Stadgekommittén har lämnat sitt förslag till förbundsstyrelsen som förelägger kongressen förslaget till beslut.

Därmed föreslås motionen som besvarad.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att motionen anses besvarad.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

16.1 Valbarhet

Motion 16.1.1–16.1.6

Motion 16.1.1

Avdelning Kista

Avdelning Heby

Avdelning Skärholmen

Avdelning Järfälla

Avdelning Hallunda

Avdelning Arlanda

Valberedning för förbundet och avdelningar

Mom. 3. Valbarhet Valbara som ledamöter och ersättare är inom förbundets verksamhetsområde yrkesverksamma medlemmar. Med yrkesverksamma medlemmar avses också medlemmar som är arbetslösa och söker arbete. Förbundets ombudsmän samt anställda fackliga ombud är valbara till uppdraget som valberedningens sammankallande.

Icke valbara Förbundsstyrelsens ledamöter, anställda ombudsmän, anställda fackliga ombud samt förbundets pensionerade medlemmar kan inte väljas till valberedare eller ersättare.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

Mom. 3. Valbarhet

Valbara som ledamöter och ersättare är inom förbundets, verksamhetsområde yrkesverksamma medlemmar. Med yrkesverksamma medlemmar avses också medlemmar som är arbetslösa och söker arbete. Icke valbara. Förbundsstyrelsens ledamöter, anställda ombudsmän, anställda fackliga ombud samt förbundets pensionerade medlemmar kan inte väljas till valberedare, ersättare eller valberedningens sammankallande.

Motion 16.1.2

Avdelning Kista

Avdelning Heby

Avdelning Skärholmen

Avdelning Järfälla

Avdelning Hallunda

Avdelning Arlanda

Valberedning för förbundet och avdelningar

Mom. 2.

Sammansättning och uppdrag valberedningen består av valberedningens sammankallande samt fem ledamöter och fem ersättare.

Valberedningens sammankallande samt de ordinarie ledamöterna utgör valberedning för förbundets centrala uppdrag som förrättas på förbundsmöte och kongress. Om valberedningen inte kan enas har sammankallande utslagsröst.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

Mom. 2. Sammansättning och uppdrag.

att valberedningen består av valberedningens sammankallande samt, fem ledamöter och fem ersättare.

att valberedningens sammankallande samt de ordinarie ledamöterna utgör valberedning för förbundets centrala uppdrag som förrättas, på förbundsmöte och kongress. Om valberedningen inte kan enas då blir röstning.

Motion 16.1.3

*Avdelning Västerort
Avdelning Kista
Avdelning Skärholmen
Avdelning Huddinge
Avdelning Hallunda*

§ 18. Valberedning för förbundet och avdelningar

Mom. 3. Valbarhet

Valbara som ledamöter och ersättare är inom förbundets verksamhetsområde yrkesverksamma medlemmar. Med yrkesverksamma medlemmar avses också medlemmar som är arbetslösa och söker arbete.

Förbundets ombudsmän samt anställda fackliga ombud är valbara till uppdraget som valberedningens sammankallande.

Icke valbara

Förbundsstyrelsens ledamöter, anställda ombudsmän, anställda fackliga ombud samt förbundets pensionerade medlemmar kan inte väljas till valberedare eller ersättare.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att meningen förbundets ombudsmän samt anställda fackliga ombud är valbara till uppdraget som valberedningens sammankallande tas bort.

att man lägger till under Icke valbara: samt valberedningens sammankallande.

Motion 16.1.4

*Avdelning Västerort
Avdelning Kista
Avdelning Skärholmen
Avdelning Huddinge*

§ 18. Valberedning för förbundet och avdelningar

Mom. 2. Sammansättning och uppdrag

Valberedningen består av valberedningens sammankallande samt fem ledamöter och fem ersättare.

Valberedningens sammankallande samt de ordinarie ledamöterna utgör valberedning för förbundets centrala uppdrag som förrättas på förbundsmöte och kongress. Om valberedningen inte kan enas har sammankallande utslagsröst.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att meningen Om valberedningen inte kan enas har sammankallande utslagsröst ändras till Om valberedningen inte kan enas då blir det röstning.

Motion 16.1.5

Avdelning Skövde

Valberedning

Gällande valberedningens valbarhet § 18 mom. 3 så får inte anställda inom förbundet väljas utan det ska vara ledamöter och ersättare inom förbundets verksamhetsområde men man kan ha en ombudsman eller fackligt ombud som sammankallande. Tycker inte att det rimmar med texten alls.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att ta bort 2:a stycket i mom. 3 i §18.

att man tar en förtroendevald som sammankallande i stället.

Motion 16.1.6

Avdelning Heby

Samman kallande i valberedning

Avdelningen tycker att det är mycket viktigt att det är kongressen som väljer vilka som sitter på poster som förtroendevalda och att det därför upplevs som konstigt att en ombudsman kan sitta som sammankallande i valberedningen. Det är ett förtroendeuppdrag och därför så borde en ej anställd också inneha uppdraget som sammankallande i valberedningen.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att §18 mom. 3. Valbarhet andra stycket stryks ur stadgarna.

Utlåtande

Gemensamt utlåtande för motionerna 16.1.6, 16.1.5, 16.1.3 och 16.1.1 samt motionerna 16.1.4 och 16.1.2

I motionerna 16.1.6, 16.1.5, 16.1.3 och 16.1.1 föreslår motionärerna att förbundets anställda ombudsmän och fackliga ombud inte längre ska vara valbara till uppdraget som valberedningens sammankallande. Valberedning för den kommande kongressperioden väljs på kongressen, och arbetar fram till och med att valen är avslutade på nästa kongress. 2018 beslutade kongressen att förbundets valberedning både ordinarie och ersättare ska verka som valberedare i avdelningarna när dessa inte kunnat välja valberedare och vara ett stöd för de som är valda.

Uppdraget som sammankallande i valberedningen kräver stor kännedom om hela förbundets stadgar, verksamhet och organisation. Det är viktigt att det är kontinuitet i uppdraget. Under den senast kongressperioden har ett stort antal av ledamöterna och ersättarna som valdes på förra kongressen avgått från uppdraget, och ersatts av nya personer. Samman kallandes roll att introducera nya ledamöter och se till att dom har den kompetens och kunskap som krävs, och att de får det stöd de behöver i arbetet. Anställda är valbara till det uppdraget som sammankallande i valberedningen och det är positivt att den möjligheten finns. Det innebär att det finns fler kompetenta kandidater att välja på, då alla förbundets yrkesverksamma medlemmar är valbara. Det viktiga är att vi får en kompetent sammankallande i valberedningen oavsett om personen är förtroendevald eller anställd.

Förbundsstyrelsen föreslår att motionerna ska avslås.

I motionerna 16.1.4 och 16.1.2 föreslås att om valberedningen inte kan enas, ska valet ske genom röstning.

Valberedningens ordinarie ledamöter har tillsammans med sammankallande till uppgift att bereda val som ska förrättas på kongress och förbundsmöte. Valberedning arbetar utifrån en fastställd arbetsordning och ska bereda valet utifrån många olika kriterier. Valberedningen ska bland annat ta hänsyn till kompetens, erfarenhet, kön, etnicitet, och geografisk tillhörighet när de tar fram ett förslag till exempelvis en styrelse. Valberedningen uppgift är att lägga fram ett förslag, och systemet med utslagsröst finns om man inte skulle kunna enas genom en omröstning i valberedningen. När ett val ska förrättas på en kongress eller ett förbundsmöte lägger valberedningen fram sitt förslag. Valet ska enligt stadgarna ske med sluten omröstning om inte mötet beslutar om annat, vilket innebär att omröstning sker om inte mötet beslutar att det ska ske med acklamation.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att motionerna ska vara besvarade.

- *Yvonne Nygårds*, andre förbundsordförande, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

I debatten deltog:

- *Tommy Engström*, Tierp

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att avslå motionerna 16.1.6, 16.1.5, 16.1.3 och 16.1.1. Samt att anse motionerna 6.1.4 och 16.1.2 besvarade.
- Bifall till motion 16.1.1 från *Tommy Engström*, Tierp.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag att avslå motionerna 16.1.6, 16.1.5, 16.1.3 samt att anse motion 6.1.4 och 16.1.2 besvarade.

att bifalla motion 16.1.1 efter försöksvotering.

Votering begärd av *Slavisa Nikolic*, Helsingborg, i motion 16.1.1.

Motion 16.1.9

Avdelning Skövde

Ordinarie och ersättare

Om en ordinarie ledamot i valberedning, förbundsstyrelse och revisor avgår under mandatperioden så ska det göras ett fyllnadsval på nästkommande förbundsmöte för att fylla den platsen. Detta gäller även ersättarna.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att den översta på listan över ersättare går in som ordinarie ledamot i valberedning, förbundsstyrelse och revisor under resterande mandatperiod.

att man gör fyllnadsval på ersättarna för att fylla på nästkommande förbundsmöte.

Utlåtande

Förbundsmötet är högsta beslutande organ mellan kongresserna. En av förbundsmötets uppgifter är att förrätta fyllnadsval, då någon som valts till ett uppdrag av kongressen avgått.

Ordningen är att varje uppdrag oavsett om det är som ordinarie ledamot eller ersättare väljs separat. Inför valet som ska förrättas utlyser valberedningen nominering till uppdragen som ska väljas. Det vanliga är att när en ordinarie ledamot avgår så inkommer det nomineringar på tidigare ersättare som också blir valda.

Valberedningen har dock att väga in olika kriterier när de lägger fram sitt förslag. Eftersom det är förbundsgemensamma uppdrag så ska hela landet vara representerade, och hänsyn ska tas till jämlikhet och jämställdhet utifrån olika kriterier. För att kunna göra det är det viktigt att även fortsättningsvis välja uppdragen var och en för sig, så att vi kan tillgodose de kriterier som vi fastställt för att uppnå jämlikhet i organisationen.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att besluta avslå motionens första att-sats och att andra att-satsen anses besvarad.

- *Yvonne Nygårds*, andre förbundsordförande, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att avslå motionens första att-sats och att andra att-satsen anses besvarad.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Motion 16.1.7–16.1.8

Motion 16.1.7

Avdelning Västerort

Avdelning Kista

Avdelning Skärholmen

Avdelning Huddinge

Avdelning Hallunda

Mandatperioder för förbundets ledning

I dag finns ingen begränsning för hur många gånger en person i förbundsledningen kan väljas om. Detta resulterar i att en och samma person kan sitta väldigt många år på sitt uppdrag. Vi är ett fackförbund i rörelse och vill därför att möjligheten för medlemmar att få utvecklas ska bli större och att fler ska få en chans att väljas till ledningens alla tre uppdrag.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att förbundet inför en begränsning om max två mandatperioder för person vald till förbundsledningen inom alla tre uppdrag, det ska finnas möjlighet att personen får tjänstledig från anställning i förbundet på max 8 år.

Motion 16.1.8

Avdelning Kista

Avdelning Heby

Avdelning Skärholmen

Avdelning Järfälla

Avdelning Hallunda

Avdelning Arlanda

Mandatperioder för förbundets ledning

I dag finns ingen begränsning för hur många gånger en person i förbundsledningen kan väljas om. Detta resulterar i att en och samma person kan sitta väldigt många år på sitt uppdrag. Vi är ett fackförbund i rörelse och vill därför att möjligheten för medlemmar att få utvecklas ska bli större och att fler ska få en chans att väljas till ledningens alla tre uppdrag

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att förbundet inför en begränsning om max två mandatperioder för person vald till förbundsledningen.

Utlåtande

Gemensamt utlåtande för motionerna 16.1.7 och 16.1.8

Motionärerna föreslår att en begränsning av max två mandatperioder ska gälla för person vald till förbundsledning samt möjlighet till tjänstledighet under mandatperioden maximalt åtta år.

Förbundsledningen väljs för varje mandatperiod som är en kongressperiod. Uppdraget är ett förtroendeuppdrag där förtroendet prövas vid varje kongress. Kongressombuden har då möjlighet att besluta om omval eller ej. En mandatperiod kan således vara fyra år eller fler beroende på vad kongressen beslutar.

Förbundsledningen har sin anställning kvar i förbundet under den period som man väljs till förbundsledning och återgår till den efter avslutat uppdrag med alternativet att få ersättning enligt det trygghetsavtal som tecknats för förbundsledning. Tidigare vald person står till förbundets förfogande för lämpliga uppdrag under den tid som trygghetsersättning utbetalas.

Förbundsstyrelsen föreslår att motionerna avslås.

- *Magnus Pettersson*, förbundsordförande, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

I debatten deltog:

- *Kim Nilsson*, Heby, framförde att avdelning Heby står ej för motion 16.1.8
- *Kurt Bier*, Sandviken
- *Agnieszka Jarl*, Västra Frölunda

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att avslå motionerna 16.1.7–16.1.8.
- Bifall till förbundsstyrelsens förslag från *Kim Nilsson*, Heby, *Kurt Bier*, Sandviken, *Agnieszka Jarl*, Västra Frölunda.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

16.2 Entledigande

Motion 16.2.10–16.2.12

Motion 16.2.10

Avdelning Heby

Entledigande Valberedning

Eftersom valberedningen har ett mycket viktigt uppdrag inför en kongress eller förbundsmöte så tycker avdelningen att det vore bra om inaktiva valberedare entledigades från sina uppdrag automatiskt om man inte deltar på valberedningens möten. Avdelning Heby är fullt medvetna om att det kan hända saker som gör att man inte kan delta på möten och att det därför också är tillåtet att missa möten men då behöver man en anledning.

Exempel på skrivelse gällande entledigande av valberedare.

"Entledigande: valberedare eller kallad ersättare som utan giltigt skäl är frånvarande vid mer än ett av valberedningen kallat möte ska vara skild från uppdraget."

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att stadgarna för valberedningen uppdateras och att det förs in en skrivelse om att valberedare entledigas från sitt uppdrag om det inte sköts.

Motion 16.2.11

Avdelning Heby

Entledigande Revisor

Eftersom revisorerna har ett mycket viktigt uppdrag inom förbundet så tycker avdelningen att det vore bra om inaktiva revisorer entledigades från sina uppdrag automatiskt om man inte deltar på revisorernas möten. Avdelning Heby är fullt medvetna om att det kan hända saker som gör att man inte kan delta på möten och att det därför också är tillåtet att missa möten men då behöver man en anledning.

Exempel på skrivelse gällande entledigande av revisorer.

"Entledigande: Revisor eller kallad ersättare som utan giltigt skäl är frånvarande vid mer än ett av revisorerna kallat möte ska vara skild från uppdraget."

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att stadgarna för revisorerna uppdateras och att det förs in en skrivelse om att revisorer entledigas från sitt uppdrag om det inte sköts.

Motion 16.2.12

Avdelning Heby

Entledigande av kongressombud

Då det är viktigt att kongressombuden är aktiva inom förbundets verksamhet så tycker avdelningen att det vore bra om inaktiva kongressombud entledigas från sina uppdrag. Förslag på skrivelse

"kongressombud som utan giltigt skäl är frånvarande vid mer än ett avdelningsmöte ska vara skild från uppdraget."

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att en skrivelse gällande entledigande av kongressombud förs in i stadgarna.

Utlåtande

Gemensamt utlåtande för motionerna 16.2.10, 16.2.11 och 16.2.12

I motion 16.2.11 föreslår motionären en skrivning om entledigande av revisorer. Förbundsstyrelsen instämmer helt med motionären om att revisorer har ett viktigt uppdrag. Revisorn har ett särskilt ansvar som skiljer sig från andra förtroendeuppdrag i förbundet. Revisorn ska granska förbundet, avdelningen eller klubbens verksamhet och övervaka att stadgarna efterlevs. Förbundets stadgar innehåller redan en sådan text *som motionären föreslår i §24 revision; §26 avdelningar och §27 Företagsklubbar under rubriken entledigande*

I motion 16.2.10, anser motionären att förbundets valberedare som utan giltigt skäl är frånvarande från ett möte med valberedningen automatiskt ska vara skild från uppdraget.

I motion 16.2.12, anser motionären att ett kongressombud som utan giltigt skäl är frånvarande vid mer än ett avdelningsmöte ska vara skild från uppdraget. Föregående kongress ändrade stadgarna så att kongressombuden väljs under hela kongressperioden och mandatperioden är 4 år. Anledningen till förändringen var att ombudet ska kunna få utbildning och vara delaktig i förbundets verksamhet under hela kongressperioden.

Att frånvara från ett möte skulle vara skäl för att bli skild från uppdrag är orimligt. Det är dock rimligt att en förtroendevald som missköter sig ska kunna skiljas från sitt uppdrag. Stadgarna reglerar det i dag när det gäller till exempel arbetsplatsombud, klubbstyrelsen och avdelningsstyrelsen. Förbundsstyrelsen anser att det ska gälla alla uppdrag i förbundet och föreslår följande skrivning i stadgarna:

entledigande

Förtroendevald och ersättare som uppenbart åsidosatt sina åligganden, eller på annat sätt förverkat det förtroende uppdraget förutsätter, kan genom beslut av avdelningsmöte och efter godkännande av förbundsstyrelsen skiljas från uppdraget oavsett mandattiden. Vid uppdrag på förbunds nivå fattas beslut om entledigande av förbundsstyrelsen

Förbundsstyrelsen föreslår att bifalla motion 16.2.10 samt att motion 16.2.11 och 16.2.12 är besvarade.

- *Yvonne Nygårds*, andre förbundsordförande, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

I debatten deltog:

- *Kim Nilsson*, Heby

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att bifalla motion 16.2.10 samt att motion 16.2.11 och 16.2.12 anses besvarade.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

16.3 Stadgar

Motion 16.3.13

Avdelning Helsingborg

Namnbyte

I dag speglar inte namnet Fastighetsanställdas Förbund inte alla de medlemmar som organisationen företräder. Ofta får medlemmar och förtroendevalda frågor om de är fastighetsskötare eller tillänkta medlemmar som inte förstår varför de som städare ska vara i Fastighetsanställdas Förbund.

För att få allmän förståelse för vilka förbundet företräder krävs det ett förbundsnamn som speglar alla de medlemmar förbundet företräder för att fler av de anställda i våra avtalsområden ska associera sig till Förbundet.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighetsanställdas Förbund byter namn till Städ och Fastighetsanställdas Förbund.

Utlåtande

Motionären vill att förbundet ska byta namn till ”Städ och fastighetsanställdas förbund”, då det bättre skulle spegla de medlemsgrupper som förbundet företräder. När förbundet bildades 1936 var namnet ”Fastighetsarbetarförbundet”, sedan har det ändrats till ”Fastighetsanställdas Förbund”, till vardags säger vi Fastighets. Förbundet har ett stort antal yrkesgrupper, och det finns många olika benämningar inom de olika yrkesgrupperna. Företag inom fastighetsförvaltning jobbar främst med bostäder, men de förvalta också andra lokaler till exempel idrottsanläggningar och arenor. Många benämningar finns inom den branschen, fastighetsskötare, bovärd, kvartersvärd, fastighetsvärd, vaktmästare, servicetekniker, snickare, målare, elektriker med flera.

I städbranschen finns städare, lokalvårdare, sanerare, golvvårdare, fönsterputsare med flera.

Fastighets är ett bra samlingsnamn för alla yrkesgrupper inom fastighetsbranschen. Att byta namn och logga generera mycket arbete och de är också kostsamt.

Förbundsstyrelsen föreslår att motionen ska avslås.

I debatten deltog:

- Slavisa Nikolic, Helsingborg
- Philip Stöckel, Mariestad
- Tommy Engström, Tierp
- Moayed Motallebi, Kista
- Torbjörn Jönsson, Helsingborg
- Gabriel Johansson, Örebro
- Peter Obermüller, Kista
- Tina Al-Kanaan, Väst
- Patricia Liedberg, Borås
- Patrik Hellström, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att motionen ska avslås.
- Bifall till motionen från *Slavisa Nikolic*, Helsingborg, *Philip Stöckel*, Mariestad, *Moayed Motallebi*, Kista, m.fl.
- Bifall till förbundsstyrelsens förslag från *Tommy Engström*, Tierp, *Gabriel Johansson*, Örebro, *Peter Obermüller*, Kista, m.fl.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Motion 16.3.14–16.3.15

Motion 16.3.14

Avdelning Kista

Avdelning Heby

Avdelning Skärholmen

Avdelning Järfälla

Avdelning Hallunda

Avdelning Arlanda

Mer jämställt Fastighets

Fastighets har bland den mest jämställda medlemskåren med 49 % kvinnor och 51 % män, 75 % av det totala antalet medlemmar har utländsk bakgrund.

Vi har dock observerat att vi på olika platser i organisationen, exempelvis förtroendeuppdrag och anställda ombudsmän, däremot inte är fullt lika jämställda. Vi behöver se över detta och arbeta för ett mer genomträngande jämställdhetsmål i vårt förbund gällande kön och etnisk bakgrund. I dag finns det inte många ombudsmän med utländsk bakgrund och dessutom kommer de flesta ombudsmän från andra branscher eller fackförbund.

Vi tycker därför att det ska finnas en rekryteringskommitté som består av ledamöter från alla regioner och som ska se över vilka förtroendevalda och anställda som kan vara lämpliga att tillsättas för olika tjänster och förtroendeuppdrag. Kommitténs ledamöter ska väljas på kongressen och ha en mandatperiod om 4 år.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att förbundet inför en rekryteringskommitté för rekrytering av lediga tjänster och uppdrag.

Motion 16.3.15

Avdelning Västerort

Avdelning Kista

Avdelning Skärholmen

Avdelning Huddinge

Avdelning Hallunda

Mer jämställt Fastighets

Fastighets har bland den mest jämställda medlemskåren med 49 % kvinnor och 51 % män, 75 % av det totala antalet medlemmar har utländsk bakgrund.

Vi har dock observerat att vi på olika platser i organisationen, exempelvis förtroendeuppdrag och anställda ombudsmän, däremot inte är fullt lika jämställda. Vi behöver se över detta och arbeta för ett mer genomträngande jämställdhetsmål i vårt utländsk bakgrund och dessutom kommer de flesta ombudsmän från andra branscher eller fackförbund.

Vi tycker därför att det ska finnas en rekryteringskommitté som består av ledamöter från alla regioner och som ska se över vilka förtroendevalda och anställda som kan vara lämpliga att tillsättas för olika tjänster och förtroendeuppdrag. Kommitténs ledamöter ska väljas på kongressen och ha en mandatperiod om 4 år.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att förbundet inför en rekryteringskommitté för rekrytering av lediga tjänster och uppdrag.

Utlåtande

Gemensamt utlåtande för motionerna 16.3.14 och 16.3.15

Motionären yrkar på att förbundet inför en rekryteringskommitté för rekrytering av lediga tjänster och uppdrag. Som motionären mycket riktigt påpekar så är Fastighets medlemskår mycket jämställd. Vi har ungefär lika många män och kvinnor. Hur många av medlemmarna som har utländsk härkomst är svårt att fastställa. Det är dock inte så mycket som 75 %, mer troligt så är det runt 50 %.

Motionärens motion utgör egentligen två olika frågor. Dels hur förbundet utser förtroendevalda till olika uppdrag i organisationen, och hur vi rekryterar personal.

Förtroendevalda finns på alla nivåer i förbundet, allt från arbetsplatsombud, klubbstyrelseledamöter och skyddsombud på våra arbetsplatser och styrelser i våra avdelningar till förbundsstyrelse och ledning på central nivå. Det är på arbetsplatsen och i avdelningarna som det viktiga arbetet med att skapa jämlikhet börjar. Är mångfalden stor där så kommer det att resultera i kompetenta förtroendevalda med olika bakgrund och kön, som är valbara till uppdrag och det skapar bättre jämlikhet på alla nivåer. När det gäller den frågan är det valberedningen som är förbundets ”rekryteringskommitté”. Valberedningar i klubbar, Avdelningar och Förbundets centralt har uppdraget att bereda alla val på respektive nivå. Valberedningens ska samla in nomineringar och ta fram ett förslag utifrån jämställdhet, jämlikhet och i vissa fall även geografiska förutsättningar. I förbundsstyrelsens förslag till nya

stadgar tydliggörs valberedningens roll på alla nivåer, genom att det ska finnas en tydlig arbetsordning för arbetet. Men varje medlem i en klubb eller en avdelning har också ett ansvar när hen nominerar kandidater till olika uppdrag.

Rekrytering av anställda i förbundet är en arbetsgivafråga och det är förbundsstyrelsen som fattar beslut om organisationsplan och fastställer policydokument och riktlinjer för rekrytering. Arbetsgivaransvaret ligger på förbundsledningen. Förbundets Policy för kompetensutveckling som säger att Fastighets ska vara en lärande organisation och kompetensutveckling sker kontinuerligt i den dagliga verksamheten. Genom strategiskt rekryteringsarbete, introduktion och vidareutbildning säkerställer vi att förbundets anställda har en bred kompetens som tillgodoser organisationens behov. Kompetensutvecklingen utgår från individens behov utifrån tidigare erfarenheter och utbildningsnivå. Vi strävar hela tiden efter jämställdhet och mångfald bland våra anställda.

Förbundet har i dag 59 anställda. 41 ombudsmän och 1 fackligt ombud samt 8 assistenter och 9 administratörer. Totalt är det 30 män som 29 kvinnor och det är 13 personer av utländsk härkomst. Av ombudsmännen är det 8 personer som kommer från andra förbund, övriga 43 är rekryterade internt. Det finns många andra kriterier som vi behöver ta ställning till i rekryteringen, till exempel vilken bransch personen kommer ifrån, och hur mycket tidigare erfarenhet personen har. Ibland finns det arbetsrättsliga aspekter att ta hänsyn till och alla rekryteringar genomförs tillsammans med Handels, respektive ombudsmannaklubben.

Vi har sedan 2018 jobbat med ett projekt som heter ”Framtida ledare” där vi utvecklar förtroendevalda runt om i landet. Målet är att deltagaren i projektet ska vara redo att ta på sig olika uppdrag inom organisationen och även förberedas för att bli anställda som ombudsmän. Flertalet av de som rekryterade till projektet från början har gått vidare till nya uppdrag eller anställning hos oss, eller hos andra närstående förbund och organisationer. Vi har nu fyllt på listan med framtida ledare och fortsätter med processen att utveckla våra förtroendevalda.

Förbundsstyrelsen föreslår att motionerna ska avslås.

- *Magnus Pettersson*, förbundsordförande, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

I debatten deltog:

- *Agnieszka Jarl*, Västra Frölunda
- *Torbjörn Jönsson*, Helsingborg

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att motionerna ska avslås.
- Bifall till förbundsstyrelsens förslag från *Agnieszka Jarl*, Västra Frölunda, *Torbjörn Jönsson*, Helsingborg.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Kongressen ajournerades kl. 21.05.

Förhandlingarna återupptogs kl. 21.25.

Kongressordförande: *Gesa Markusson*

DAGORDNINGENS PUNKT 16 (punkten återupptogs)

Nya stadgar

16.3 Stadgar (fortsatt behandling)

Motion 16.3.16

Avdelning Helsingborg

Motionsrätt ombudsmän

Våra ombudsmän borde ha rätt att lämna in motioner liksom förtroendevalda och medlemmar.

Våra ombudsmän har goda kunskaper om vår verksamhet och har ofta idéer om hur vi kan förbättra för förbundet men saknar rätt att lämna in motioner. Det är också de som ska utföra arbete enligt våra stadgar. I andra förbund finns redan denna rätt.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighetsanställdas Förbund ska införa i våra stadgar att ombudsmän har rätt att lämna in motioner.

Utlåtande

Motionären vill att förbundet ska införa i stadgarna att ombudsmän har rätt att lämna motioner.

Förbundsstyrelsen håller med motionären om att ombudsmän har goda kunskaper om vår verksamhet och att de ofta har idéer om hur vi kan förbättra för förbundet. Ombudsmännen är ofta tidigare förtroendevalda och har lång erfarenhet inom förbundet, och ibland även från andra förbund.

Enligt stadgarna §16 mom. 7, kan motion väckas av enskild medlem eller avdelningsstyrelse. Det betyder att alla medlemmar har rätt att väcka en motion. Ombudsmännen är medlemmar i förbundet och det finns ingen begränsning i deras rättigheter. Enligt beslutsordningen mom. 11 så har förbundets ombudsmän yttrande och förslagsrätt på kongressen.

Förbundsstyrelsen föreslår att motionen är besvarad.

- *Patrik Hellström*, förbundsstyrelsen, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att anse motionen besvarad.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag.

Motion 16.3.17

Avdelning Helsingborg

Stadgeförändring §12

I våra stadgar §12 ges styrelsen möjlighet att kalla in förbundsmötet för överläggning. Det är märkligt att en högre instans beslut i organisationen endast är rådgivande. Uppfattar det som mindre demokratiskt om styrelsen kan övertrumfa förbundsmötet.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att förbundsmötets beslut i §12 ska vara bestämmande i stället för rådgivande.

Utlåtande

Styrelsen är förbundets högsta beslutande organ mellan förbundsmöten och kongressen. Stadgarna §12 reglerar avtalsrörelser och förhandlingar. Frågor angående riksavtal och förhandling handläggs av förbundsstyrelsen.

För att förbereda riksavtalsförhandlingar kallar förbundsstyrelsen till regionala avtalsråd där klubbar och arbetsplatsombud deltar. Förbundsstyrelsen kallar därefter till centralt avtalsråd som behandlar inkommande yrkanden och väljer delar av förhandlingsdelegationer för de olika avtalsområdena.

Det är viktigt att varje avtalsområde får möjlighet att påverka sitt eget kollektivavtal och det skulle inte vara rimligt om förbundsmötet/avtalsrådet skulle kunna övertrumfa ett krav som ett avtalsområde resonerat sig fram till.

Förbundsstyrelsen föreslår att motionen ska avslås.

- *Joakim Oscarsson*, tredje förbundsordförande, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att motionen ska avslås.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Motion 16.3.18

Avdelning Skövde

Organisationsförändringsförslaget

Förslaget på en organisationsförändring innebär att det ska bli branscher i stället för avdelningar. Detta för att det ska underlätta för de olika yrkesgrupperna att prata mer likställt inom sina yrken. Kan både vara bra och dåligt för organisationen eftersom förbundet behöver bygga mera klubbar och arbetsplatsombud ute på arbetsplatserna. För att vårt förbund ska överleva framtiden så måste det komma in mera förtroendevalda.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att förbundet utser en arbetsgrupp med förtroendevalda från de olika yrkesgrupperna.

Utlåtande

Den organisation som vi lever med i dag infördes 2011. Den viktigaste förändringen som vi gjorde då var att vi omvandlade förbundet och våra 11 tidigare självständiga avdelningarna till en gemensam juridisk enhet. Tanken med det vara att effektivisera administrationen och samordna våra resurser på bästa sätt. I stället för de 11 avdelningarna var ambitionen att vi skulle ha ca 100 avdelningar som utgör den lokal demokratiska organisationen, i dag har vi 119 avdelningar. Som regionalt stöd för den lokal organisationen inrättade vi 5 regionkontor där regionala ombudsmän och administratörer är placerade. Avdelningarnas verksamhet har fungerat olika bra. Tittar vi på statistiken så är ungefär hälften av avdelningarna aktiva, vilket innebär att de genomför minst 3 möten per år. Det är ett mått av hur organisationen fungerar. Om vi tittar på hur avdelningarna uppfyller stadgarna §36 Avdelningar, Mom. 2 uppgifter så finns det mycket att arbeta med. Ett stort problem som vi ser är att klubbarnas företrädare inte är aktiva i avdelningarnas verksamhet. Det är på arbetsplatsen som fackligt engagemang ska byggas och vi behöver fokusera på det arbetet. I stadgekommitténs förslag finns också en ny modell för Avtalsrådet och processen för våra riksavtalsförhandlingar. Modellen med att förbundsmötet utgör avtalsråd fungerar inte tillfredställande idag. Avtalsfrågor och yrkanden behöver komma från de medlemmar och förtroendevalda som jobbar på arbetsplatser där kollektivavtalet gäller. Förbundsmötet utgörs av en representant från varje avdelning och det innebär att risken är stor att alla medlemmar inte har möjlighet att påverka sitt avtal.

Förbundsstyrelsen tillsatte i början av 2020 en stadgekommitté med representanter från hela landet med olika erfarenheter för att utreda vilka problem som finns och komma med förslag till förändringar och nya stadgar. Stadgekommitténs idéer kring organisationen skickades ut till avdelningarna i samband med uppmaningen till att skriva motioner. Det innebär att alla medlemmar har haft möjlighet att delta i diskussionen och lämna synpunkter. Efter den processen har Stadgekommittén arbetat fram det förslag som nu ligger till kongressen för beslut. Förbundsstyrelsen känner stor oro för det minskande medlemsantalet och att den lokala organisationen inte fungerar i hela landet.

Vi måste förändra vår verksamhet och skapa ett större engagemang bland medlemmarna på våra arbetsplatser. Förbundsstyrelsen hoppas att de förändringar som finns i förslaget ska skapa en nytändning och ett större engagemang för Avdelningarnas verksamhet. Engagemang skapas av aktiva medlemmar lokalt i vår verksamhet, inte av en organisationsmodell. Om Kongressen fattar beslut om de nya stadgarna, startar arbetet med att skapa det engagemanget i hela landet utifrån de förutsättningar som finns i varje bransch och geografi. Organisering tar tid och det kostar pengar och det arbetet måste vi alltid göra. Engagerade klubbar och arbetsplatsombud kan dessutom bidra med resurser till förbundets verksamhet genom att mer av den fackliga verksamheten bedrivs på betald arbetstid hos arbetsgivaren

Förbundsstyrelsen föreslår att motionen är besvarad.

- *Yvonne Nygårds*, andre förbundsordförande, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att anse motionen besvarad.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Motion 16.3.20

Avdelning Helsingborg

Alternativ till Branschavdelningar

Förslag till ny organisation. Branschklubbar i regionerna träffas med representanter ifrån avdelningarna med respektive yrkesgrupp för att diskutera och besluta vad de ska driva i respektive avdelning utifrån sin yrkesgrupps situation.

Behovet av att respektive bransch kan diskutera och utbyta erfarenheter, arbetssätt och hjälpa varandra i sina avdelningar finns. Branschklubbar med utbyte över avdelningsgränserna kan hjälpa respektive bransch att bättre driva sina behov och idéer i respektive avdelning.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighetsanställdas Förbund ska införa branschklubbar som samarbetsform på avdelningsnivå.

Utlåtande

Motionären föreslår att förbundet ska införa branschklubbar som samarbetsform på avdelningsnivå. Förbundsstyrelsen delar motionärens uppfattning om att det finns ett behov för respektive bransch träffas och utbyta erfarenheter.

Stadgekommittén har föreslagit en modell där våra avdelningar bildas utifrån branschen inom ett geografiskt område. Bransch och yrkestillhörigheten är grunden för det fackliga engagemanget på arbetsplatsen. Vi behöver skapa forum där förtroendevalda och medlemmar i branschen har möjlighet att diskutera och samordna viktiga frågor med andra arbetsplatser inom sitt område.

Stadgekommittén föreslår också att nuvarande avdelningsforum ombildas till ett representantskap. Representantskapets uppgift blir att samordna gemensamma frågor för branschavdelningarna inom ett geografiskt område. Representantskapet väljer förtroendevalda samordnare för förbundets verksamhetsområden som ska genomföra verksamheten tillsammans med regionen.

Förbundsstyrelsen anser att det nya sättet att arbeta borde skapa de forum som motionären föreslår.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att avslå motionen.

I debatten deltog:

- *Slavisa Nikolic*, Helsingborg
- *Curt Öhrström*, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att avslå motionen.
- Bifall till motionen från *Slavisa Nikolic*, Helsingborg.
- Bifall till förbundsstyrelsens förslag från *Curt Öhrström*, förbundsstyrelsen.

Kongressen beslutade efter försöksvotering

att bifalla förbundsstyrelsens förslag.

Votering begärd av *Josefine Nymark, Södertälje*.

Motion 16.3.22

Avdelning Trelleborg

Avdelningstillhörighet

Många medlemmar bor på annan ort än arbetsstället. Därför tycker vi att medlemmen själv ska få välja vilken av de två avdelningarna hen ska tillhöra. Alltså antingen hemortens eller arbetsställets. Vi ska uppmuntra fackligt engagemang istället för att skapa hinder.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att medlemmen får välja avdelningstillhörighet. Antingen hemortens eller arbetsställets.

Utlåtande

Fastighets ska ha en levande och aktiv organisation och vi behöver hela tiden se över vår verksamhet och fundera på hur vi får våra medlemmar att engagera sig. Grunden för organisationen är lokalt aktiva förtroendevalda som genomför arbetsplatsbesök och andra aktiviteter i våra avdelningar.

Motionären föreslår att medlemmen får välja avdelningstillhörighet. Antingen hemortens eller arbetsställets. Den här frågan har diskuterats sedan vi genomförde vår senaste organisationsförändring 2011. I den utredning som genomfördes då, så var det ursprungliga förslaget att koppla medlemskapet till arbetsplatsen. När vi sedan fördjupade oss i frågan kom vi fram till att bostadsorten var ett bättre alternativ och så blev kongressens beslut. Beslutet innebär att vi i dag har ett administrativt system som bygger på postnummer på bostadsorten. När vi registrerar en ny medlem i systemet behöver vi ha ett enhetligt system för det, det är väldigt ovanligt att det uppstår problem kring frågan för enskilda medlemmar. Problemen har uppstått där förtroendevalda vill verka i en annan avdelning än den de geografiskt tillhör, ofta på grund av att arbetsstället ligger i en annan avdelning.

Stadgekommitténs har lagt ett förslag om avdelningar att bildas inom varje bransch i ett geografiskt område. Klubben eller arbetsstället tillhör en avdelning inom ett eller flera geografiska områden. Hur de avdelningarna kommer att se ut behöver den lokala organisationen komma fram till. Förbundsstyrelsen tror att problemet därmed kommer att försvinna.

Förbundsstyrelsen föreslår att motionen avslås.

I debatten deltog:

- *Tommy Holmbom, Varberg*
- *Yvonne Nygårds, andre förbundsordförande*
- *Torbjörn Jönsson, Helsingborg*
- *Agnieszka Jarl, Västra Frölunda*
- *Magnus Pettersson, förbundsordförande*
- *Tommy Engström, Tierp*

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att motionen avslås.
- Bifall till motionen från *Tommy Holmbom*, Varberg, *Agnieszka Jarl*, Västra Frölunda.
- Bifall till förbundsstyrelsens förslag från *Yvonne Nygårds*, andre förbundsordförande, *Magnus Pettersson*, förbundsordförande, *Tommy Engström*, Tierp.
- Bifall till motionen från *Torbjörn Jönsson*, Helsingborg, med tilläggsyrkande:
att det även ska gälla regioner.

Kongressen beslutade efter försöksvotering

att bifalla förbundsstyrelsens förslag.

Votering begärd av *Torbjörn Jönsson*, Helsingborg

Motion 16.3.23

Avdelning Västerort

Avdelning Kista

Avdelning Skärholmen

Avdelning Huddinge

Avdelning Hallunda

Karenstid nya medlemmar

Avdelningen ser ett problem med att personer utnyttjar systemet vi har. Att dom går med när dom får ett problem eller inför en ny avtalsperiod för att sedan lämna när problemet är löst. Vi skall såklart hjälpa medlemmar men att dom utnyttjar förbundet på detta vis är inte bra för förbundet.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att en 3 månaders karenstid införs innan nya medlemmar får hjälp, under dessa 3 månader så får dom ett billigare medlemskap.

Utlåtande

Motionären uppmärksammar problemet med att en del medlemmar söker inträde i förbundet när de behöver hjälp med ett ärende eller en facklig fråga och att sedan lämnar förbundet när problemet är löst.

Förbundsstyrelsen delar motionärens uppfattning att detta är ett problem. Frågan diskuterades på kongressen 2018, och då blev beslutet ett tillägg till paragraf 4, mom. 2; "förutsatt att första medlemsavgiften är betald". Detta innebär att vi ska kontrollera att första avgiften är erlagd innan vi beviljar förhandlingshjälp eller rättshjälp.

Förbundsstyrelsen föreslår att motionen avslås.

- *Joakim Oscarsson*, tredje förbundsordförande, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

I debatten deltog:

- *Tina Al-Kanaan*, Väst
- *Agnieszka Jarl*, Västra Frölunda
- *Mina Hanna*, Västerort
- *Josefine Nymark*, Södertälje
- *Tommy Engström*, Tierp
- *Kurt Bier*, Sandviken
- *Ingela Svensk*, Uppsala Västra
- *Moayed Motallebi*, Kista
- *Torbjörn Jönsson*, Helsingborg
- *Joakim Oscarsson*, tredje förbundsordförande

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att motionen avslås.
- Bifall till förbundsstyrelsens förslag till beslut från *Agnieszka Jarl*, Västra Frölunda, *Josefine Nymark*, Södertälje, *Kurt Bier*, Sandviken, m.fl.
- Bifall till motionen från *Tina Al-Kanaan*, Väst, *Mina Hanna*, Västerort, *Ingela Svensk*, Uppsala Västra, m.fl.
- Bifall till förbundsstyrelsens förslag från *Tommy Engström*, Tierp, med tilläggsyrkande:
att införa abonnemang där man blir låst 12 månader efter anmälan till förbundet.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Motion 16.3.24

Avdelning Västerort

Avdelning Kista

Avdelning Skärholmen

Avdelning Huddinge

Avdelning Hallunda

Medlemsförmån

Avdelningen tycker att det är viktigt att medlemmar får nått extra för medlemskapet, detta kan ske genom att medlemmar som har varit med en längre period får extra semesterdagar. Något i stil med 5 år så får man en extra semesterdag 10 år så får man två extra semesterdagar. Detta är ett bra sätt att få medlemmar att stanna kvar inom förbundet men även för att locka fler medlemmar.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets verkar för att medlemmar över tid får ett par extra semesterdagar.

Utlåtande

Motionären föreslår att medlemmar ska få en medlemsförmån i form av semesterdagar där antalet ökar i takt med längd på medlemskapet.

Detta är inte genomförbart då antalet semesterdagar regleras i semesterlagen och i förekommande fall kollektivavtal. Fastighetsanställdas Förbund kan inte införa extra semesterdagar då förbundet inte förfogar över detta och kan inte heller tvinga någon arbetsgivare att utge semesterdagar på grund av fackligt medlemskap.

Förbundsstyrelsen föreslår att motionen avslås.

- *Magnus Pettersson*, förbundsordförande, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

Följande förslag förelåg

- Förbundsstyrelsens förslag att motionen avslås.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Motion 16.3.25

Avdelning Skövde

Samhalls klubbar

I dag är det väldigt spritt när det gäller Samhall klubbarna, på vissa ställen finns det klubbar på olika orter. Samhall har i dag 28 distrikt i hela Sverige och jag tror det skulle underlätta om man har en klubb i varje distrikt i stället. Lite andra förutsättningar när det gäller den norra delen, där behöver man se över hur områdena ser ut och hur man kan lösa det. Detta förslag skulle också underlätta för både ombudsmän och RSO att ha större koll.

Större samarbete mellan klubbarna också.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att man bifaller detta förslag.

Utlåtande

Den fackliga verksamheten på Samhall ska i första hand bedrivas på av förtroendevalda på företaget. Vi behöver bygga fler självgående klubbar, och förbundets RSO och ombudsmän ska utgöra ett stöd för den verksamheten när det finns behov för detta.

Stadgekommittén föreslår i sitt förslag en organisation där vi ska dela in våra avdelningar branschvis. En naturlig följd av det är att Samhall blir en egen bransch. Förslaget ger våra klubbar på Samhall stora möjligheter att bygga en organisation som uppfyller intentionen i motionen.

Förbundsstyrelsen föreslår att motionen är besvarad.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att motionen anses besvarad.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Motion 16.3.26

Avdelning Borås

Förbundsrevisorernas insyn i verksamheten

Då förbundsrevisorerna har upplevt att det varit lite svårt att få insyn i verksamheten samt att protokollen från styrelsemötena ibland upplevts som knapphändiga vill förbundsrevisorerna att också bli kallade till förbundsstyrelsens möten.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att revisorerna får kallelse till förbundsstyrelsens möten.

Utlåtande

Motionären föreslår att revisorerna ska bli kallade och därmed delta vid förbundsstyrelsens möten.

De förtroendevalda revisorerna ska granska förbundets verksamhet och se att förbundet bedriver den på ett korrekt sätt enligt stadgar, verksamhetsmässigt, ekonomiskt samt beslut i förbundsstyrelsen. Detta granskas i efterhand av revisorerna via förbundsstyrelseprotokoll och beslut som framgår där, via intervjuer med aktuella personer och i samarbete med auktoriserad revisor.

Ett deltagande vid förbundsstyrelsens möten skulle innebära att revisorerna är med vid besluten och kan då svårigen ha synpunkter på fattade beslut och genomförande av förbundets verksamhet. De kan då i stället hamna i en jävssituation. Revisorerna har möjlighet att delta vid de tillfällen förbundsstyrelsen har verksamhetsuppföljning under året med förbundets verksamhetsansvariga.

Förbundsstyrelsen föreslår att motionen avslås.

- *Magnus Pettersson*, förbundsordförande, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att motionen avslås.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Motion 16.3.27

Avdelning Borås

Ersättning vid konflikt

I stadgarna §13 mom. 1, att-satserna 3–4 står det att det är förbundsstyrelsen som äger rätt att besluta om ersättning för arbetskonflikt som understiger fem arbetsdagar. Vi anser att ersättning skall utges från dag ett vid konflikt.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att ändra texten i §13 mom. 1 att-satserna 3–4 till att ersättning skall gälla från dag ett.

Utlåtande

Att-satserna tre och fyra har följande lydelse:

Villkor för erhållande av ersättning är:

att konflikten varar minst fem arbetsdagar. Uppfylls detta villkor utgår ersättning från och med första dagen.

att förbundsstyrelsen äger rätt att besluta om ersättning för arbetskonflikt som understiger fem arbetsdagar.

Motionären verkar utgå ifrån att förbundsstyrelsen tänker fatta beslut som innebär en karensdag därför att det inte uttryckligen står i att-sats fyra att ersättning utgår från första dagen. Ett sådant beslut har förbundsstyrelsen aldrig någonsin fattat under sin historik. Praxis har varit att man alltid har utbetalt 78 procent av medlemmens lön i skattebefriad konfliktersättning.

Förbundsstyrelsen föreslår att motionen avslås.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att motionen avslås.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Motion 16.3.28

Enskild motion

Avdelning Västerort, Andreas Starberg, Hässelby

Gemensam inträdesansökan till både Fastighet och a-kassan

För att underlätta processen för inträde i Fastighets och a-kassan bör det endast vara en inträdesansökan till både Fastighets och a-kassan.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets inför en gemensam inträdesansökan.

Utlåtande

Motionären föreslår att förbundet ska införa en gemensam inträdesansökan.

Förbundets och a-kassans verksamhet är helt åtskilda, det är två fristående organisationer och därmed olika medlemskap. Personer kan vara medlemmar i båda eller välja en av dem. Förbundet och a-kassan har i dag ett samarbete vilket innebär att a-kassan informerar enskilt anslutna medlemmar om förbundet, man får dock enligt myndighetskrav inte aktivt värva medlemmar till förbundet. Förbundet har en information om a-kassan på sitt webbintråde med en länk till a-kassans medlemsansökan. I pappersansökan finns det i dag även en möjlighet till ansökan om medlemskap i Fastighets a-kassa.

Förbundet och a-kassan kan med ovanstående beskrivning inte ha en helt gemensam inträdesansökan.

Förbundsstyrelsen föreslår att motionen avslås.

- *Magnus Pettersson*, förbundsordförande, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att motionen avslås.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Motion 16.3.29–16.3.30

Motion 16.3.29

Avdelning Heby

Bilaga till stadgarna på lättare svenska

Med tanke på att vårt förbund har många medlemmar som kommer från ett annat land och ett annat modersmål så skulle det underlätta för dem så skulle det vara bra om det fanns en bilaga på lättare svenska till stadgarna.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att en bilaga på lättare svenska till stadgarna tas fram.

Motion 16.3.30

Avdelning Heby

Bilaga Stadgar på lättare svenska

Med tanke på att vårt förbund har många medlemmar som kommer från ett annat land och ett annat modersmål så skulle det underlätta för dem om stadgarna fanns tillgängliga på lättare svenska.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att en bilaga på lättare svenska till stadgarna tas fram.

Utlåtande

Gemensamt utlåtande för motionerna 16.3.29 och 16.3.30

Fastighets har många medlemmar som kommer från andra länder. Det är en styrka och innebär samtidigt utmaningar för förbundets företrädare när vi ska informera medlemmarna om hur vår organisation är uppbyggd. Detta arbetar vi löpande med på flera olika sätt. Våra stadgar är, precis som våra kollektivavtal, juridiska dokument och vi behöver använda en del krångliga ord. Vi jobbar därför löpande med att hitta bra sätt som gör det lättare för våra medlemmar att ta till sig informationen och förklara innebörden av de ord som vi använder och inte kan förändra. Ett exempel på det är Arena skolinformations material kring arbetsmarknadsfrågor som går att finna på arbetslivskoll.se. Där erbjuds grundläggande information om arbetsmarknaden samt ordlistor med arbetsmarknadsrelaterade ord på flera olika språk. Förbundet har enligt tidigare beslut en lista på anställda och förtroendevalda med olika språkkunskaper som ska kunna hjälpa till att tolka i olika situationer. Det förs även diskussioner centralt inom LO kring ett eventuellt språkcenter för att möta den stora efterfrågan av information på andra språk.

Förbundsstyrelsen föreslår att motionerna är besvarade.

I debatten deltog:

- *Kim Nilsson*, Heby
- *Philip Stöckel*, Mariestad.
- *Silvio Siles*, Bandhagen
- *Yvonne Nygårds*, andre förbundsordförande

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att motionerna anses besvarade.
- Bifall till motionerna från *Kim Nilsson*, Heby, *Philip Stöckel*, Mariestad, *Silvio Siles*, Bandhagen.
- Bifall till förbundsstyrelsens förslag till beslut från *Yvonne Nygårds*, andre förbundsordförande.

Kongressen beslutade efter försöksvotering

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Votering begärdes av *Kim Nilsson*, Heby.

Motion 16.3.31

Avdelning Heby

Stadgar Arbetsmiljö

Arbetsmiljö är ett av våra viktigaste verksamhetsområden på våra arbetsplatser och även om det skall genomsyra hela verksamheten så hade det underlättat om vi hade en § i stadgarna där arbetsmiljö behandlades separat.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att en § med arbetsmiljö förs in i stadgarna.

Utlåtande

Motionären anser att arbetsmiljö är ett av våra viktigaste verksamhetsområden på våra arbetsplatser och behöver en egen paragraf i stadgarna. Arbetsmiljö är ett viktigt verksamhetsområde för förbundet, tillsammans med våra övriga verksamhetsområden som alla är viktiga delar av den verksamhet som vi ska bedriva på medlemmarnas arbetsplatser. Enligt stadgarna ska arbetsplatsombud, klubbar, avdelningarna bedriva verksamhets på de att förbundet fastställda verksamhetsområdena. Det innebär att vi på alla nivåer har möjlighet att välja ansvariga förtroendevalda för verksamhetsområdena.

Arbetsmiljöarbetet bedriv i första hand på våra arbetsplatser av våra lokala skyddsombud. När det saknas skyddsorganisation på arbetsplatsen och när lokala förtroendevalda behöver stöd och hjälp, så genomförs den verksamheten av våra regionala skyddsombud. Förbundet erhåller statsbidrag som finansierar mycket av verksamheten. Arbetsmiljöverksamheten styrs av arbetsmiljölagen och arbetsmiljöverkets regelverk, och förbundet har en fastställd arbetsordning för hur arbetet ska bedrivas.

Förbundsstyrelsen föreslår att motion är besvarad.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens föreslag att motionen anses besvarad.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Motion 16.3.32

Avdelning Heby

Tid för årsmöten (klubbar)

Avdelningen ser ett bekymmer med att årsmötes tiden är mellan 1 januari och 1 mars, det är under vinter och snö tider. Detta kan ställa till det på klubbar som har snöjour. Därför vill avdelningen att Årsmötes tiden förlängs till 31 mars.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att årsmötetiden i stadgarna för klubbar ändras till 1 januari till 31 Mars.

Utlåtande

I den gamla organisationen som gällde före 2011 var tiden för klubbarnas årsmöten beroenden av när dåvarande sektioner och avdelningar hade sina årsmöten, eftersom klubbarna skulle nominera kandidater till uppdrag i de organisationerna. Tiden för möten påverkades då precis som i dag också av nomineringstider till LO distrikten som normalt har sina årsmöten i april. Våra dåvarande avdelningar hade sitt årsmöte i mars och våra sektioner i februari. Då var det nödvändigt att klubbarna genomförde sina möten redan i januari.

Frågan om klubbarnas årsmöten diskuterades på kongressen 2018, och då beslutade kongressen att förlänga tiden för klubbarnas årsmöten till 1 mars, då det inte längre förelåg ett

samband med nomineringstiden. I det nya förslaget till stadgar blir det aktuellt igen då vi ska genomföra ett representantskap i mars månad, för att det ska fungera behöver klubbarna ha sina möten i januari och branschavdelningarna i februari.

Förbundsstyrelsen föreslår att motionen avslås.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att avslå motionen.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

DAGORDNINGENS PUNKT 15

Nya stadgar

I debatten deltog:

- *Slavisa Nikolic*, Helsingborg
- *Yvonne Nygårds*, andre förbundsordförande

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag till nya stadgar för kongressperioden.
- Avslag till förbundsstyrelsens förslag från *Slavisa Nikolic*, Helsingborg.
- Bifall till förbundsstyrelsens förslag till stadgar från *Yvonne Nygårds*, andre förbundsordförande.

Kongressen beslutade

att *anta* förbundsstyrelsens förslag till stadgar och stadgeändringar där kongressen inte fattat andra beslut.

Ajournering

Kongressen ajournerades till lördag kl. 09.00

Dagens förhandlingar avslutades kl. 22.30.

Lördag 7 maj 2022

Förhandlingarna återupptogs kl. 09.00.

Kongressordförande: *Mikael Johansson*

DAGORDNINGENS PUNKT 3 (punkten återöppnades)

Rapport från fullmaktsgranskning och upprop

- *Mikael Johansson*, kongressordförande. Röstlängden justeras till 119 röstberättigade.

DAGORDNINGENS PUNKT 14 (fortsatt behandling)

Val av

14.2 Förbundsstyrelsens ledamöter

- *Mohamad Elmarghichi*, valberedningens sammankallande, föredrog valberedningens förslag till ledamöter i förbundsstyrelsen:

Veronica Boström, Tvärs

Patrik Hellström, Tvärs

Roger Sandlund, Nord

Kurt Bier, Nord

Ysabel Saveedra Nilsson, Ost

Peter Obermüller, Ost

Camilla Claesson, Väst

Victoria Björkman, Väst

Timo Närhi, Syd

Anita Göransson, Syd

Övriga nominerade:

Emil Hapala, Nord, *Tommy Holmbom*, Väst, *Tina Al-Kansan*, Väst, *Jesper Zettergren*, Syd,

Ann-Sofi Venell, Nord, *Jenny Parmstrand*, Väst, *Kim Nilsson*, Ost, *Slavisa Nikolic*, Syd,

Rickard Fredriksson, Tvärs, *Juan Carlos*, Ost, *Silvio Siles*, Ost, *Jane Lundblad*, Syd.

Kongressen beslutade

att *fastställa* nomineringarna.

DAGORDNINGENS PUNKT 6 (Punkten återupptogs)

Nominering

- *Mohamad Elmarghichi*, valberedningens sammankallande, utlyste nomineringstid för ersättare till förbundsstyrelsen till kl. 10.10.

DAGORDNINGENS PUNKT 25

Policyfrågor

Motion 25.11

Avdelning Heby

Ingen alkohol för medlemmars pengar

Som det ser ut idag så bjuds det ibland på alkoholhaltiga drycker i samband med vissa möten och tillställningar som tex förbundsmöte eller kongress. Avdelningen ser inte ett problem med att personer dricker alkoholhaltiga drycker men dock så tycker avdelningen inte att förbundet skall stå för denna kostnad.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Förbundet efter kongressen inte skall inhandla eller bjuda på alkoholhaltiga drycker.

Utlåtande

Motionären föreslår att förbundet ska sluta bjuda på alkoholhaltiga drycker. Frågan diskuterades på kongressen 2018. Året innan den kongressen 2017 fastställde förbundsstyrelsen en ny och mycket tydlig riktlinje för representation.

Fastighets representation omfattar idag kurser och konferenser liksom enstaka middagar och luncher för grupper och enskilda, både internt och externt. En allmän restriktiv hållning till representation med alkohol ska råda inom Fastighets. All representation ska tåla offentlighetens ljus och vi ska kunna möta våra medlemmar med fullständig öppenhet.

Representation med alkohol på interna aktiviteter får endast ske i samband med måltid. Måltidsdryck innebär maximalt två öl alternativt två glas vin eller alkoholfritt alternativ. Inga alkoholhaltiga drycker över 15 procent får förekomma.

Representation med alkohol får ske vid följande interna aktiviteter: Kongress; Förbundsmöte; Avtalsråd; Förbundets personaldagar samt vid sommaraktivitet för personalen. Vid alla övriga tillfällen krävs särskilt beslut om representation med alkohol. Sådant beslut fattas av ansvarig för respektive område i förbundsledningen vid varje specifikt tillfälle. Vi är mycket restriktiva med sådant beslut, och det handlar i så fall om extern representation på internationell nivå. Vi säredevisar alkohol i vår ekonomiska redovisning så att det är enkelt både för styrelsen och våra revisorer att följa upp och granska.

Förbundsstyrelsen uppfattning är att det även fortsättningsvis ska kunna representeras med alkoholhaltiga drycker enligt det regelverk som vi har idag.

Förbundsstyrelsen föreslår att motionen ska avslås.

- *Yvonne Nygårds*, andre förbundsordförande, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

I debatten deltog:

- *Kim Nilsson*, Heby
- *Ingela Svensk*, Uppsala Västra
- *Max Lindahl*, Lund

- *Torbjörn Jönsson*, Helsingborg
- *Moyaed Motallebi*, Kista
- *Jeff Johansson*, Umeå
- *Josefine Nymark*, Södertälje
- *Patricia Liedberg*, Borås
- *Silvio Siles*, Bandhagen
- *Markus Henriksson*, Sundsvall
- *Mina Hanna*, Västerort
- *Tommy Engström*, Tierp
- *Kim Nilsson*, Heby
- *Slavisa Nikolic*, Helsingborg
- *Yvonne Nygårds*, andre förbundsordförande

Följande förslag förelåg:

- Bifall till motionen från *Kim Nilsson*, Heby, *Ingela Svensk*, Uppsala Västra, *Torbjörn Jönsson*, Helsingborg, m.fl.
- Bifall till motionen från *Max Lindahl*, Lund, med tilläggsyrkande:
att motionen ska gälla med omedelbar verkan.
- Bifall till Max Lindahls tilläggsyrkande från *Yvonne Nygårds*, andra förbundsordförande.
- Tilläggsyrkande från *Yvonne Nygårds*, andre förbundsordförande:
att undantag får ske ”vid särskilda tillfällen efter beslut i förbundsstyrelsen”.
- Ändringsyrkande till förbundsstyrelsens tilläggsyrkande från *Kim Nilsson*, Heby:
att undantag får ske ”vid internationell representation”.
- Avslag till tilläggsyrkandet om att undantag kan göras, från *Jeff Johansson*, Umeå.
- Avslag till *Yvonne Nygårds* tilläggsyrkande om undantag vid internationell representation från *Slavisa Nikolic*, Helsingborg.
- Ändringsyrkande från *Patricia Liedberg*, Borås
att undantag ”endast ska gälla vid internationell representation”.
- Förbundsstyrelsens ändrade yrkande att bifalla motionen, samt bifall till ändringsförslaget att det ska gälla med omedelbar verkan. Bifall till tilläggsatt-satsen att det kan ske vid internationell representation.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens ändrade utlåtande att bifalla motionen.

Kongressen beslutade efter votering med rösträkning

att *bifalla* tilläggsyrkandet att motionen ska gälla med omedelbar verkan.

Votering begärd av *Tommy Engström*, Tierp.

Röstsiffror:

För tilläggsyrkandet   70
Emot tilläggsyrkandet   47

Kongressen beslutade

att *avslå* tilläggsyrkandet att undantag ska finnas, efter beslut i förbundsstyrelsen, vid utländsk representation.

att *justera* beslutet i dagordningens punkt 25, motion 25.11, omedelbart.

Kongressen ajournerades kl. 09.35.

Förhandlingarna återupptogs kl. 09.40.

DAGORDNINGENS PUNKT 14 (punkten återupptogs)

Val av

14.2 Förbundsstyrelsens ledamöter

- *Mohamad Elmarghichi*, valberedningens sammankallande, föredrog val av förbundsstyrelsens ledamöter. Valet företogs med sluten omröstning.

Kongressen beslutade

att *välja* Veronica Boström, Kurt Bier, Victoria Björkman, Patrik Hellström, Ysabel Saveedra Nilsson, Timo Närhi, Anita Göransson, Roger Sandlund, Camilla Claesson och Peter Obermüller till ledamöter i förbundsstyrelsen enligt valberedningens förslag.

Röstsiffror:

Veronica Boström, Tvärs	109
Kurt Bier, Nord	102
Victoria Björkman, Väst	100
Patrik Hellström, Tvärs	95
Ysabel Nilsson Saveedra, Ost	95
Timo Närhi, Syd	95
Anita Göransson, Syd	93
Roger Sandlund, Nord	92
Camilla Claesson, Väst	92
Peter Obermüller, Ost	91

Tal av Ylva Wessén, koncernchef, Folksam

Tack så mycket och vad roligt att få vara här och träffa er på riktigt och inte digitalt! Riktigt härligt att se så många människor här. Jag heter Ylva Wessén och jag är vd och koncernchef på Folksam. Jag har varit på Folksam i 15 år, så jag har inte börjat som vd utan jag började som jurist när jag kom till Folksam. Jag skulle företräda Folksam i domstol, jag skulle jobba med försäkringsvillkoren – oj, vad jag har fått lära mig saker. Det handlade om att reglera byggsador, det handlade om personskador och jag är imponerad över den bredd som finns i Folksams verksamhet. Framför allt den grund vi har tillsammans, tillsammans med er i förbunden. För det här är vår kärnaffär. Ni är vår kärnaffär.

Nu tänker jag berätta några nedslag om Folksam. Vi befinner ju oss i oroliga tider. Jag kan säga att vi går från en kris till en annan, från pandemin in i ett krig i Ukraina där vi ställs inför helt nya frågeställningar. Sverige överväger ett Natomedlemskap, våra barn blir krigsplacerade innan de har fullgjort sin värnplikt. Vi googlar på jodtabletter. Och vi öppnar våra hem för ukrainska flyktingar. Kriget överskuggar allt just nu. Därför är det extra skönt att i oroliga tider är Folksams nyckeltal starkare än någonsin. När vi lämnade bokslutet för 2021 var det med den starkaste finansiella ställningen i Folksams moderna historia. Det är ert försäkringsbolag.

Det här gör ju att nu när vi går in i en helt annan tid – det kommer att bli oroligt på marknaden, börsen kommer inte bara att gå rakt upp och solen kommer inte skina på oss de kommande tio åren – så behöver inte vi göra några tvära kast. Vi är stabila och den kursen kan vi hålla rakt fram. Det är jag extra stolt över.

Med de här oroliga tiderna känns Folksams vision mer relevant än tidigare: Våra kunder ska känna sig trygga i en hållbar värld. Det är det som vi strävar efter, det är det vår verksamhet går ut på. Och här är det ni som står i fokus, det är ni som är kunder, alla medlemmar.

Idén om försäkring håller fortfarande. Här startades Folksam och det är över 100 år sedan, det startades 1908, 2008 firade vi hundraårsjubileum. Och idén till försäkring är ju att vi går ihop många människor och delar på risken. Det är inte så att alla här inne kommer att drabbas av en skada varje år men någon kommer att göra det, och går vi tillsammans och delar på risken blir kostnaden för att ha en försäkring väldigt liten. Det var grunden till Folksam, att vanliga människor skulle kunna försäkra sina trähus på Södermalm i Stockholm. Där föddes idén till gruppörsäkring och det är kärnan i vår affär. Och jag ska säga att som affärsmodell är den helt oslagbar. Vi går tillsammans, tecknar en gruppörsäkring för alla medlemmar. Det är ett avtal. Transaktionskostnaden på den jämfört med att alla ni individuellt skulle teckna ett avtal går inte att jämföra och det blir bättre villkor till billigare pris. Så affärsidén håller fortfarande.

Folksam är försäkringsbolaget för de många. Vi är sparandebolaget, pensionsbolaget för de många. Och jag hoppas att ni alla besöker Folksam LO Pension här nere. Vi har ett gemensamt ägt pensionsbolag som ni kan välja för era tjänstepensioner. Jag ska berätta om två nyheter i våra försäkringar som berör er. Det ena är bättre skydd om du blir utsatt för våld i hemmet. Det här är tillbaka till vår vision om att våra kunder ska känna sig trygga i en hållbar värld. Det här var 2018 och då var vi först med att erbjuda kristerapi och ersättning för våld i nära relationer. Förra sommaren, alltså sommaren 2021, då förbättrade vi de här villkoren. Så om du som man eller kvinna behöver lämna ditt hem hals över huvud får du ekonomisk ersättning från oss om du har din hemförsäkring. Och det här är inget tillvalsvillkor, det här har alla som har vår hemförsäkring. Jag tänker att jag ska passa på att prata med er nu, Fastighetsanställdas Förbund, ni som är ute och kan träffa boende i några av

era roller, eller kanske i alla era roller. Om ni ser det här, tipsa då, har de hemförsäkringen i Folksam så kan vi hjälpa till. Ni kan vara en del i det här.

Sedan är det min tur att applådera er. Därför att på er kongress 2018 kom det en motion om att vårt försäkringsvillkor inte var tillräckligt bra. Det här tog vi till oss och har ändrat försäkringen, och det var tack vare en motion från er. Tidigare krävdes det att personer med funktionsnedsättning skulle ha vår sjuk- och efterlevandeförsäkring i minst två år och varit sjuka i högst 30 dagar i sträck under den här perioden för att kunna få ersättning från försäkringen. Jag läser innantill här för att det ska bli rätt och riktigt. För övriga försäkringstagare var kravet att man ska vara frisk i 90 dagar. Det här var orättvist och det här uppmärksammade en kvinna hos er, en medlem hos er, och gav in en motion. Och det här lyssnade vi på. Vi ska inte göra skillnad på folk och folk och det här är nu ändrat sedan 2020. Nu gäller samma regler för alla. Så här är det min tur att applådera er.

När vi reparerar bilar, när vi reparerar byggsador, när vi genomför reparationer över lag, då gör det skillnad på hur vi gör det. Vår vision är att våra kunder ska känna sig trygga i en hållbar värld. Byggmaterial och bildelar köper vi in för drygt miljarder per år. Om vi ställer krav på de leverantörerna att de ska ha kollektivavtal, att de ska ha ett hållbart sätt att ta hand om spillolja, på det byggmaterial vi köper in, vilka hållbarhetskrav vi har på dem – då gör det skillnad. Det gör skillnad i det svenska samhället och det gör skillnad globalt, och det här gör vi. Så tillsammans gör vi skillnad här.

Vi kan alla göra någonting i dag som gör världen lite bättre i morgon. Det är säkert flera av er här som har tagit del av FN:s senaste klimatrapport och vi ser ju att det går för långsamt nu. I Sverige minskar vi koldioxidutsläppen, eller utsläppen av växthusgaser, men det sker inte globalt. Där ökar det i stället. Här måste vi alla göra någonting och vi gör vad vi kan när det kommer till skadereglering, men vi kan göra mer. Det handlar om att ställa krav. Vi försäkrar vartannat hushåll i Sverige, vi har 540 miljarder i förvaltad kapital. Vi har möjlighet att göra skillnad och att påverka.

540 miljarder i förvaltad kapital i ett kundägt bolag. Ni som medlemmar äger Folksam, 540 miljarder i förvaltad kapital. Det här kan vi använda för att påverka inte bara det svenska samhället utan också globalt. 2019 var vi med och tog initiativ till en global investerarallians som presenterades på klimattoppmötet i New York. The Net-Zero Asset Owner Alliance. Det betyder att vi har åtagit oss att vår verksamhet ska ha ett netto noll-utsläpp till 2030 internt. Och hela vår kapitalplacering, de här 540 miljarderna som kommer att ha växt ytterligare, ska ha ett netto noll-utsläpp av växthusgaser till 2050. Det här behöver vi göra för vi behöver ta ansvar.

Det här gjorde också att jag fick möjlighet att hålla ett anförande på ett möte i FN. Tyvärr var det digitalt, för är det någonting jag hade velat göra live under pandemin så är det att gå in i den salen. Men det fick duga med digitalt. António Guterres var där och han kallade initiativet för ”the gold standard”, för vägen till en netto noll-värld där vi klarar Parisavtalets mål på 1,5 graders ökning.

Men hållbarhet är inte bara miljö och klimat, det är också social hållbarhet. Och är det någonting som ni arbetar för – nu slår jag in öppna dörrar här – men jag vill också berätta vad vi har gjort här. Med 540 miljarder betyder det att vi investerar i många olika slags bolag. Vi investerar också i Amazon. Och det här bolaget känner ni alla till, det är där man klickar hem och så kommer det saker vid ens dörr dagen efter. Amazon efterlever inte mänskliga rättigheter. De respekterar inte rätten att organisera sig fackligt. Varför i herrans namn är Folksam investerare då, kan man fråga sig. Jo, det är vi för att påverka. Vi har skrivit brev till Amazons styrelse och då gör vi inte det ensamma, för de bryr sig inte om ett svenskt

försäkringsbolag. Utan vi går tillsammans med andra globala investerare, 60 stycken, och skriver ett brev till Amazons styrelse och säger: ”Nu är det dags för er att börja respektera mänskliga rättigheter och att tillåta facklig organisering på er arbetsplats”. Tror ni att de lyssnade? Nej. De motarbetade omröstningen den första gången. Men den blev överklagad och togs till domstol, och domstolen sa: ”Jag är ledsen, ni måste göra om den här omröstningen”. Vi skriver ett nytt brev tillsammans med investerarna och säger: ”Nu har ni fått en andra chans, sumpas inte den, ta den här nu”. Jag tror att ni alla har läst nyheten om att medarbetarna på ett lager i New York röstade ja. Sedan fick vi tyvärr ett bakslag härom veckan när medarbetarna på ett annat lager röstade nej. Vi tror inte att det här är en slump. Det här är strategiskt motarbetat av ledningen i Amazon. Vi kan inte släppa den här frågan, det är bara att ligga på. Till slut kommer vi att nå en gräns där vi inte kan vara kvar som investerare och då kommer att lämna Amazon och då ska de veta varför vi lämnar. Det är att vi har haft den här påverkan, att det här viktigt för oss och det är därför vi avinvesterar. Vi är inte där ännu. Någonting jag har reflekterat över här är varför det bara var två investerare i Sverige som skrev under det här brevet, Folksam och Öhman Fonder. Varför inte fler? Det har med Folksam att göra, det här är vårt kärnvärde, det här är vår kärnaffär. Det är självklart att vi ska vara här men fler borde vara med.

Jag är väldigt stolt över det här försäkringsbolaget och jag pratar gärna om det, men jag är också stolt över det samarbete som vi har tillsammans och den kärnaffär som bygger Folksam och det sätt som vi kan stärka varandra. Så det samarbetet vill jag tacka för. Tack för fortsatt förtroende!

- *Magnus Pettersson*, förbundsordförande, tackade för presentationen.

Innan jag tackar av dig ordentligt så ska jag säga att den kvinna du refererade till som skrev motionen 2018 är här i lokalen. I dag är hon också fullmäktigeledamot i Folksam Liv och är här i dag som förbundsstyrelseledamot, så du kan väl ställa dig upp, Annica Falck.

Mötesordförande: *Madlén Gunnarsson*

DAGORDNINGENS PUNKT 6 (Punkten återupptogs)

Nominering

Madlén Gunnarsson, kongressordförande, föredrog att nomineringstiden för ersättare till förbundsstyrelsen är avslutad.

Kongressen ajournerades kl. 10.20.

Förhandlingarna återupptogs kl. 10.35.

Mötesordförande: *Safet Silova*

DAGORDNINGENS PUNKT 17

Organisering

17.1 Organisation avdelningar

Motion 17.1.1

Enskild motion

Avdelning Helsingborg

Riktlinje för avdelningar/branschklubbar

Branschklubbar och avdelningar fungerar enligt stadgarna utan riktlinjer kring hur stadgarna skall följas.

Riktlinjer till branschklubbar och avdelningar förstärker organisering och underlättar för nya avdelningar och branschklubbar för att fungera.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighetsanställdas Förbund ska införa riktlinjer för avdelningar/branschklubbar kring hur de skall operera.

Utlåtande

Riktlinjer för klubbar och avdelningar finns i dagens stadgar. Utöver de riktlinjerna så pågår ett arbete inom förbundet med att göra det lättare för klubbar och avdelningar att bedriva sin verksamhet. Det ska vara tydligt vad som förväntas av dessa verksamheter och det ska finnas verktyg och stöd för att kunna genomföra uppdraget.

Förbundsstyrelsen föreslår att motionen anses besvarad.

- *Timo Närhi*, förbundsstyrelsen, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

I debatten deltog:

- *Slavisa Nikolic*, Helsingborg

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att motionen anses besvarad.
- Bifall till motionen från *Slavisa Nikolic*, Helsingborg.

Kongressen beslutade efter försöksvotering

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Votering begärd av *Slavisa Nikolic*, Helsingborg.

Motion 17.1.2

Avdelning Skövde

Avdelningar + Klubbar

I dag får man äska pengar ifrån organisationsombudsman för att till fika när man har avdelningsmötena eller så får man ligga ute med pengarna ur egen ficka. Vilken inta känns okey alla gånger för olika personer.

LO facken har i dag ett bankkort med 1 500 kr på just för att kunna köpa fika för att ha på sina möten. Man skickar in kvittot och LO sätter tillbaka dom pengarna på kortet igen. Det finns bara 1 person som har hand om kortet och namnet står på bankkortet också, koden kommer hem till den personen och är personlig.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att förbundet tar fram någon form av bankkort till avdelningar och klubbar

Utlåtande

Förbundet har ett pågående arbete där vi tittar på hur vi hanterar medel för verksamhet i klubbar och avdelningar. Förslaget som motionären lyfter fram med någon form av betalkort är en lösning som är med i diskussionerna. Det ska vara lätt och framför allt säkert för förbundets förtroendevalda att hantera de medel som är avsedda för verksamhet.

Förbundsstyrelsen föreslår att motionen anses besvarad.

- *Timo Närhi*, förbundsstyrelsen, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

I debatten deltog:

- *Viktoria Demircan*, Söderhamn
- *Martin Fröjd*, förbundskontoret

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att motionen anses besvarad.
- Bifall till motionen från *Viktoria Demircan*, Söderhamn, med tilläggsyrkande:
att ta fram ett bankkort till avdelningar och klubbar till nästa förbundsmöte.

Kongressen beslutade efter försöksvotering

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Votering begärd av *Viktoria Demircan*, Söderhamn.

Motion 17.1.3

Enskild motion

Avdelning Helsingborg

Uppsökande verksamhet

Avdelningsstyrelser ska ha tillgång till 100 timmar betald tid för arbetsplatsbesök inom avdelningen. Finns ingen aktiv avdelning kan annan avdelning genomföra besök för att få i gång avdelning på inaktiva avdelningens timmar.

Flera avdelningar har ingen verksamhet och de flesta avdelningar har behov av fler aktiva i möten och styrelser. Arbetsplatsbesök kan aktivera och medvetandegöra folk om Fastighetsanställdas Förbunds verksamhet för medlemmarna.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att i stadgarna införa tillgång till hundra betalda timmar för arbetsplatsbesök per år som tillgång till avdelningarna. Finns ingen aktiv avdelning ska annan avdelning kunna göra besök på den inaktiva avdelningens timmar.

Utlåtande

Förbundet hyllar motionärens intention i denna motion. Det finns dock inget hinder i dagens stadgar för att bedriva verksamhet av den typ som beskrivs i motionen. Förbundet uppmuntrar all form av god facklig verksamhet som leder till en starkare organisation och ökad anslutningsgrad. I dag finns möjligheten för avdelningar att bedriva den verksamhet som efterfrågas i motionen.

Förbundsstyrelsen anser därför motionen vara besvarad.

- *Timo Närhi*, förbundsstyrelsen, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

I debatten deltog:

- *Slavisa Nikolic*, Helsingborg
- *Martin Fröjd*, förbundskontoret

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att motionen anses vara besvarad.
- Bifall till motionen från *Slavisa Nikolic*, Helsingborg.
- Bifall till förbundsstyrelsens förslag från *Martin Fröjd*, förbundskontoret.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

17.2 Organisation klubbar

Motion 17.2.3

Avdelning Göteborg Centrum

Motion angående medlems medbestämmande inom Fastighetsanställdas Förbund.

Mot bakgrund av Metalls och Kommunals hållning i frågan om urholkning av LAS vill jag ge kongressen i uppdrag att besluta om

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att alla lagändringsfrågor på arbetsmarknaden som berör medlemmarnas villkor skall gå ut på fråga till fackklubbarna och avdelningarna innan vi, som förbund, tar faktiskt ställning i dessa frågor.

Utlåtande

Motionären vill att lagförändringsförslag som berör medlemmarnas villkor ska gå ut till klubbar och avdelningar för att efterfråga deras uppfattning innan förbundet tar ställning i frågan.

Att som motionären föreslår alltid skicka ut och efterfråga klubbar och avdelningars uppfattning kring lagförslag som berör medlemmar kan innebära att förbundet inte kan ha en uppfattning i alla de ärenden som förbundet förväntas och har möjlighet att just ha synpunkter på. Detta beroende på den tidsutdräkt ett sådant förfarande skulle innebära.

Förbundsstyrelsen kan redan i dag besluta om någon specifik fråga ska skickas ut för remiss i organisationen.

Förbundet är en demokratisk organisation och leds mellan kongresserna av förbundsstyrelsen som är valda just för att representera och företräda förbundets medlemmar. Detta gäller såväl förbundets egen verksamhet som frågor som berör medlemmars villkor i kollektivavtal, lagar samt andra delar av arbetsmarknaden och samhället i övrigt.

Förbundsstyrelsen föreslår att motionen avslås.

- *Veronica Boström*, förbundsstyrelsen, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att motionen avslås.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Motion 17.2.4

Avdelning Trollhättan

Klubbverksamhet

Dagens organisation har för stort fokus mot avdelningarna.

Att Fastighets ser över dagens organisation och jobbar mot att stärka klubbarna och klubbverksamheten.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets ser över dagens organisation och jobbar mot att stärka klubbarna och klubbverksamheten.

Utlåtande

Arbetsplatsklubbar utgör kärnan i fackföreningens verksamhet. Förbundets mål är att vi ska ha fungerande arbetsplatsklubbar eller arbetsplatsombud på alla arbetsplatser inom våra avtalsområden. Förbundet jobbar aktivt med att skapa förutsättningar för detta genom strukturerat och strategiskt organiseringsarbete där vi hittar och utvecklar framtida ledare på våra arbetsplatser samt ett löpande arbete med att stärka klubbar och förtroendevalde genom mentorskap och utbildning.

Förbundsstyrelsen föreslår att motionen anses besvarad.

- *Veronica Boström*, förbundsstyrelsen, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att motionen anses besvarad.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Motion 17.2.5

Avdelning Lysekil

Stärka Klubbverksamheten

Vi som jobbar inom Samhall vill ha en ombudsman som jobbar mot samhäll för att bilda flera klubbar så vi kommer närmare medlemmarna för att inte få så långa avstånd vill också samverka med klubbarna typ representantskap.

Vi föreslår att kongressen ska besluta att införa en ombudsman mot Samhall. Vi föreslår att kongressen att införa representantskap för alla klubbar.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att införa ombudsman mot Samhall.

att införa representantskap för alla klubbar

Utlåtande

Förbundet har i dag ombudsmän som arbetar mot Samhall. Förbundet delar dock motionärens intention med att bilda fler klubbar för att komma närmre medlemmarna. Arbetsplatsklubbar utgör kärnan i fackföreningens verksamhet. Förbundets mål är att vi ska ha fungerande arbetsplatsklubbar eller arbetsplatsombud på alla arbetsplatser inom våra avtalsområden. Förbundet jobbar aktivt med att skapa förutsättningar för detta genom strukturerat och

strategiskt organiseringsarbete där vi hittar och utvecklar framtida ledare på våra arbetsplatser samt ett löpande arbete med att stärka klubbar och förtroendevalde genom mentorskap och utbildning.

Angående representantskap för alla klubbar hänvisar vi till stadgekommitténs förslag där branschavdelningarna kommer fylla den funktionen som efterfrågas i denna motion.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att se motionernas att-satser besvarade

- *Ysabel Nilsson Saveedra*, förbundsstyrelsen, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

I debatten deltog:

- *Arielle Larsson*, Lysekil
- *Martin Fröjd*, förbundskontoret

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att anse motionen besvarad.
- Bifall till motionen från *Arielle Larsson*, Lysekil.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

17.3 Medlemskap

Motion 17.3.6

Avdelning Heby

Information till nya medlemmar

På medlemsutbildningen hösten 2020 kom det ett förslag från deltagare om att dom ville ha basic information gällande Fastighetsanställdas Förbund. Saker som vad facket har drivit igenom och varför det är så viktigt att vara med, men även kortare information om vad som gäller på arbetsmarknaden.

Avdelning Heby är fullt medvetna om att det rings till nya medlemmar och det är mycket bra. Men medlemmarna på utbildningen efterfrågade ett material som dom kan läsa när det passar dom och detta håller avdelning Heby med om.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att kortare informationsmaterial alternativt broschyr skickas ut till nya medlemmar.

Utlåtande

Hur vi människor tar in information kan se olika ut från individ till individ och det är viktigt att vår förening gör vad vi kan för att se till att våra medlemmar får till sig den information de behöver. Att man efter en utbildning vill läsa mer och lära sig mer om vår förening i sin egen takt är det nog många som känna igen sig i. I dag finns mycket av den information som

efterfrågas att finna på förbundets hemsida. Hemsidan är en levande informationskanal och förbundet jobbar löpande med att uppdatera och förbättra den.

Förbundsstyrelsen föreslår att motionen är besvarad.

- *Ysabel Nilsson Saavedra*, förbundsstyrelsen, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

I debatten deltog:

- *Kim Nilsson*, Heby
- *Agnieszka Jarl*, Västra Frölunda
- *Tommy Engström*, Tierp

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att motionen anses besvarad.
- Bifall till motionen från *Kim Nilsson*, Heby, *Tommy Engström*, Tierp.

Kongressen beslutade efter försöksvotering

att bifalla motionen.

Votering begärd av *Tommy Engström*, Tierp.

Motion 17.3.7

Enskild motion

Avdelning Örebro, Gabriel Johansson

Medlemskap för säsonganställda!

Då säsonganställning är en vanlig anställningsform i fastighetsbranschen så ser vi att intresset för medlemskap inte är lika stort för den gruppen anställda.

Intresset för att gå med i en fackförening är lägre när man inte vet om man får jobba kvar efter säsongens avslut. För att ändå kunna erbjuda vår fackliga gemenskap med allt vad det innebär så förordar vi ett säsonganställningsalternativ i medlemskapet under de månader de är inne och jobbar.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighetsanställdas Förbund inför en reducerad medlemsavgift för säsonganställda.

Utlåtande

Motionären vill rabattera medlemskapet för de medlemmar som har visstidsanställningar. Det är många anställda i förbundets branscher som har olika former av visstidsanställningar och ibland kan det tyvärr ta lång tid innan anställningen övergår till en tillsvidareanställning. Förbundets anställda och förtroendevalda har en viktig uppgift att möta samtliga anställda på arbetsplatserna oavsett anställningsform och informera om medlemskapets värde. Att vissa medlemsgrupper ska få billigare medlemsavgift på bekostnad av övriga medlemmar har diskuterats vid flera kongresser. Besluten har i samtliga fall varit att förbundets medlemmar ska bära sina egna kostnader och att medlemsavgiften ska baseras på den aktuella inkomsten.

Det finns också visstidsanställda som har en högre inkomst än medlemmar som har en tillsvidareanställning.

Förbundsstyrelsen föreslår att motionen avslås.

- *Timo Närhi*, förbundsstyrelsen, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

I debatten deltog:

- *Agnieszka Jarl*, Västra Frölunda
- *Tommy Holmbom*, Varberg
- *Max Lindahl*, Lund
- *Nicklas Nilsson*, förbundskontoret
- *Gabriel Johansson*, Örebro
- *Jeff Johansson*, Umeå

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att motionen avslås.
- Bifall till motionen från *Agnieszka Jarl*, Västra Frölunda, *Max Lindahl*, Lund.
- Bifall till förbundsstyrelsens förslag från *Tommy Holmbom*, Varberg, *Gabriel Johansson*, Örebro, m.fl.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Motion 17.3.8

Avdelning Kista

Samarbete

För att bli starkare behöver alla fackförbund inom LO samarbeta. Vi föreslår kongressen att alla fackförbund snarast ordnar ett möte om samarbete riktlinjer eftersom alla fackförbund har olika avtal, medlemsavgifter m.m.

Dessutom behöver fackförbunden ge informationsservice t.ex. i form av broschyrer, hemsidor och sociala medier till alla medlemmar med sina respektive kommunikationsspråk.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att förbundet verkar för att alla fackförbund inom LO tar fram riktlinjer för ett bättre samarbete i frågor som rör fackligt medlemskap.

Utlåtande

LO har i dag det samarbete som motionären efterfrågar. Fastighets medlemmar är representerade i både centrala och regionala arbetsgrupper samt kommittéer som bland annat rör medlemsinformation som motionären lyfte fram. Utöver de centrala och regionala samarbetena verkar Fastighets även lokalt genom LO-facken i kommunerna.

Förbundsstyrelsen föreslår att motionen anses besvarad.

- *Veronica Boström*, förbundsstyrelsen, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att motionen anses besvarad.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Motion 17.3.9

Avdelning Västerort

Avdelning Kista

Avdelning Skärholmen

Avdelning Huddinge

Avdelning Hallunda

Information om branschvanetillägg

Avdelningen har sett att många medlemmar missar sitt branschvanetillägg, detta pga att informationen inte når dem på ett bra sätt. Det är inte alla medlemmar som har kontakt med ombud vilket är ett problem. Det vore bra om alla medlemmar som arbetar inom avtalsområden som har branschvanetillägg fick information gällande detta, på olika språk alternativt lättare svenska.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att information gällande branschvanetillägg skickas ut till medlemmar som arbetar inom avtalsområden som har det i sina avtal.

Utlåtande

Motionären tar upp problemet med att medlemmar som är berättigade till branschvanetillägg kan gå miste om det då informationen inte är tillräcklig

En av förbundets viktigaste uppgifter är att se till att våra kollektivavtal efterlevs och att våra medlemmar får den ersättning de ska ha. Förbundet föreslår därför att det ska sändas ut ett informationsbrev på lättare svenska med information om branschvanetillägg till våra medlemmar som är verksamma i branschen.

Förbundsstyrelsen föreslår att motionen bifalls.

- *Ysabel Nilsson Saavedra*, förbundsstyrelsen, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

Följande förslag förelåg

- Förbundsstyrelsens förslag att bifalla motionen.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

17.4 Förtroendevalda

Motion 17.4.10

Avdelning Göteborg Centrum

Motion angående lojalitetsförsäkran för de som blir förtroendevalda inom Fastighetsanställdas Förbund.

Mot bakgrunden av den hållning av "politisk hänsyn" flertalet förtroendevalda inom förbundet hade vid dåvarande regeringsförslag som sedermera blev lag, om ytterligare inskränkningar av strejkrätten, rätten att ta till strejk som stridsåtgärd som uppenbarligen bäddade för den attack mot vårt anställningsskydd som följde.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att var och en som tar ett förtroendeuppdrag inom förbundet måste skriva på en försäkran om att alltid först och främst sätta medlemmarnas villkor och intressen, stadgarna och vårt gemensamma löfte i första rum.

Utlåtande

När man blir medlem i Fastighetsanställdas Förbund förpliktigar man sig att följa förbundets stadgar. Våra stadgar är den lojalitetsförsäkran som motionären efterfrågar. Om man bryter mot förbundets stadgar är det förbundsstyrelsen som beslutar på vilket sätt utslutning eller annan åtgärd ska verkställas.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att anse motionen besvarad.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att motionen anses besvarad.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Motion 17.4.11

Avdelning Borås

Profilkläder

Vi måste synas mer ute på arbetsplatserna. Det ska märkas att "här kommer facket" och då bör vi ha enhetliga kläder. Det behöver inte vara mer än en överdragsjacka eller en T-shirt på sommaren, men något som säger att Fastighets är på arbetsplatsen. Många gånger går man tex över en parkering och in på ett bostadsområde och ser både fastighetsskötare och lokalvårdare men de ser inte oss som representanter för Fastighets. De ser bara någon komma gående på deras arbetsplats. Så om inte vi går fram och presenteras oss vet de inte vilka vi är vilket vi tycker är synd, för de gånger man hinner ikapp dem och pratar med dem så tycker de att det är jätteroligt att vi tar kontakt när vi ändå passerar på väg till t.ex. en arbetsgivare.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att förbundet ser över möjligheten att skaffa fram enklare kläder att ha vid arbetsplatsbesök. Tydlig logga som talar om att det är Fastighets som kommer så att det syns på håll att man är där.

Utlåtande

Förbundet har under tiden då denna motion skrevs arbetat med just det motionären lyfter fram. Förbundet delade motionärens åsikt att vi behöver synas bättre när vi är ute på arbetsplatserna. I början av året lanserade förbundet en intern webbutik där anställda, förtroendevalda och medlemmar kan beställa en rad olika profilprodukter och profilkläder.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att anse motionen besvarad

- *Timo Närhi*, förbundsstyrelsen, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

I debatten deltog:

- *Viktoria Demircan*, Söderhamn
- *Tommy Holmbom*, Varberg
- *Martin Fröjd*, förbundskontoret
- *Patricia Liedberg*, Borås
- *Slavisa Nikolic*, Helsingborg
- *Peter Obermüller*, Kista

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att anse motionen besvarad.
- Bifall till motionen från *Viktoria Demircan*, Söderhamn, *Patricia Liedberg*, Borås.
- Bifall till förbundsstyrelsens förslag från *Tommy Holmbom*, Varberg, *Peter Obermüller*, Kista, *Slavisa Nikolic*, Helsingborg.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag.

Motion 17.4.12

Avdelning Heby

Förtroendevaldas villkor

Förtroendevalda i förbundet har en väldigt dålig trygghet. Vi ska jobba oregelbundna arbetstider, få timlön, semesterlönen utbetald varje månad, arbetsbefriade röda dagar och även när förbundet anser att det ska vara arbetsfria månader. Man hänvisas tillbaka till sin grundanställning under sommarmånader och under ca en månad på vintrarna. Då ska arbetsgivaren betala oss för röda dagar alternativt bevilja oss semester. Vi blir också hänvisade till Försäkringskassan om vi blir sjuka. Det är dessutom ombudsmännens goda vilja att tilldela oss den tid dom anser att vi behöver, vilket kan bli ganska orättvis fördelning i vissa fall. Skulle en arbetsgivare behandla våra medlemmar på det här sättet skulle vi piska dom i en förhandling och tala om vad som är rätt och fel. Vi anser att samtliga som i dag har förtroendeuppdrag ska ha samma trygghet som man har på sin ordinarie anställning eller som man har om man har en anställning. Projektanställning vore en bra anställningsform för

förtroendevalda där vi kan få en betydligt tryggare tillvaro och kunna prestera på ett betydligt bättre sätt.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att förbundet gör om formerna för förtroendevalda till projektanställningar.

Utlåtande

Att vara förtroendevald innebär att man har ett förtroende från medlemmar att arbeta med fackliga frågor.

Grunden till ett förtroendeuppdrag är på den egna arbetsplatsen, att sedan tillfälligtvis utföra uppdrag i förbundet renderar inte i en anställning. Ett uppdrag kan utföras under kortare eller längre tid. Det kan vara timmar, enskilda dagar eller under längre perioder, att vid varje tillfälle då anställas av förbundet innebär att förbundet ska ta ett arbetsgivaransvar för de personer som redan har en arbetsgivare.

Förbundet använder förtroendevalda att utföra vissa begränsade uppgifter vilket planeras och genomförs av de verksamhetsansvariga. Att de då från tid till annan inte ska kunna erbjuda uppdrag till de personer som är bäst lämpade utan att den förtroendevalda själv ska utse sig, vilket blir innebörden av motionärens mening, är helt emot vad ett förtroendeuppdrag innebär. Att ha ett förtroendeuppdrag kan och ska inte betraktas som en anställning, då faller hela tanken med att vara just förtroendevald.

Förbundet kan omöjliggen genomföra sin verksamhet med endast anställda och projektanställda. Hela den fackliga verksamheten bygger på att vi har en mängd förtroendevalda ute på arbetsplatserna där grunden för uppdraget finns. Förbundet bedriver viss verksamhet i projekt med de ersättningar förbundets reglemente föreskriver.

Förbundsstyrelsen föreslår att motionen avslås.

- *Veronica Boström*, förbundsstyrelsen, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

I debatten deltog:

- *Agnieszka Jarl*, Västra Frölunda
- *Kim Nilsson*, Heby
- *Markus Henriksson*, Sundsvall
- *Tommy Engström*, Tierp
- *Magnus Pettersson*, förbundsordförande

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att motionen avslås.
- Bifall till motionen från *Agnieszka Jarl*, Västra Frölunda.
- Bifall till förbundsstyrelsens förslag från *Kim Nilsson*, Heby, *Tommy Engström*, Tierp.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag.

DAGORDNINGENS PUNKT 18

Arbetsmiljö

18.1 Arbetsmiljö

Motion 18.1.1

Avdelning Kista

Säker arbetsplats

I Fastighets vi arbetar med viktiga samhällsfunktioner och varje sekund räknas för att minimera skador och förhindra katastrofer. Och vi behöver göra en bättre värld, och våra arbetsplatser smartare och säkrare.

Arbetsmiljön är allt som påverkar hur det går på jobbet, var hittar vi stöd och information för företaget, hur vi tar hand om oss, hur vi ska skydda oss själva? om alla vet och förstår hur vi ska agera, för att arbeta säkert?

Det är viktigt att alla skall få utbildning för vår säkerhet, hur man utnyttjar all arbetsutrustning riktigt säkert, och hur vi använder och hanterar kemikalier, för att undvika skador och förhindra långsiktiga hälsoproblem.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att förbundet verkar för att alla ska få en arbetsmiljöutbildning, och samverka motion med arbetsmiljöverket.

Utlåtande

Arbetsmiljö är en väldigt viktig fråga för medlemmarna och vi måste på alla sätt förbättra våra medlemmars möjlighet att yrkesarbeta till pensionsålder med bibehållen hälsa. Det handlar om förbättrad tillsyn, starkare avtal med mera. Det handlar även om utbildning, inte minst för våra lokala skyddsombud, där förbundet arbetar för en förhandlingslösning i samverkan med de andra LO-förbunden. Alla anställda ska naturligtvis få behövlig introduktion i sitt arbete för ett säkert arbete.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att se motionen vara besvarad.

- *Ysabel Nilsson Saavedra*, förbundsstyrelsen, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande över motionen.

I debatten deltog:

- *Hermann Johannes Koertge*, Arlanda
- *Tommy Engström*, Tierp

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att anse motionen besvarad.
- Bifall till motionen från *Hermann Johannes Koertge*, Arlanda, *Tommy Engström*, Tierp.

Kongressen beslutade med försöksvotering

att bifalla förbundsstyrelsens förslag.

Votering begärdes av *Tommy Engström*, Tierp.

Motion 18.1.2

Avdelning Linköping

Förbättra språkkunskaper på jobbet

Undermåliga eller bristande språkkunskaper skapar utanförskap och kan även resultera i arbetsolyckor. Goda språkkunskaper i svenska är viktigt för alla på jobbet för att undvika missförstånd och förebygga olyckor samt konflikter.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets ska verka för att arbetsgivare blir skyldiga att utbilda och säkerställa kunskaper i tal och skrift för alla anställda.

Utlåtande

I Arbetsmiljölagen kap 3 § 3 finns att läsa följande:

Arbetsgivaren skall se till att arbetstagaren får god kännedom om de förhållanden, under vilka arbetet bedrivs, och att arbetstagaren upplyses om de risker som kan vara förbundna med arbetet. Arbetsgivaren skall förvissa sig om att arbetstagaren har den utbildning som behövs och vet vad han har att iaktta för att undgå riskerna i arbetet. Arbetsgivaren skall se till att endast arbetstagare som har fått tillräckliga instruktioner får tillträde till områden där det finns en påtaglig risk för ohälsa eller olycksfall.

Arbetsmiljöfrågor är något vi arbetar med i facklig-politisk samverkan, och tillsammans med de andra LO-förbunden verkar vi för att lagstiftningen inte försämras.

Våra skyddsombud och RSO bevakar i sitt dagliga uppdrag arbetsmiljöfrågorna i våra medlemmars vardag. Att arbetstagaren inte har tillräckliga språkkunskaper är arbetsgivaren redan i dag enligt lag skyldig att hantera. Alla har rätt till en säker och trygg arbetsmiljö.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att avslå denna motion.

- *Veronica Boström*, förbundsstyrelsen, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att avslå motionen.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag.

18.2 RSO

Motion 18.2.3

Avdelning Skövde

RSO

RSO verksamheten är jätteviktig för de arbetsplatser som inte har några egna SO eller arbetsmiljökommittéer. Därför är det extra viktigt att man får reda på i mycket god tid om man är verksam som RSO och man kan meddela sin arbetsgivare om tjänstledigt. Eftersom arbetsmiljön är en väldigt viktigt ute på våra yrkesverksamma område och inte minst för våra medlemmar som vi behöver ha ett stort fokus på. Både för att minska sjukdomar och olycksfall.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att förbundsstyrelsen minst 6 månader innan man får uppdraget tar beslut om att man utses som RSO.

Utlåtande

När medlemmar tillfrågas om vilka som är fackets viktigaste arbetsuppgifter så är alltid arbete för förbättrad arbetsmiljö högt uppe på listan. Våra viktigaste representanter här är de lokala skyddsombuden men de regionala skyddsombuden (RSO) är livsviktiga för att välja, introducera och stötta de lokala skyddsombuden och även själva göra skyddsronder där lokala skyddsombud saknas. De regionala skyddsombuden är fortfarande bland de uppdrag som är mest aktiva ute på arbetsplatserna och det är väldigt viktigt att dessa känner trygghet i sitt uppdrag.

Däremot är 6 månader en väldigt lång tid att utlova ett uppdrag. Ofta är förbundet väldigt angelägna om att RSO påbörjar sitt uppdrag utan dröjsmål, då vi i flera fall har brist på kvalificerade RSO:n. Det skulle dessutom kännas märkligt att särbehandla en grupp förtroendevalda framför en annan. Alla våra förtroendevalda på regional nivå är viktiga och förbundet ska på bästa möjliga sätt tillse att konflikterna mellan RSO och dess ordinarie arbetsgivare blir så friktionsfri som möjligt.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att avslå denna motion.

- *Veronica Boström*, förbundsstyrelsen, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att avslå motionen.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Kongressen ajournerades för lunch kl. 11.55.

Förhandlingarna återupptogs kl. 13.00.

Kongressordförande: *Mikael Johansson*

Tal av Urban Pettersson, förbundsordförande Elektrikerna, ordförande i 6F

Fackliga kamrater, Urban Pettersson heter jag och jag är till vardags förbundsordförande i Svenska Elektrikerförbundet, men i dag är jag här i egenskap av 6F-ordförande och det är ett ordförandeskap som man har i ett år i taget, sedan lämnar man det vidare till nästa förbundsordförande inom 6F. Så vi har ett delat ansvar och hjälps åt i det här.

Jag vet att det är många nya här i lokalen så jag tänker att en del funderar lite grann på vad 6F är, och jag tänker köra den långsamma repriserna för er som har hört det förut. Jag tycker ändå att det är lite bra att påminnas och att upprepa det.

Det är en sammanslutning mellan Byggnads, Seko, Elektrikerna, Målarna och sist men inte minst även Fastighets. Vi har någon form av ledord eller en tanke bakom det, vi har en insikt om att när vi är överens och samarbetar så får vi ett större genomslag för våra gemensamma idéer, både i LO och i samhällsdebatten. Det är värdefullt för oss alla. Jag vill också säga att Fastighets bidrag i 6F-samarbetet är väldigt värdefullt för oss andra också.

Jag tänkte också ta några korta nedslag på vad vi gör och vad vi har för verksamhet. Och en sådan sak som syns väldigt brett i samhället, det är vår gemensamma tankesmedja Katalys, som faktiskt på ett bra sätt har kunnat driva debatten så att den speglar mer våra villkor och går åt det håll vi vill. Det är en väldigt fin verksamhet vi har. Sedan har vi något som heter något så konstigt som FASAB som är vårt gemensamma it-bolag, och det kan man ju fundera på varför jag ska nämna det här och nu. Men jag tror att det är ett viktigt kitt i vårt samarbete, att vi faktiskt jobbar med gemensamma it-system, för det är komplicerat att göra själv och det binder oss samman. Alla vet att ensam är inte stark, därför är det viktigt att vi har det här samarbetet också.

Om jag ska säga något personligt om 6F och vad som är det absolut bästa med det, så är det att vi har öppnat upp en arena där vi får lära känna varandra och komma varandra nära. Det är oerhört värdefullt. För min egen del har jag fått ordförandekamrater som står inför samma utmaningar jag gör och har samma funderingar. Då är det väldigt värdefullt för mig personligen att kunna ta del av deras kunskap och erfarenheter. Det gör mitt uppdrag lättare och det gör också mig lite bättre. Och det stannar inte på ordförandenivå utan här ser vi flera exempel på just det här samarbetet, hur vi berikar varandra. Man skulle kunna stjäla era ord och säga: "Vi är tillsammans, 6F".

Jag ska säga något också om de utmaningar vi har framför oss. Det är en sak som jag tror att vi behöver prata mycket om och det är framför allt den kommande avtalsrörelsen. Vi går in i den i ett läge där vi har ett politiskt – det vet vi i och för sig inte ännu – men troligtvis ett osäkert politiskt läge och ett osäkert ekonomiskt läge. Dessutom har vi tappat ett helt år där vi inte haft reallöneökningar utan tvärtom, vi har fått en betydligt mer försämrad köpkraft. Min tanke kring det är att det här kommer vi att behöva mobilisera, för det kommer vara starka krafter som tycker att vi ska ha det här året tappat och inte hämta igen det. I min värld är just reallöneutvecklingen en viktig del av en stark LO-samordning, så här behöver vi jobba tillsammans.

Det är också som så att med starka 6F-kompisar i avtalsrörelsen så har varje förbund en bättre möjlighet att teckna bra avtal. Om vi backar upp varandra är det lättare att få motparten att

skriva på utan att vi behöver gå hela vägen till stridsåtgärd. Det är också en sådan här devis där ”Vi är tillsammans” passar väldigt bra in.

Sedan har vi ett par andra saker gemensamt. Vi ser allihop arbetslivskriminaliteten, eller skurkföretagen, som jag skulle vilja kalla det för. För arbetskriminalitet pekar lite galet i min värld, för det pekar ganska mycket på de anställda men det är faktiskt företagen som är bekymret här och som är de oseriösa. De anställda i de här företagen är offer för det mesta. Men vi ser att det drabbar våra medlemmar hårt, med lönesänkningar, hot och ibland till och med frihetsinskränkningar där man inte får röra sig som man vill. Flera förbund har ju protesterat mot det här under en längre tid, och ganska högljutt, mot den här utvecklingen och försökt jobba med det man kan. Vi kan göra vår del med kollektivavtalsteckning och avtalsbevakning, men vi behöver ytterligare hjälp för det. Då tycker jag att det är skönt att faktiskt kunna peka på hur viktigt det är med den politiska samverkan mellan LO och Socialdemokraterna. För när Johan Danielsson klev in i regeringen så tog han tag i den här frågan direkt, och redan i sommar kommer vi att öppna två A-krimcenter. För egen del tycker jag att det känns väldigt skönt att vi har ministrar med LO-bakgrund i regeringen. Det är ovärderligt, om jag får säga vad jag tycker.

Nästa fråga som vi också har gemensamt och som är en stor utmaning är pensionerna. Det är så tokigt att det är två huvudorosmoment våra medlemmar har, det är om pensionen kommer att räcka till när jag blir pensionär och kommer jag att orka hela vägen fram. Det är inte värdigt att man ska behöva oroa sig på sin ålderdom om man ska få ett bra liv eller bara ha en jakt på att få ekonomin att gå ihop. Det är i min värld oanständigt att våra medlemmar efter ett långt yrkesliv får en pension som det inte går att leva på. Det här måste vi på något sätt fixa till och fortsätta jobba med. Frågan är på bordet men det gäller att hålla i den. Ni har alla sett vad borgerligheten tycker om höjda pensioner, så här behöver 6F genom en kraftfull samverkan göra vad vi kan för att dra ett strå till stacken.

Jag vet att det är en nyvald förbundsledning och en nyvald förbundsstyrelse och jag vill börja med att hälsa dem välkomna i 6F-samarbetet. Vi ser fram emot att lära känna er och jobba tillsammans med er. Innan jag avslutar skulle jag vilja be att Magnus kommer upp här en sväng. Jag vill på 6F:s uppdrag tacka dig för den förtjänstfulla insats du har gjort, om man ska säga det lite högtidligt. Det har varit väldigt värdefullt. Jag tycker att vi har haft en bra spelare i dig där vi har kunnat jobba tillsammans och prata om frågor som är svåra, och till och med frågor där vi inte har varit riktigt överens. Du har även haft det här ordförandeskapet och gjort ett bra jobb med det. Så det bidrag du har gett till 6F vill vi uppmärksamma på det här sättet med en bukett rosor. Tack till kongressen och tack för ordet!

- *Magnus Pettersson*, förbundsordförande:

Tack så mycket, Ubbe! Hedrande för mig. Jag är faktiskt glad och stolt över att vi är fyra förbundsordförande här i 6F i dag, som har tagit sig tiden att vara här. Det är Urban, Micke och Gabriella från Seko som sitter här borta. Jättetack för det här!

DAGORDNINGENS PUNKT 14 (Punkten återupptogs)

Val av

14.3 Förbundsstyrelsens ersättare

- *Mohamad Elmarghichi*, valberedningens sammankallande, föredrog valberedningens förslag till ersättare i förbundsstyrelsen.

Matias Uhr, Tvärs

Anna Pettersson, Tvärs

Emil Haapala, Nord

Anna Rönnbäck, Nord

Tommy Holmbom, Väst

Tina Al-Kansaan, Väst

Jesper Zettergren, Syd

Jane Lundh, Syd

Silvio Siles, Ost

Josefine Nymark, Ost

Kongressen beslutade

- att** välja *Matias Uhr*, *Anna Pettersson*, *Emil Haapala*, *Anna Rönnbäck*, *Tommy Holmbom*, *Tina Al-Kansaan*, *Jesper Zettergren*, *Jane Lundh*, *Silvio Siles* och *Josefine Nymark* till ersättare i förbundsstyrelsen enligt valberedningens förslag.

DAGORDNINGENS PUNKT 6 (Punkten återupptogs)

Nomineringar

14.4 förbundsrevisorerna, 5 st.

- *Mohamad Elmarghichi*, valberedningens sammankallande, utlyste nomineringstiden för val av förbundsrevisorerna till och med kl. 14.15. Nominering ska ske av fem revisorer enligt kongressens beslut om nya stadgar.

Kongressen beslutade

- att** bifalla förslaget.

DAGORDNINGENS PUNKT 19

Ekonomi

19.1 Medlemsavgifter

Motion 19.1.1–19.1.2

Motion 19.1.1

Avdelning Örebro

Trappa för medlemsavgiften!

Vi upplever att den största svårigheten till att värva medlemmar är vår höga medlemsavgift. Många som arbetar inom våra avtal har osäkra anställningar, arbetar deltid och har därmed låga inkomster.

Vi vill införa en stegvis medlemsavgift under det första året som medlem. Vi är övertygade att fler kommer att ha råd att bli medlemmar och att det blir lättare att värva flera.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets ska se över medlemsavgiften för nya medlemmar genom att införa en stegvis ökning av avgiften under det första året.

Motion 19.1.2

Enskild motion

Avdelning Västerort, Andreas Starberg, Hässelby

Sänkt medlemsavgift

Många avstår från att bli medlem i Fastighets då avgifterna är för höga och man inte har råd.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets utreder möjligheten att sänka avgiften för att få fler medlemmar.

Utlåtande

Gemensamt utlåtande för motionerna 19.1.1 och 19.1.2

Motion 19.1.2 vill att förbundet utreder möjligheten att sänka avgiften för att få fler medlemmar. Motion 19.1.1 vill att förbundet inför en trappa för medlemsavgiften.

Förbundet bedriver sin verksamhet via medlemsavgifter och intäkter för RSO verksamheten, försäkringsverksamheten och serviceavgifter. Dessa intäkter ska täcka hela förbundets kostnader för verksamhet gällande medlemsförsäkringar, löner, lokaler, Fastighetsfolket, administration och IT, detta är fasta kostnader. Dessutom ska intäkterna räcka till att utföra den fackliga verksamheten runtom i landet, vilket till större delen är ersättning till förtroendevalda som gör uppdrag åt förbundet.

Medlemsavgiften ska möjliggöra det som beskrivs ovan. Förbundsstyrelsens uppfattning är att verksamheten ska kunna genomföras på de intäkter som finns utan att ta av kapitalet.

Förbundsstyrelsens strävan är att varje år lägga en budget som är i balans, det vill säga att intäkterna ska täcka utgifterna.

Förbundet ser hela tiden över sina kostnader och försöker arbeta på ekonomiskt effektivt sätt. De nuvarande medlemsavgifterna täcker knappt i dagsläget de utgifter som finns och minskat medlemsantal innebär också en lägre intäkt. Förbundsstyrelsens uppfattning är att det som motionärerna föreslår redan arbetas med.

Förbundsstyrelsen föreslår att motionerna ska anses besvarade.

- *Magnus Pettersson*, förbundsordförande, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

I debatten deltog:

- *Tommy Engström*, Tierp
- *Stellan Flodman*, Tvärs
- *Jeff Johansson*, Umeå
- *Josefine Nymark*, Södertälje
- *Max Lindahl*, Lund
- *Silvio Siles*, Bandhagen
- *Moayed Motallebi*, Kista
- *Jeff Johansson*, Umeå
- *Camilla Claesson*, förbundsstyrelsen
- *Josefine Nymark*, Södertälje
- *Tommy Engström*, Tierp
- *Panagiotis Gadis*, Skärholmen
- *Magnus Pettersson*, förbundsordförande

Tal av Ardalan Shekarabi, socialförsäkringsminister

Tack så hemskt mycket kamrater! Det känns fantastiskt roligt att få äran att framföra Socialdemokratiska arbetarepartiets hälsning till er kongress. Jag är själv en person som har skolats de absolut första åren i SSU av en av era tidigare förtroendevalda. Jag är väl bekant med ert förbund och har fått mycket av min politiska skolning den vägen faktiskt.

Jag kommer precis från arbetarrörelsens dagar i Dalarna, Mora. Det var en stor grupp som samlades nu i Mora, med fackligt aktiva, politiskt aktiva, som diskuterade politik och förbereder sig för den valrörelse som vi har framför oss. Det är dryga 120 dagar av aktivitet vi har framför oss. På vägen därifrån passerade jag många orter som har Folkets hus. Från Mora passerar man ju Grycksbo, Falun, Hofors, Sandviken, Gävle, Tierp, Månkarbo. Man åker inte igenom många av de här orterna längre men man passerar dem. Och nästan alla har ju Folkets hus. Och många av de här Folketshusbyggnaderna är byggda på 1930-talet faktiskt. När man tänker på det, att vi lever i ett land där det byggdes Folkets hus och folkparker samtidigt som koncentrationslägren byggdes i Tyskland, då aktualiseras en fråga: Hur kom det sig? Hur kunde svensk arbetarrörelse vara så stark så att man kunde hålla emot nazismen, kommunismen, Sovjetkommunismen? Hur kunde Sverige och resten av Skandinavien vara undantaget där nazisterna inte lyckades etablera sig? Jag tror att den frågan och eventuellt svaret på den frågan ger oss väldigt mycket vägledning vad vi ska använda de kommande åren till i svensk arbetarrörelse. För den viktiga förklaringen till varför nazisterna aldrig blev starka här, varför vi byggde Folkets hus i stället för koncentrationsläger i det här landet, det är att svensk arbetarrörelse var otroligt skicklig på att organisera och folkbilda. Och att det

Socialdemokratiska arbetarepartiet genom kohandeln i början av 30-talet började få igenom sin politik. Steg för steg började människors liv förbättras på 30-talet. Den svenska arbetaren, den svenska bonden, började se förbättringar i livet. En välfärd som byggdes ut, en arbetsmarknadspolitik som effektivt bekämpade arbetslösheten. Lån till människor som kunde börja bygga egna hus eller göra i ordning jordbruksfastigheter. Framtidstro och framtidshopp. Då försvann grogrunden för extremismen och demokratin kunde stärka sitt grepp och välfärdsstaten kunde börja byggas. Och det intressanta är att svensk arbetarrörelse slutar inte där utan när mörkrets krafter tar över i Europa och kriget pågår, och vändningen kommer till slut och man börjar märka att nu börjar vi närma oss fredan, då tar man ett år innan freden fram arbetarrörelsens efterkrigsprogram. Arbetarrörelsens efterkrigsprogram där man redan ett år innan freden skriver idéerna om hur det nya samhället ska se ut som kommer efter kriget, när freden har kommit. Den inleds med de här orden: Den värld vårt folk ska leva i sedan freden återställts måste i mycket bli en ny värld.

Den här skriften är värd att bläddra i. Den genomsyras av självförtroende om idén att det är vi som formar samhället, att det är vi som formar framtiden. Om vi bestämmer oss för hur ett samhälle ska se ut, organisera oss och bilda opinion, så kan vi förverkliga den idén. Och det är precis det svensk arbetarrörelse gjorde. Precis det svensk arbetarrörelse gjorde 1953, allmänna sjukförsäkringen införs. Idén om att du ska inte vara beroende av fattigvård när du drabbas av sjukdom och arbetsskada utan det ska finnas en allmän obligatorisk försäkring som är solidariskt finansierad. Och när den striden är över och svenska arbetare och löntagare är omfattade av den allmänna sjukförsäkringen, då fokuserade man på pensionerna. Man opinionsbildar, organiserar och fackliga organisationer folkbildar ett helt folk. Till slut är trycket så stort att man segrar och får på plats ATP, efter en folkomröstning, extra val, ett antal omröstningar i Sveriges riksdag. Men 1960 har också den svenska arbetaren en trygg ålderdom och pension som går att leva på.

Jag säger det här för att ibland uppfattar jag samtiden som en tid då vi tror att det inte går att påverka. Att någon annan styr över samhällsutvecklingen, att vi ska bara anpassa oss till opinionen, vi ska bara anpassa oss till samhällsutvecklingen. Men det är vi som äger samhällsutvecklingen. Om vi är tillräckligt skickliga på organisering, opinionsbildning och det politiska hantverket för att få igenom våra förslag, då formar vi samhället.

Vi har inte ett krig bakom oss, även om vi har ett pågående krig i Ukraina, men vi har en pandemi som så tydligt blottade svagheter i det svenska samhället och välfärdsstaten. Och första svagheten var bristerna i sjukförsäkringen. Vi vet att det har funnits allvarliga brister i sjukförsäkringen sedan 2006 och framåt, men det blev tydligt för den breda allmänheten att i Sverige har du ingen trygghet vid sjukdom. Det fanns ett motstånd i Sverige riksdag att göra någonting åt försäkringen. Men genom facklig politisk opinionsbildning och ett hårt arbete, inte minst i nära samarbete med er, så kunde vi få igenom lagändringar. Först av prövningen dag 180, sedan av prövningen dag 365, sedan avskaffande av begreppet Normalt förekommande arbete, sedan reglerna om äldre i sjukförsäkringen och anpassningen av regelverket till äldres förutsättningar i sjukförsäkringen. Och nu också anpassningen av reglerna till de som har behovsanställningar och är deltidssjukskrivna. Alla de förändringarna har nu trätt i kraft – trots en högermajoritet i Sveriges riksdag. Det är resultatet av facklig politisk samverkan, kamrater.

Vi kan förändra. Om vi gör så att vi jobbar tillsammans, opinionsbildar och organiserar. Och visst, det är jobbigt att få igenom förändringar med en högermajoritet i riksdagen, det görs motstånd. Men är vi tillräckligt skickliga på opinionsbildning och organisering får vi också igenom den här typen om förändringar. För svenska folket håller med oss, vi har opinionen i ryggen.

Nu när sjukförsäkringen har börjat lagas och vi ser också att antalet utförsäkrade har minskat radikalt sedan de här regeländringarna trädde i kraft, så måste vi göra precis som vi gjorde 1958, vi måste sätta fokus på pensionerna. Pensionerna ska höjas. Arbetarklassens pensioner ska höjas, det är en fajt som vi är beredda att ta och vi kommer att ta den fajten. Lägsta pensionen i Sverige, som vi garanterar våra medborgare efter 40 år, är 8 779 kronor före skatt. Bara smaka på den meningen. Lägsta pensionen är 8 779 kronor före skatt. Då tänker kanske en del kanske att det är lägsta pensionen, pensionen är ju betydligt högre. Tyvärr är det så att de lågbetalda arbetarna har pensioner som inte är särskilt mycket högre än de nivåerna. Genomsnittspensionen på allmänna sidan för kvinnor är 12 600 före skatt, det är genomsnittet, 12 600 före skatt. Så om vi menar allvar med att vi är en arbetarrörelse som fackligt och politiskt har uppgiften att förbättra livet för löntagare, då måste vi ta pensionsstriden. Och vi har precis nu lagt fram förslaget på riksdagens bord om att redan i augusti höja pensionerna med tusen kronor skattefritt för en halv miljon svenska pensionärer. Därefter höja pensionerna för ytterligare en halv miljon svenska pensionärer. De förtjänar detta.

Vi har ett pensionssystem som inte levererar till arbetare i tillräckligt stor utsträckning. Som levererar för låga pensioner, framför allt till de arbetare som har haft låg lön eller arbetat deltid. Det här borde alla inse. Alla partier borde stå i kö för att tävla med varandra om hur vi så snabbt som möjligt ska höja pensionerna och leverera till våra medborgare och hålla den statliga delen av samhällskontraktet. Men tyvärr är det ju inte så. Vi presenterade tillsammans med Vänsterpartiet och Miljöpartiet det här förslaget för över 90 dagar sedan, och fortfarande har vi inte fått besked av de övriga partierna om det här går igenom – och det ska beslutas i riksdagen här om några veckor och debatteras i tv i morgon. Fortfarande inget besked till pensionärerna i ett läge när vi vet att priserna går upp hela tiden på grund av det förfärliga kriget i Ukraina. I ett läge där vi för några veckor sedan hade ett pris på 62 kronor kilot på tomater, så kan inte de borgerliga partierna och Sverigedemokraterna ge ett klart besked: ”Kommer ni att höja pensionerna eller inte?” Då blir man lite fundersam, var kommer de här idéerna ifrån, hur kan det vara så att de gör sådant motstånd mot en sådan självklar pensionshöjning? Och då kan man ju gå till Ebba Busch Twitter. Ibland är det bra att faktiskt läsa vad folk skriver. Då förstår man dem bättre. Ebba är ju engagerad i frågor som rör äldre, har vi förstått. Hon skriver så här: ”Låg pension efter föräldraledighet, deltid och ett låglöneyrke – är det ojämsställdhet? Gör andra val, få annat resultat”. Det kan inte hittas en mer avslöjande mening och text än det här. Det är så de ser på detta: ”Välj en annan klass då. Varför tillhör du arbetarklassen, det är väl bara att välja en annan klass? Skyll er själva.” Så där lät det inte under pandemin. Då var vi väldigt glada att folk hade valt att bli lokalvårdare, undersköterskor och transportarbetare. Och alla de yrkesgrupper som mötte pandemin i frontlinjen. Då applåderade vi dem.

Vi måste ta den här fajten och det här är bara ett steg. Vi vill höja pensionsavgiften till 18,5 procent. Vi vill göra ytterligare förstärkningar av pensionerna och vi har också lagt fram förslaget på riksdagens bord och jag tror faktiskt att det går igenom och att vi får det på plats i höst, en trygghetspension för äldre utslitna. Bara det förslaget innebär att era medlemmar som drabbas av utslitning och inte kan jobba upp till pensionsåldern kommer att få en trygghetspension från och med hösten som täcker deras inkomstbortfall och gör att de inte behöver ta ut sin ålderspension i förtid. Och det innebär att de kommer att få någonstans runt 3 000 till 4 000 kronor i högre pension per månad när de blir ålderspensionärer.

Man kan tycka att även detta borde vara självklart, men Moderaterna sa att: ”Det här är ett hot mot incitamenten att arbeta i Sverige”, att vi ska ha en socialförsäkring för äldre utslitna som är några år från pensionsåldern. Men vi vinner den fajten för vi har folket med oss.

När vi har gjort det ska vi fokusera på karensavdraget. För det samhälle vi ska bygga, efter pandemin och efter det här förfärliga kriget, är ett samhälle som ska vara bättre och då ska också kostnaderna för sjukfrånvaro vara fördelade mer rättvist än de är i dag.

Försäkringskassans rapport efter pandemin visar att sjukfrånvaron minskade bland många akademiker under pandemin, men ökade markant bland arbetaryrkena. Jag tror inte att det har att göra med sjukdom utan att folk kan jobba hemifrån. Att ha makten över tid och arbetsplats och kan anpassa och därmed inte ha ett karensavdrag. Den möjligheten har inte arbetare. Den möjligheten har inte era medlemmar. Det är inte en rättvis konstruktion när det gäller ersättningen för sjuklön, därför behöver den förändras och den processen är inledd. Där vill vi ha en nära dialog med er.

Kamrater, jag hittade ett vackert stycke från ert förbund. Det är en medlem som skrev om den fana som syddes under den tid då ert förbund bildades. Det lyder så här: ”Om modlösheten hotar trycka ner, vår lust att kämpa, trötta bliva stegen, vi höja trotsigt åter vårt baner och vandra sjungande längs vägen.” Vi har en historisk chans att vända samhällsutvecklingen, att trycka tillbaka de marknadsliberala idéer som har dominerat samhällsdebatten sedan 80- och 90-talen och faktiskt återigen sätta fokus på det starka samhället. På solidaritet, jämlikhet och ökad trygghet. Då ska vi inte låta Ebba Busch styra socialförsäkringarna efter valet.

Låt oss göra vad vi kan de här resterande dryga 120 dagarna för att få folk att gå och rösta och att lägga sin röst på rätt sida. Och låt oss verkligen lova varandra en sak, att använda varje tillfälle vi har under de här kommande 120 dagarna till att övertyga svenska arbetare att aldrig lägga sin röst på Sverigedemokraterna som är det parti som vill leverera den svenska högern makten. Vi ska vinna slaget om arbetarväljarna, kamrater. För det är så vi får majoritet i Sveriges riksdag för att förbättra pensionerna, socialförsäkringarna och öka tryggheten.

Tack så hemskt mycket för ordet!

DAGORDNINGENS PUNKT 19 (fortsatt behandling)

Ekonomi

19.1 Medlemsavgifter

Motionerna 19.1.1–19.1.2 (fortsatt behandling)

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att motionerna 19.1.1 och 19.1.2 anses besvarade.
- Bifall till motion 19.1.1 från *Stellan Flodman*, Tvärs.
- Avslag till motion 19.1.1 från *Jeff Johansson*, Umeå, *Tommy Engström*, Tierp.
- Bifall till motion 19.1.2 från *Silvio Siles*, Bandhagen, *Moayed Motallebi*, Kista, *Jeff Johansson*, Umeå, *Josefine Nymark*, Södertälje m.fl.
- Bifall till motion 19.1.2 från *Max Lindahl*, Lund, med tilläggsyrkande:
att avgiftens försäkringsdel av ska göras valbar.
- Bifall till förbundsstyrelsens utlåtande från *Magnus Pettersson*, förbundsordförande.

Kontrapositionsvotering genomfördes

Förvotering: Motion 19.1.1 ställs mot motion 19.1.2.

Kongressen beslutade

att *avslå* motion 19.1.1.

Kongressen beslutade efter försöksvotering

att *avslå* motion 19.1.2.

Votering begärd av *Moayed Motallebi*, Kista.

Motion 19.1.2 ställs mot förbundsstyrelsens förslag till beslut i huvudvotering.

Huvudvotering: Avslagsyrkande på motion 19.1.2 ställs mot förbundsstyrelsens besvarandeyrkande.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag att anse motionerna 19.1.1 och 19.1.2 besvarade.

Kongressordförande: *Madlén Gunnarsson*

DAGORDNINGENS PUNKT 22

Försäkringar

21.1 Avtalsförsäkringar

Motion 22.1.1–22.1.2

Motion 22.1.1

Avdelning Trollhättan

Avtalspension

Tjänstepension/avtalspension blir en allt viktigare del av vår framtida pension, för många, det som avgör, om vi skall överleva ekonomiskt eller inte. Att Fastighets jobbar aktivt för att få till en höjning av avsättningen från dagens 4,5 % successivt mot 5 %.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets jobbar aktivt för att få till en höjning av avsättningen från dagens 4,5 % successivt mot 5 %.

Motion 22.1.2

Avdelning Trollhättan

Avtalspension

Tjänstepension/avtalspension blir en allt viktigare del av vår framtida pension, för många, det som avgör, om vi skall överleva ekonomiskt eller inte.

Att Fastighets i samverkan med andra LO förbund jobbar aktivt för att få till en höjning av avsättningen från dagens 4,5 % successivt mot 5 %.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets i samverkan med andra LO förbund jobbar aktivt för att få till en höjning av avsättningen från dagens 4,5 % successivt mot 5 %.

Utlåtande

Gemensamt utlåtande för motionerna 22.1.1 och 22.1.2.

Den allmänna pensionen måste förbättras genom de förslag som LO fört fram. Alla ska kunna leva på den allmänna pensionen, avtalspensionen ska vara grädden på moset. Emellertid har vi under en längre tid sett behov av att öka på denna mejeriprodukt. Kostnaden kommer naturligtvis att vara tvunget att tas ur löneutrymmet men en förbättring av avtalspensionen har varit en av förbundets prioriteringar bland avtalsförsäkringarna under flera år.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att se dessa motioner som besvarade.

- *Anita Göransson*, förbundsstyrelsen, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att anse motionerna besvarade.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag till beslut.

22.2 Medlemsförsäkringar

Motion 22.2.3–22.2.4

Motion 22.2.3

Avdelning Örebro

Inkomstförsäkring!

Vi har i dag många på våra avtalsområden som är felorganiserade. En av anledningarna är att vi inte har inkomstförsäkringen som många ser som en trygghet ifall de skulle förlora arbetet.

Vi är övertygade att Fastighets organisationsgrad kommer att öka om vi inför en inkomstförsäkring som ett tillval i medlemskapet.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets inför en inkomstförsäkring.

Motion 22.2.4

Avdelning Linköping

Inkomstförsäkring som tillval i medlemskapet

Vi har i dag många på våra avtalsområden som är felorganiserade. En av anledningarna är att vi inte har inkomstförsäkringen som många ser som en trygghet ifall de skulle förlora arbetet.

Vi tror att om Fastighets verkar för att införa en inkomstförsäkring som ett tillval i vårt medlemskap så ser vi att många av våra felorganiserade skulle komma över till vårt förbund, och därmed skulle vårt medlemsantal öka men även tryggheten i övrigt.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets ska verka för att införa inkomstförsäkring som tillval till en rimlig peng i vårt medlemskap.

Utlåtande

Gemensamt utlåtande för motionerna 22.2.3 och 22.2.4.

A-kassan är en av samhällets viktigaste försäkringar. Ett problem med denna försäkring är att den är väldigt beroende av vilken politisk majoritet vi har i Riksdagen. På grund av pandemin är ersättningsnivån tillfälligtvis höjd men det finns stor risk att denna sänks inför nästkommande år. Vi skulle i så fall åter komma ner till ett tak på 910 kronor de första 100 dagarna - eller ännu sämre vid ett politiskt maktskifte. Det är då frestande att titta på en kompletterande inkomstförsäkring för medlemmarna, speciellt som att en majoritet av LO-förbunden har en sådan och att det då, precis som motionärerna skriver, kan medföra svårigheter att rekrytera medlemmar från andra förbund.

Emellertid måste vi ha i åtanke att de flesta av Fastighets har så låg lön att de aldrig kan få del av en inkomstförsäkring. Även med konstruktionen att kunna skjuta upp ersättningsdagarna till dag 101–200 är det främst de medlemmar som tjänar bäst som kan komma ifråga gällande ersättning. Det blir med andra ord en omvänd solidaritet, alla betalar in till försäkringen men endast de med högre inkomst har möjlighet att få ersättning. Förbundsstyrelsen anser därför att det är viktigare att arbeta politiskt för högre allmän a-kassa än att införa en inkomstförsäkring.

Slutligen kan nämnas att inget LO-förbund har inkomstförsäkringen som tillval, samtliga som tecknat försäkringen har den som obligatorisk.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att avslå motionerna.

- *Camilla Claesson*, förbundsstyrelsen, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att avslå motionerna.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

DAGORDNINGENS PUNKT 6 (punkten återupptogs)

Nominering

- *Madlén Gunnarsson*, kongressordförande, föredrog att nomineringstiden för förbundsrevisorer nu är avslutad.

DAGORDNINGENS PUNKT 22 (fortsatt behandling)

Försäkringar

22.2 Medlemsförsäkringar

Motion 22.2.5–22.2.6

Motion 22.2.5

Avdelning Skövde

Juristförsäkringen

Det pratas väldigt lite om den juristförsäkring i vårt förbund som skulle vara till mycket nytta för våra medlemmar. Är en försäkring som ska vara frivillig till den som vill ha den.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att vi lägger till denna försäkring som man kan teckna frivilligt för våra medlemmar.

Motion 22.2.6

Enskild motion

Avdelning Helsingborg, Torbjörn Jonsson

Juristförsäkring

Andra fackförbund har en Juristförsäkring som tillval till medlemsförsäkringarna via Folksam.

Fastighets borde också erbjuda Juristförsäkringen som tillägg till medlemsförsäkringarna.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighetsanställdas Förbund ska erbjuda Folksams Juristförsäkring som tillval till medlemsförsäkringarna.

Utlåtande

Gemensamt utlåtande för motionerna 22.2.5 och 22.2.6.

Precis som motionären skriver erbjuder flera LO-förbund medlemmarna att teckna frivillig juristförsäkring. Några förbund har också denna försäkring obligatorisk. En obligatorisk försäkring sprider riskerna och håller ner premien, en frivillig försäkring saknar dessa fördelar men påverkar inte medlemsavgiften. Allt handlar i slutändan om hur långt solidariteten går och hur mycket det anses få kosta.

Förbundet har upptagit diskussioner med Folksam om att teckna en juristförsäkring men vill ha frihet att ta beslut om huruvida den ska vara frivillig eller ej.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att anse motionerna besvarade.

I debatten deltog:

- *Malin Palm*, Kristinehamn
- *Torbjörn Jonsson*, förbundskontoret

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att anse motionerna besvarade.
- Bifall till motionen 22.2.6 från *Malin Palm*, Kristinehamn.
- Bifall till förbundsstyrelsens förslag från *Torbjörn Jonsson*, förbundskontoret.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Motion 22.2.7

Avdelning Västerort

Avdelning Kista

Avdelning Skärholmen

Avdelning Huddinge

Avdelning Hallunda

Tandvårdsförsäkring

Vi ser i dag att tänder och tandvård är på väg att bli en klassfråga. Det är ofta dyrt för många av våra medlemmar att ha en ordentlig tandvård. Det är också ett bra sätt att locka fler medlemmar.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att medlemsförsäkringen inkluderar en tandvårdsförsäkring.

Utlåtande

Förbundet eftersträvar att våra försäkringar fördelas bland så stor grupp som möjligt. På så sätt fördelas risken på många individer och premien kan hållas på en låg nivå. Framför allt eftersträvar förbundet förbättrade socialförsäkringar, där alla skattebetalare solidariskt betalar premien och fördelar risken mellan sig. Det näst bästa är att teckna försäkringar via avtal. Där

fördelas premien och risken bland alla arbetstagare inom försäkringskollektivet. Administrationsavgiften kring avtalsförsäkringar ligger lite högre än bland socialförsäkringar. Om vi inte lyckas förbättra socialförsäkringarna och om vi inte lyckas förhandla fram bättre avtalsförsäkringar återstår möjligheten att teckna medlemsförsäkring. Vi ska då vara medvetna om att det är en betydligt bättre metod än att teckna individuella försäkringar (där inte ens alla får tillträde) – men att administrationsavgiften är högre än bland social- och avtalsförsäkringar och risken fördelas bland betydligt färre individer.

1980 tecknade förbundet sin första kollektiva medlemsförsäkring, Fritidsskadeförsäkringen. Den har sedermera följts av Fackets Hemförsäkring, Barngrupplivförsäkring och Kompletterings-TGL. Vilka medlemsförsäkringar som förbundet ska teckna för sina medlemmar måste alltid vara en levande fråga. Vi måste dock vid varje tillfälle ställa oss frågan om det förbättrade försäkringsskyddet står i proportion till den ökade medlemsavgiften. Avgiften för försäkringen bärs av alla försäkringstagare och är ingenting man förhandlar fram med Folksam, de tar enbart en administrationsavgift för att de handlägger försäkringen.

För informations skull kan nämnas att någon av IF Metalls avdelningar, och några av dess klubbar, har tecknat ”Tandtrollsförsäkring”. Avgiften för denna fördelas bland avdelningens/klubbens medlemmar och premien varierar därför mellan de olika försäkringskollektiverna.

Tandvården är en ytterst angelägen fråga som ytterst är en klassfråga. De ekonomiskt svagare individerna i samhället tvingas prioritera ner tandvården för att över huvud taget få vardagsekonomin att gå ihop. Förbundet anser dock att tänderna ska anses vara en del av kroppen och att tandvården hör hemma i vår gemensamma sjukvård och ska regleras i socialförsäkringssystemet. En sådan reglering skulle på ett mycket rättvisare sätt sprida riskerna och hålla premierna på en acceptabel nivå.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att avslå motionen.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att avslå motionen.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Motion 22.2.8

Avdelning Heby

Avdelning Helsingborg

Bättre försäkringsskydd hela arbetslivet

Medlemmar i Fastighets har våra försäkringar ingående i medlemskapet. Vissa av våra försäkringar upphör vid 65 års ålder. Alla våra medlemmar är därmed inte skyddade då pensionsåldrar kommer höjas med tiden.

För att skapa en tryggare tillvaro hela arbetslivet vill vi att samtliga försäkringar ska gälla till pensionsdagen om man fortfarande är yrkesverksam.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighetsanställdas Förbund ska införa fullt försäkringsskydd för medlemmarna hela arbetslivet fram till pension så länge medlemmen är yrkesverksam.

Utlåtande

Förbundsstyrelsen delar helt motionärens åsikt. 65-årsregeln är en kvarleva sedan gammalt, detta bör ändras och följa faktisk pensionsålder. Att detta sedan kan medföra praktiska och samordnade bekymmer är en annan sak - men naturligtvis ska försäkringsskyddet följa faktisk pensionsålder så snart vi hittar en praktisk lösning och detta är en fråga förbundet redan arbetar med.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att anse motionen besvarad.

- *Anita Göransson*, förbundsstyrelsen, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

I debatten deltog:

- *Agnieszka Jarl*, Västra Frölunda
- *Anita Göransson*, förbundsstyrelsen
- *Kim Nilsson*, Heby
- *Camilla Claesson*, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att anse motionen besvarad.
- Bifall till motionen från *Agnieszka Jarl*, Västra Frölunda.
- Bifall till förbundsstyrelsens förslag från *Kim Nilsson*, Heby.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag till beslut.

Motion 22.2.9

Enskild motion

Avdelning Helsingborg, Torbjörn Jonsson

Utökat försäkringsskydd

Sjuk och efterlevandeförsäkringen är i dag bara ett extra tillval. Fastighets borde titta närmare på om det är möjligt att låta den ingå i ordinarie medlemsförsäkringar.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighetsanställdas Förbund ska undersöka förutsättningarna för att låta Sjuk och efterlevandeförsäkringen ingå i ordinarie medlemsförsäkringar.

Utlåtande

Det är alltid en avvägning mellan hur mycket som ska ingå i medlemsavgiften och hur mycket det får kosta. Det är dessutom en avvägning som måste göras kontinuerligt, omvärlden har en tendens att ändra sig och vi måste kunna omvärdera tidigare tagna beslut. Sjuk- och

efterlevandeförsäkringen är en viktig försäkring för medlemmar som vill försäkra upp sin liv- och sjukförsäkring och dessutom få en diagnosförsäkring inkluderad.

Detta ska vägas mot den diskussion om höga medlemsavgifter vi ofta möter i samband med försök till medlemsrekrytering. Med andra ord tror förbundsstyrelsen att nyttan med en obligatorisk sjuk- och efterlevandeförsäkring inte kompenseras med den ökande medlemsavgiften en sådan skulle medföra.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att avslå motionen.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att avslå motionen.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag till beslut.

DAGORDNINGENS PUNKT 21

Facklig-politisk

21.1 Arbetsmarknad

Motion 21.1.1

Avdelning Västerort

Avdelning Kista

Avdelning Skärholmen

Avdelning Huddinge

Avdelning Hallunda

Begränsa utnyttjandet av Subventionerade anställningar

I dag kan arbetsgivare erbjuda anställning via arbetsförmedlingen, det finns ett antal program som en långtidsarbetslös har möjligheter att komma till något företag. Det är subventionerad från staten. De flesta som arbetar genom en sådan anställning får inte tillsvidareanställning, det händer ofta att anställningen inte förlängs när den tidsbegränsade och subventionerade anställningen löper ut.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets verkar för en bättre samordning mellan arbetsförmedlingen och fackföreningen, där vi gemensamt ska verka för att långtidsarbetslösa hamnar på seriösa företag med högre chans till anställning.

Utlåtande

Förbundet har enskilt, via 6F och LO fört samtal om arbetsförmedlingen med riksdagsledamöter, statssekreterare och ministrar framfört synpunkterna från motionen. Förbundet har också i direkta samtal med arbetsförmedlingen framfört åsikterna. Dock får vi konstatera att arbetsförmedlingen, efter högers servettkiss till budget 2018, inte är var den

har varit. Men Förbundet kommer fortsätta att driva på för att kunna få en bra fungerande arbetsförmedling och att floran av bidragsanställningar ska minskas samt att de som blir kvar ska ha schyssta villkor för att kunna upprätthålla en fungerande arbetsmarknad. Kort sagt, det behövs mer ordning och reda på arbetsförmedlingen och bland dom åtgärder som sätts in.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att anse motionen besvarad.

- *Nicklas Nilsson*, förbundskontoret, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att anse motionen besvarad.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag till beslut.

Motion 21.1.2

Avdelning Västerort

Stoppa Hyvling

Vi har sett i olika sammanhang att arbetsgivare försätter hyvla genom omorganisationer eller genom att hänvisa till företagets ekonomiska problem. Vi måste fortsätta att agera i denna fråga då Hyvling ofta drabbar våra medlemmar negativt.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets verkar för att stoppa eller minimera hyvling.

att Fastighets arbetar för att få hyvling in i förhandlingsordningen, att det skall bli en arbetsbrist förhandling i situationer där arbetsgivaren vill hyvla i arbetstid.

Utlåtande

Motionären tar upp problematiken med hyvling av tjänster. Sedan domen i det uppmärksammade Coop-målet kom har förbundet arbetat på bred front via LO samt opinionsmässigt för att förändra det orimliga i lagstiftningen som drabbar våra medlemmar hårt. Via politiska beslut kommer vi att få en förändrad LAS som bland annat kommer innebära att all hyvling ska ske med en viss omställningstid samt ske i turordning. Därmed kommer motionärens förslag att hyvling ska ske i turordning bli lagstiftning. Detta är en förbättring av dagens regelverk, men långt ifrån tillräckligt. Förbundet kommer aldrig att acceptera att hyvling sker och tidigare beslut om att arbeta facklig-politiskt och opinionsmässigt med frågan kvarstår.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att se motionens att-satser besvarade.

- *Ewa Edström*, förbundskontoret, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att anse motionen besvarad.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Motion 21.1.3

Enskild motion

Avdelning Karlstad, Ulrica Hiller Daniel Johansson

Höja det statliga traktamentet

Dagens traktamenten räcker inte till att äta frukost, lunch och middag.

Traktamenten har inte följt med i prisutvecklingen av lunch och middagspriser.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att jobba för att det statliga traktamentet ska höjas.

att traktamenten ska följa matprisindex.

Utlåtande

Förbundet gör en hel del saker i facklig-politisk samverkan. Vi verkar själva och tillsammans med andra förbund med att påverka politiken att vara rättvis och solidarisk. Rättvisa traktamenten är en typisk facklig-politisk samverkans- och påverkansfråga. Traktamenten kan också vara en kollektivavtalsfråga där vi via inkomna avtalsyrkanden kan förhandla för att påverka beloppen inom ett visst avtalsområde.

Däremot att låsa fast traktamenten till ett visst index är inget vi bör verka för. Låser vi det kan vi inte förändra det avtalsvägen till exempel. Det är bättre att jobba med frågan dels genom att fortsätta påverka politiken i facklig samverkan, dels genom avtalsförhandlingarna.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att besluta motionens första att-sats att vara besvarad och att avslå andra att-satsen.

- *Sanna Wallin*, förbundskontoret, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att anse motionens första att-sats besvarad och att avslå andra att-satsen.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Motion 21.1.4

Avdelning Kista

Visste du att vi har arbetskamrater som går till jobbet flera gånger om dagen?

Jo, så är det när man har så kallad delad tur, något som är vanligt i städbranschen, vården etc. (kvinndominerade yrken).

Det innebär att tillgänglighetstiden kan vara upp till 12 timmar, men själva betalningen blir bara på de arbetade timmarna. Oftast är detta då en deltidsanställning. Detta förfaringsätt sprider sig som en skogsbrand en torr sommardag bland arbetsgivarna.

Det kan liknas vid slavkontrakt, alltid tillgänglig, gratis stor del av dagen.

Det innebär också orimligt långa dagar, där du har korta arbetspass, lång väntan till nästa pass som medför att all fritid och familjeliv blir förstört. Du har också sämre och kortare återhämtningstid vilket medför att individens hälsotillstånd försämras långsiktigt. Vilket medför ökade kostnader inom vården etc.

Denna så kallade marknadsanpassning drabbar naturligtvis de svagaste grupperna på arbetsmarknaden kvinnor, utlandsfödda, nyanlända och ungdomar.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att all arbetstid sker i ett sammanhängande arbetspass.

att heltidsanställning är en rättighet och deltid en möjlighet.

Utlåtande

Motionen tar upp problematiken med delade turer och rätten till heltid.

Majoriteten av alla anställda behöver en heltidsanställning för att kunna försörja sig och många tvingas därför acceptera delade turer för att få ihop tillräckligt många timmar. Detta leder till orimligt långa arbetsdagar och gör det svårt för våra medlemmar att ha en meningsfull fritid och ett normalt familjeliv.

2016 kom en ny arbetsmiljöföreskrift AFS: Organisatorisk och Social arbetsmiljö. I den pekas delade turer ut som en riskfaktor för ohälsa. Föreskriften säger att arbetsgivaren ska ta hänsyn till detta när arbetet planeras. Denna föreskrift är ett viktigt verktyg för våra skyddsombud i det förebyggande arbetet för att minimera antalet delade turer.

Utöver det arbete som skyddsombuden utför i frågan är det förbundsstyrelsens uppfattning att frågan måste regleras i våra kollektivavtal. Förbundet har kommit med yrkanden i motionens anda under flera avtalsrörelser och kommer att fortsätta göra så framöver.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att se motionens att-satser besvarade

I debatten deltog:

- *Slavisa Nikolic*, Helsingborg
- *Ewa Edström*, förbundskontoret

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att anse motionen besvarad.
- Bifall till förbundsstyrelsens förslag till beslut från *Slavisa Nikolic*, Helsingborg.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Motion 21.1.5

Avdelning Kista

Lagen om anställningsskydd

Lagen om anställningsskydd (LAS) har blivit alltmer försvagad och föråldrad i sin helhet sedan den antogs i mitten av sjuttioalet. Handen på hjärtat är det verkligen ett skydd för de anställda idag? Upplever våra medlemmar att de har trygga anställningar? Normen i LAS är att alla är tillsvidare anställda på heltid och så såg det i stort sätt ut när lagen skrevs men hur ser det ut idag?

Vi tycker att det är dags att få tillbaka ett riktigt anställningsskydd. Lagen måste kraftfullt utvecklas till att bli ett skydd för våra medlemmar. För detta krävs det ett enat LO som tillsammans kan driva en kraftfull opinion om detta som samtidigt kan påverka våra politiker till att ta fram nya förslag till anställningsskydd. Det finns när motionen skrivs inte en politisk majoritet i riksdagen för att t ex avskaffa allmän visstid men det innebär inte att vi inte måste försöka ändå. Undantagen i turordningsreglerna om att 2 kan undantas om arbetsplatsen har 10 eller färre anställda måste bort. Att en omorganisering av arbetsplatsen gör att arbetsgivaren kan runda LAS och hyvla timmar för alla anställda i stället är inte reglerat i LAS men görs och tyvärr har AD ansett att det får man i minst två fall. Vi kan fortsätta och rada upp saker som inte fungerar som vi anser att det borde göra. Återanställningsrätten, möjligheten att få fler timmar enligt § 25a, möjligheten till omställningsstöd och så vidare.

Vi tror att det allra bästa är att lösa konflikter mellan arbetstagare och arbetsgivare i förhandlingar mellan parterna. Men då måste vi ha ett tryck både från politiken och från hela LO i frågorna.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets får ta fram ett helt nytt förslag till Lag om anställningsskydd.

Utlåtande

Lagen om anställningsskydd LAS är en skyddslagstiftning, denna lag har fungerat väl och där arbetstagarorganisationerna har vunnit många viktiga domar som skapat praxis för medlemmars trygghet på arbetsmarknaden.

När vi inte kan påverka lagstiftaren har vi även möjlighet att driva frågor via kollektivavtal. Dessa två möjligheter gör att vi även fortsättningsvis har en viktig roll för medlemmarnas skydd i anställningsförhållandet hos arbetsgivaren.

Motionären vill att Fastighetsanställdas Förbund ska ta fram ett helt nytt förslag till lagen om anställningsskydd LAS. I december 2020 kom Svenskt Näringsliv, tjänstemannafacket PTK, Industrifacket Metall och Kommunal överens om en partsöverenskommelse om trygghet och omställning.

Att Fastighets skulle kunna övertyga den borgerliga majoriteten i Sveriges riksdag och dessutom får med sig två av de största LO förbunden IF Metall och Kommunal när dessa förbund varit en del i att förhandla fram det nya huvudavtalet och accepterat LAS-förändringarna, är att begära för mycket. Självklart ska Fastighets fortsätta att vara en aktiv röst för att påverka där vi ser orättvisor och påverka opinionsmässigt för ett stärkt anställningsskydd. Men detta är frågor som vi via LO och framtida avtalsrörelser måste fortsätta att driva.

Därför föreslår Förbundsstyrelsen kongressen att avslå denna motion.

- *Joakim Oscarsson*, tredje förbundsordförande, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

I debatten deltog:

- *Markus Henriksson*, Sundsvall
- *Joakim Oscarsson*, tredje förbundsordförande

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att avslå motionen.
- Bifall till motionen från *Markus Henriksson*, Sundsvall, med tilläggsyrkande:
  - att förbundet försöker samverka med de övriga fackförbunden inom 6F att vid nästa avtalsrörelse få in i våra kollektivavtal.
  - att saklig grund ska gälla vid uppsägning av personliga skäl.
  - att under tvistetid ogiltighets förklaring av uppsägning av personliga skäl ska anställning och lön kvarstå.
  - att man inte får göra fler undantag i turordningen vid uppsägning arbetsbrist än vad man får göra idag.
- Avslag på Markus Henrikssons tilläggsyrkande från *Joakim Oscarsson*, tredje förbundsordförande.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Motion 21.1.6

Avdelning Kista

Schysta villkor

Det måste vara lättare för gemene man att kolla om företaget de vill anlita har kollektivavtal. Om hantverkaren du anlitar jobbar under schysta villkor eller om butiken du handlar i betalar rättvisa löner till sina anställda.

I dag är kunskapen om kollektivavtal alldeles för låg och även för de som har kunskap är det alldeles för svårt att kontrollera om ett företag har kollektivavtal.

Konsumenterna skulle vara hjälpta av att ha en app i likhet med Hotell och restaurangs app ”schysta villkor” som inte bara visar restauranger och hotell utan även övriga branschens företag som har kollektivavtal.

En bra användning för en sådan app vore också när man söker arbete.

I samband med lanseringen av en sådan app skulle LO kunna göra en stor kampanj kring vikten av kollektivavtal.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets verkar för utvecklandet av en app som möjliggör för konsumenter att kontrollera om företag har tecknat kollektivavtal inom de avtalsområden där LO:s 14 förbund verkar.

att Fastighets verkar för möjligheten att även få med sig de övriga centralorganisationerna i framtagandet av en ”kollektivavtals app.”

Utlåtande

Förbundsstyrelsen instämmer med motionären om vikten av att enkelt kunna ta reda på om ett företag har kollektivavtal eller inte? Att utveckla en app och hålla den uppdaterad med 14 förbunds olika avtalsregister skulle medföra ett stort administrativt arbete och höga utvecklingskostnader. I liknande motioner till LO tidigare har motionärer velat att LO skulle ha den centrala rollen som administrera denna tjänst. LO har ställt sig kallsinniga till den idén och menar att det är en förbundsfråga och inget som LO ska syssla med. Vi är i startgropen och ska lansera en tjänst så att man snabbt och enkelt via vår hemsida kan se om ett företag har avtal med oss. Detta är en tjänst som flera förbund redan har och andra likt oss är i startgropen att införa, just för att underlätta som konsument att snabbt kunna ta reda på om det finns kollektivavtal.

Därför föreslår Förbundsstyrelsen kongressen att avslå denna motion.

- *Joakim Oscarsson*, tredje förbundsordförande, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att avslå motionen.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Kongressen ajournerades kl. 14.55.

Förhandlingarna återupptogs kl. 15.25.

Fastighets förtjänsttecken i guld

- *Magnus Pettersson*, förbundsordförande, förrättade utdelning av förbundets förtjänsttecken i guld.

Jag har det hedervärda uppdraget att dela ut förbundets förtjänsttecken i guld till ett antal individer. Några som är närvarande och några som tyvärr inte kan närvara.

Förtjänsttecknet, för er som inte vet, är ett förgyllt märke och kan tilldelas medlem som uppfyller vissa kriterier. Minst tjugo års verksamhet som arbetsplatsombud, styrelseledamot i avdelning eller företagsklubb. Revisor i avdelning, samorganisation, fram till 2010. Minst tio år som förbundsstyrelseledamot, revisor, ombudsman i förbundet i samband med avgång för uppdraget. Minst tjugofem års tid sammantaget enligt punkt ett och två, avdelningsstyrelse, klubbstyrelse ska ge rekommendationer till förbundsstyrelsen.

Nu har vi haft i uppdrag till våra regioner och regionansvariga att meddela förbundsstyrelsen vilka i organisationen som omfattas av de här statuterna. Det har man gjort och då har jag ett antal personer som uppfyller villkoren. Det kan vara fler som vi inte har riktig koll på, det måste man lokalt ha koll på.

De personer som har uppfyllt villkoren och de som förbundet och förbundsstyrelsen sedan har fattat beslut kring att utdela förtjänsttecknet till är:

Gunnel Blom

Leif Aura

Senad Halimovic

Kjell Lundgren

Björn Lindberg

Anneli Pettersson

Mohamad Elmarghichi

Jari Visshed

Jarmo Kusmin

Peter Aronsson

Curt Öhrström

Gunnel Blom är välkänd inom förbundet, hon kan tyvärr inte delta i kongressen. Hon har gått i pension men anställdes som fackligt ombud tills vidare när vi ändrade vår organisation 2011. Innan dess var hon anställd och förtroendevald på ISS i många år, ISS hette då till och med ASAB. Hon har även suttit i förbundsstyrelsen och uppfyller med råge regelverket för att få en guldnål.

Vi har *Leif Aura*, som tyvärr inte heller deltar på kongressen. Han är en mångårig klubbordförande på HSB Södertörn här i Stockholm. Han har varit klubbordförande sedan 2001 eller 2002 och arbetar fortfarande kvar på HSB Södertörn.

Sedan har vi en tredje person som inte deltar på kongressen, det är *Senad Halimovic*. Han kom in i styrelsen för sektion och avdelning i Malmö 2001. Han har haft många olika uppdrag genom åren och började som arbetsplatsombud på Sesab i Malmö. Nu när jag säger företagsnamnen kan det vara nuvarande namn på företagen, för det händer ju att man ändrar namn. Jag slänger in den brasklappen.

De här tre kommer att få förtjänsttecknet vid ett annat tillfälle.

Då kommer jag in på de som finns här på kongressen. När jag ropar upp namnen så vill jag att man kommer och ställer sig här som en grupp. Sedan kommer ni att få gå upp på scenen och motta förtjänsttecknet i guld. Då börjar jag med *Kjelle Lundgren*.

Kjelle är en mångårig medlem, förtroendevald på många olika nivåer. Han anställdes, precis som *Gunnel Blom*, 2011 som fackligt ombud. Han har också suttit i olika roller i förbundet och även i förbundsstyrelsen. Han startade sin bana i Nybro, Folkets hus. Välkommen fram så ropar jag upp dig sedan.

Nästa namn på min lista är *Björn Lindberg*, han är också välkänd. Han har varit anställd ombudsman hos oss sedan 2006. Jag kommer ihåg när *Björn* anställdes. Jag kan inte förstå hur åren går så fort och jag fortfarande är så ung. *Björn* startade sin fackliga bana på Metall. Jag tror att det hette Metall då, innan sammangåendet med IF, Industrifacket.

Sedan har vi *Anneli Pettersson*. För er som inte vet är hon dessutom min fru. Hon startade sitt fackliga arbete i Kiruna på ISS, som precis som för *Gunnel* då hette ASAB. Hon har suttit

både i förbundets verkställande utskott och förbundsstyrelsen under ett antal år och anställdes som ombudsman 2003.

Sedan har jag en person som har fått motion i dag. Gissa vem? Jo, valberedningens sammankallande *Mohamad Elmarghichi*. Han har också en bakgrund på ISS. Men där tror jag att det var ISS och inte ASAB. Han anställdes som ombudsman 2006.

Sedan har jag en gammal verkligen nära kollega som gick i pension för inte så länge sedan, men som dessutom vi har tagit in som extra resurs som lokal ombudsman. Det är *Jari Visshed*. Även han kommer faktiskt från ISS och där tror jag möjligen att det kan ha varit ASAB. Så ISS/ASAB har fostrat många av våra duktiga förtroendevalda som sedan har varit ombudsman. Han anställdes 2003 som ombudsman, blev verksamhetsansvarig för avtal på förbundskontoret 2013, valdes till förbundets tredje förbundsordförande 2014 med ansvar för förbundets avtalsverksamhet, det som andra förbund betecknar som avtalssekreterare, samtidigt som han då var ansvarig för förbundets ekonomi.

Sedan har vi ytterligare en person som jag vill ropa upp. Honom har ni sett här också. Han är talesperson för de som skriver Fastighets historia, *Jarmo Kusmin*. Han startade sin fackliga bana på Sandvikenbostäder. Han och jag var två av de fyra i förbundet som gick den första aspirantutbildningen som LO anordnade, det som i dag heter ombudsmannautbildningen. Trots vår ringa ålder gick vi den 1995–96. Han lämnade förbundet efter utbildningen tillfälligt för att arbeta som ombudsman på tjänstemannaorganisationen HTF, som sedan tillsammans med SIF bildade Unionen. Även han satt i förbundsstyrelsen som förtroendevald.

Sedan har vi *Peter Aronsson*. Han anställdes i förbundet 2003, det var många duktiga människor som vi anställde 2003. Hans huvudsakliga ansvar har varit förbundets studieverksamhet och facklig-politiska frågor. Peter kom från ABF till oss och har varit aktiv och arbetat länge i arbetarrörelsens tjänst.

Den sista personen som finns här i dag och som ska mottaga förtjänsttecknet är *Curt "Curre" Öhrström*. Han är förtroendevald sedan många år på Svenska Bostäder i Stockholm. Han har lång facklig bana bakom sig och valdes 2014 som ersättare i förbundsstyrelsen. Han har här i slutet av mandatperioden gått in i rollen som ledamot. Curre är fortfarande fackligt aktiv på Svenska Bostäder men går i pension i sommar.

Jag vill välkomna er som är nämnda upp på scenen för att mottaga förtjänsttecknet i guld.

Förtjänsttecknet i guld delades ut.

Kongressordförande: *Madlén Gunnarsson*

DAGORDNINGENS PUNKT 21 (fortsatt behandling)

Facklig-politiskt

21.1 Arbetsmarknad

Motion 21.1.7

Avdelning Västerort

Svenskundervisning på arbetstid

Då vi har många som kommer från ett annat land och har ett annat modersmål ser avdelningen ett problem med att kombinera språkundervisning med arbete, detta är en mycket viktig fråga för våra medlemmar då språket är så viktigt för att komma in i samhället samt för utvecklingsmöjlighet på arbetsmarknaden. Vi tycker att svenskundervisning på arbetstid vore ett mycket bra sätt att möjliggöra för våra medlemmar att utveckla sig i det svenska språket.

Detta kan subventioneras genom Arbetsförmedlingen.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets tillsammans med arbetsförmedlingen verkar för att svenskundervisning skall vara möjligt på arbetstid.

Utlåtande

Redan i dag finns det reglerat i lag om att man har rätt till ledighet vid svenskundervisning på arbetstid. Dock tolkar jag det som att motionären menar att man även ska ha rätt till detta under betald arbetstid, ledighet med lön för utbildningen.

Vi håller med motionären om att det är viktigt med språket av många skäl och det är en fråga som diskuteras såväl hos oss som gemensamt med de andra förbunden. Arbetsförmedlingen är en myndighet vars verksamhet styrs av politiska beslut, och där kommer vi även i fortsättningen driva frågorna om allas rätt till att kunna vara en aktiv part på arbetsmarknaden.

Förbundsstyrelsen föreslår att motionen är besvarad.

I debatten deltog:

- *Tommy Engström, Tierp*
- *Annica Falck, förbundsstyrelsen*

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att anse motionen besvarad.
- Bifall till motionen från *Tommy Engström, Tierp*.

Kongressen beslutade efter försöksvotering

att bifalla förbundsstyrelsens förslag.

Votering begärdes av *Tommy Engström*, Tierp.

Fastighets kulturstipendier

- *Sanna Wallin*, förbundskontoret, förrättade utdelning av Fastighets kulturstipendier.

Stipendiater:

Elinor Torp, reporter Dagens Arbete, författare

Rickard Söderberg, operasångare, debattör, författare

Russ Reitter, fastighetsskötare, trubadur

Digitala hälsningar från stipendiaterna framfördes.

DAGORDNINGENS PUNKT 21 (fortsatt behandling)

Facklig-politisk

21.1 Arbetsmarknad

Motion 21.1.8–21.1.10

Motion 21.1.8

Avdelning Trollhättan

Utökad semester

”På 1990-talet påbörjades en utökning mot den sjätte semesterveckan men på grund av dåliga statsfinanser kom den av sig. I dag hörs det fler och fler röster i fikarummen om varför en del kommunanställda har sex veckor och inte vi.”

Att Fastighets i samverkan med andra LO förbund driver frågan om utökad semester med en 6:e semestervecka.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets i samverkan med andra LO förbund driver frågan om utökad semester med en 6:e semestervecka.

Motion 21.1.9

Avdelning Mjölby

Fler semesterdagar

Vi som jobbar inom städ- och fastighetsbranschen har ofta tunga och monotona arbetsuppgifter. För oss är sommarledigheten den tid som vi har för återhämtning och ju äldre man blir desto längre tid behöver kroppen för återhämtning.

Vi anser att det är dags att införa fler semesterdagar från och med det år man fyller 40, och att man vid 50 år fyllda har 30 betalda semesterdagar per år. Detta ska genomföras genom att semesterlagen ändras, och inte via kollektivavtal.

Vi vill att förbundet verkar för att få till en ändring av semesterlagen så att man vid fyllda 50 år har 30 dagars betald semester per år.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets ska verka för att semesterlagen ändras så att man vid fyllda 50 år har 30 dagars betald semester per år.

Motion 21.1.10

Avdelning Umeå

6:e semestervecka

SEKO:s kongress har beslutat om att förbundet ska verka för en 6:e semestervecka.

Motionen i sin helhet nedan:

”På 1990-talet påbörjades en utökning mot den sjätte semesterveckan men på grund av dåliga statsfinanser kom den av sig. I dag hörs det fler och fler röster i fikarummen om

varför en del kommunanställda har sex veckor och inte vi. Vi jobbar med arbetstidsförkortning i olika former, men många pratar om att man vill ha mer semester. Många företag har också slimmat sina organisationer och det sliter på människor vilket gör att framför allt våra äldre medlemmar börjat prata om utökad semester. Många av våra medlemmar arbetar i krävande arbetsmiljöer och tanken på att förlägga vår vila i slutet av arbetslivet, genom deltidspensioner, kanske inte alltid är det optimala. Vi behöver ha paus i vår alltmer komplicerade vardag även mitt i arbetslivet.

Vi föreslår kongressen besluta att verka för att ett arbete för en sjätte semestervecka i semesterlagen påbörjas.”

Fastighets bör göra gemensam sak med SEKO i denna fråga.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att förbundet ska verka för införandet av en 6:e semestervecka i semesterlagen.

Utlåtande

Gemensamt utlåtande för motionerna 21.1.10, 21.1.9 samt 21.1.8

Motionerna 21.1.10, 21.1.9 samt 21.1.8 lyfter på olika sätt vikten av att man behöver tid till återhämtning och motionerar om olika varianter av ändringar i semesterlagstiftningen.

En arbetstidsförkortning i form av utökad semester kostar pengar. Historiskt har vi betalat för semesterutökningar genom att avstå från löneutrymmet. Samma lönekostnader men färre årsarbetstimmar innebär ökade utgifter för arbetsgivarna. Vi kommer därför alltid att behöva avstå hela eller delar av löneutrymmet, och eventuellt sälja ut andra delar i kollektivavtal, för att nå fram till ett lägre heltidsmått. Undersökningar gjorda bland annat av Novus visar att medlemmarna prioriterar löneökningar framför kortare arbetstid.

Den femte semesterveckan fick vi 1978, två nya semesterdagar infördes av den socialdemokratiska regeringen 1991. Två år senare togs den bort under den ekonomiska

krisen och den lagstadgade semestern var nu tillbaka på 25 dagar. Men i praktiken har många svenskar betydligt mer ledighet att ta ut. Statsanställda får 31 semesterdagar redan när de fyller 30 och hela 35 dagar – sju veckor- när de fyllt 40. De som jobbar inom offentlig sektor får 31 eller 32 dagar om de passerat 40 eller 50 år. Om vi ska göra något som blir hållbart i framtiden med fler semesterdagar är det via kollektivavtalet. Annars är risken stor att politikerna ser det som en möjlig sparåtgärd att ta bort semesterdagar vid en ny ekonomisk kris, därför är det bättre att vi säkra fler semesterdagar via avtalsvägen där vi parter styr och inte politikerna. Fastighets kommer även i fortsättningen driva detta i kollektivavtalsförhandlingar enligt de yrkanden som kommer in till dessa.

Därför yrkar förbundsstyrelsen kongressen besluta om avslag på dessa motioner.

I debatten deltog:

- *Ellinor Karlsson*, Mjölby
- *Sanna Wallin*, förbundskontoret

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att avslå motionerna.
- Bifall till motion 21.1.9 från *Ellinor Karlsson*, Mjölby.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Motion 21.1.11–21.1.12

Motion 21.1.11

Avdelning Linköping

Mer resurser och inget vinstkrav för Samhall

Sedan 1992 drivs Samhall som ett aktiebolag, från att tidigare ha varit en statligt kontrollerad stiftelse. Staten kräver ingen utdelning, men Samhall måste ändå långsiktigt göra 5 procent i överskott. Det kan jämföras med Sveriges kollektivtrafik, där bolagen gör ca 3 procent i överskott. Det höga överskottskravet skapar stor press på Samhall och de anställda.

Samhall har ett uppdrag från staten att erbjuda skyddade anställningar. Jobben ska vara meningsfulla och utvecklande. I dag finns dock mycket som tyder på att det långt ifrån alltid är så, i stället larmas återkommande om arbetsmiljöproblem i Samhalls verksamheter. Det måste tas på allvar och mötas med en tydlig arbetsmarknadspolitik som värnar goda arbetsvillkor, inkludering och ett hållbart arbetsliv.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets ska verka för att återupprätta och förbättra Samhall utifrån syfte och uppdrag.

att Fastighets ska verka för ett borttagande av Samhalls vinstkrav.

Motion 21.1.12

Avdelning Mjölby

Mer resurser och inget vinstkrav för Samhall

Sedan 1992 drivs Samhall som ett aktiebolag, från att tidigare ha varit en statligt kontrollerad stiftelse. Staten kräver ingen utdelning, men Samhall måste ändå långsiktigt göra 5 procent i överskott. Det kan jämföras med Sveriges kollektivtrafik, där bolagen gör cirka 3 procent i överskott. Det höga överskottskravet skapar stor press på Samhall och de anställda.

Samhall har ett uppdrag från staten att erbjuda skyddade anställningar. Jobben ska vara meningsfulla och utvecklande. I dag finns dock mycket som tyder på att det långt ifrån alltid är så, i stället larmas återkommande om arbetsmiljöproblem i Samhalls verksamheter. Det måste tas på allvar och mötas med en tydlig arbetsmarknadspolitik som värnar goda arbetsvillkor, inkludering och ett hållbart arbetsliv.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets ska verka för att återupprätta och förbättra Samhall utifrån syfte och uppdrag.

att Fastighets ska verka för ett borttagande av Samhalls vinstkrav.

Utlåtande

Gemensamt utlåtande för motionerna 21.1.11 och 21.1.12

Motionerna 21.1.11 och 21.1.12 är lika till innehållet. Båda har två att-satser, den första att Fastighets ska verka för att återupprätta och förbättra Samhall utifrån syfte och uppdrag, den andra att Fastighets ska verka för borttagandet av vinstkrav på Samhall.

Fastighets är ett förbund där ungefär var femte medlem har Samhall som arbetsgivare. Därför är det en självklarhet för oss att verka för frågorna som motionären lyfter. Vi är sedan länge aktiva på alla nivåer, i alla grupperingar och verkar för att de anställda på Samhall ska ha en bra arbetsmiljö och bra villkor. Alla, från de förtroendevalda på arbetsplatsen till förhandlingsombudsmän lokalt och centralt har jobbat med detta i många år och det arbetet fortsätter. Vi jobbar lokalt och centralt, själva inom Fastighets och tillsammans med de andra facken som har medlemmar på företaget.

Vi påverkar och samverkar aktivt med politiker och beslutsfattare, bildar opinion genom att medverka i tidningar och andra medier, högt och lågt.

Vi har dialog och samverkar med företagets representanter lokalt och centralt. Vi är delaktiga i arbetsmiljökommittéer, samt företagets olika kommittéer på lokal och riksnivå.

Samhalls medlemmars arbetsmiljö och villkor har varit och fortsätter att vara en viktig fråga för oss i Fastighets att arbeta med.

Därför föreslår Förbundsstyrelsen kongressen att se dessa motioner som besvarade.

- *Annica Falck*, förbundsstyrelsen, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att anse motionerna besvarade.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Motion 21.1.13–21.1.17

Motion 21.1.13

Avdelning Örebro

30-timmars arbetsvecka!

Vi som arbetar med fysiskt ansträngande jobb löper större risk att bli mer utslitna ju äldre man blir. Det krävs mer och längre återhämtning för att orka med både sitt jobb och privatliv.

Med tanke på att pensionsåldern höjs så vill vi att Fastighets ska arbeta mer aktivt för 6 timmars arbetsdag/30 timmars arbetsvecka. Vi ser redan nu en ökning på mer sjukskrivningar och ökade arbetsskador/förslitningsskador, även stressrelaterade arbetssjukdomar enligt AFA:s statistik.

Fördelarna med minskad arbetstid blir minskade sjukskrivningar, mindre stress, mindre psykisk ohälsa, mer fritid och tid till familj.

Detta genererar arbetstillfällen vilket även påverkar arbetslösheten.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets arbetar mer aktivt för 6 timmars arbetsdag/30 timmars arbetsvecka som heltidsnorm.

att Fastighets påverkar LO att arbeta mer aktivt för 6 timmars arbetsdag/30 timmars arbetsvecka som heltidsnorm.

Motion 21.1.14

Avdelning Kista

35 timmars arbetsvecka

Varför skall vi inte sträva efter mer fritid? Hur mycket skall vi arbeta egentligen för att få en inkomst vi kan leva på? Är det rimligt att heltidsmålet ligger kvar där det gör när Sverige är rikare än någonsin, när produktiviteten ökar varje år? Dessutom så visar all tillgänglig forskning att lägre arbetstid ökar produktiviteten och minskar sjukfrånvaron. Vi får lägre kostnader i våra försäkringssystem vilket skulle öka vår gemensamma välfärd.

Ett lägre arbetstidsmål skulle också gynna livspusslet för många av våra medlemmar som kämpar med arbete, hämtning, lämning på dagis och skola.

Vi har otroligt slitsamma arbeten både fysiskt och psykiskt. Många får inte möjlighet att arbeta heltid samtidigt som vi har de som inte klarar av att arbeta efter dagens heltidsmål. Dessa är i högre grad kvinnor vilket gör detta inte bara till en klassfråga utan även till en jämställdhetsfråga.

Vi har dessutom en extremt hög arbetslöshet och en arbetsmarknad som tenderar att bli allt mer digitaliserad/ automatiserad. Det kan tänkas att produktionsutvecklingen fortsätter att öka per arbetad timme och därigenom anser vi det rimligt att vi tillsammans delar på de arbetade timmar som krävs för att upprätthålla det samhälle vi vill ha men att vi också delar på den

fritiden som därigenom uppstår. Det är absolut förståeligt att vi samtidigt har andra akuta problem gällande dagens arbetsgivarmissbruk av visstidsanställningar och att vi måste trygga rätten till att arbeta heltid. Det utesluter däremot inte ett aktivt arbete för arbetstidsförkortning. Vi behöver arbeta med dessa frågor parallellt.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets aktivt arbetar opinionsmässigt för 35 timmars arbetsvecka med bibehållen lön.

Motion 21.1.15

Avdelning Karlskrona

30 timmars arbetsvecka

Samhället och arbetslivet i dag är väldigt tufft. Många av samhällets invånare klarar inte att jobba fram till pension. Kroppen tar stryk och vi blir sjuka och belastar arbetsgivare och sjukvården med stora kostnader. Att jobba mindre och kunna hålla sig frisk och orkar ha ett liv är gynnsamt för individen, arbetsgivaren och samhället. Kostnaderna för detta kommer givetvis att vara något högre men på längre sikt så kommer sjukfrånvaro och skador att minska vilket jämna ut läget.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets ska arbeta för att arbetstidsmålet för heltid är 30 timmar i veckan med bibehållen lön.

Motion 21.1.16

Avdelning Borås

6 timmars arbetsdag

Det var över 40 år sedan senaste arbetstidsreformen genomfördes och nu är det dags för nästa. I dag är 8 timmars arbetsdag normen för heltid och det är inte alla som orkar arbeta heltid under ett helt yrkesliv bland LO-medlemmarna. Arbetet som utförs är ofta både fysiskt tungt och stressigt. För att främja hälsan, familjeliv och att orka göra ett bra arbete så bör 6 timmars arbetsdag införas. Det är en stor vinst för både arbetsgivare och anställda, det ger en friskare, gladare och piggare anställd som arbetar bättre och blir mer serviceinriktad. Där det införts har sjukdagarna sjunkit markant, arbetsnivån har samma standard som tidigare. Detta är ingen ny företeelse, utan har funnits sedan 2002 på Toyota center i Mölndal med gott resultat.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att förbundet ska arbeta för sänkt arbetstid tills dess att en heltidstjänst motsvarar 30 timmar per arbetsvecka.

Motion 21.1.17

Avdelning Helsingborg

37 timmars arbetsvecka

I dag med många delade turer och tröttande arbete borde en 37 timmars arbetsvecka vara en början till förbättring och bättre återhämtning.

En 37 timmars arbetsvecka bör lindra effekterna av delade turer och allmänt ge en bättre återhämtning.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighetsanställdas Förbund ska verka för 37 timmars arbetsvecka via LO, facklig-politiskt och avtalsrörelse.

Utlåtande

Gemensamt utlåtande för motionerna 21.1.16, 21.1.14, 21.1.15 och 21.1.13 samt 21.1.17

Motionärerna tar på olika sätt upp behovet av att korta eller reglera normalarbetstiden.

I dagsläget är den lagstadgade normalarbetstiden 40 timmar i genomsnitt per helgfri vecka. De historiskt dominerande skälen till krav på kortare arbetstid har varit förbättrad hälsa och en möjlighet att få livspusslet att gå ihop. En kortare normalarbetstid skulle ge en bättre hälsa samt utökad tid att umgås med familj och vänner. Den skulle ge möjlighet till rekreation och vila och den skulle också innebära utökade möjligheter att förena föräldraskap med förvärvsarbete.

Under 1900-talet och 2000-talet har normalarbetstiden förkortats genom viktiga politiska beslut som exempelvis införandet av fem-dagarsveckan samt studie och föräldraledighetslagarna. Nu verkar den politiska diskussionen gå åt att vi ska arbeta mer. Nyligen har pensionsåldern höjts och det finns röster för att den ska höjas ytterligare.

Inom ramen för kollektivavtalen har arbetstiden förkortats ytterligare inom vissa områden. Möjligheten att avtala om kortare normalarbetstid varierar mellan avtalsområdena då branschernas förutsättningar kan variera.

I motion 21.1.17 föreslås att förbundet ska verka för en 37 - timmars arbetsvecka i avtalsrörelsen. Att via ett kongressbeslut föregripa yrkanden som ska fastställas av det centrala avtalsrådet är inte möjligt.

Inom bl.a. vård och omsorg har i vissa kommuner försök gjorts med förkortad veckoarbetstid genom att införa sex-timmarsdag. Över tid har det visat sig att trots minskad arbetstid har produktiviteten ökat. Man skall vara uppmärksam på att en förkortad arbetstid per automatik inte innebär minskad arbetsbörda utan kan även innebära en effektivisering av verksamheten.

En förkortad arbetstid måste alltid betalas på det ena eller andra sättet. En arbetstidsförkortning med exempelvis två timmar i veckan motsvarar fem procent av det reala löneökningstrycket om kostnader för uteblivna skatteintäkter räknas med. Det kommer att få återverkningar på den service som samhället tillhandahåller i form av äldreomsorg, dagis, skolor, sjukvård mm. Då blir valet att acceptera sämre samhällsservice eller att höja skatterna.

Kravet på en förkortad arbetstid har varit ett krav sedan fackföreningarnas barndom. Både de enskilda förbunden och LO har återkommande rest krav på en förkortad arbetstid. Det gäller bara att genomföra det vid rätt tidpunkt och i rätt omfattning.

Tidigare kongresser i Fastighets och LO har fastslagit att den långsiktiga målsättningen är en förkortad veckoarbetstid. Enligt förbundsstyrelsen ligger den målsättningen fast.

Därmed anses motionerna 21.1.16, 21.1.14, 21.1.15 och 21.1.13 besvarade samt motion 21.1.17 avslagen.

- *Annica Falck*, förbundsstyrelsen, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att anse motionerna 21.1.16, 21.1.14, 21.1.15 och 21.1.13 besvarade samt att avslå motion 21.1.17.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

21.2 Allmänpolitisk

Motion 21.2.16–21.2.20

Motion 21.2.16

Avdelning Kristianstad

Tandvård till patienttaxa

Tänderna är en del av kroppen och därför anser vi att patienttaxan också skall tillfalla vår grundtandvård.

Om du har dåliga tänder så påverkar det hela kroppen och ännu värre är det om tänderna är fulla med amalgam från den gamla goda tiden.

Förr räckte det med en skugga på röntgenplåten för att det skulle bli en lagning (för det fick tandläkaren betalt för) och de lagningarna får man betala mer än dubbelt för idag.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets skall driva fackligt politiskt så att grundtandvården blir en del av patienttaxan.

Motion 21.2.17

Avdelning Karlskrona

Tandvård

Tänderna bör betraktas som en del av den övriga kroppen. I dag är tandvård dyrt och den blir bara dyrare och dyrare hela tiden. Att ha råd med tandvård är på väg att bli en klassfråga, om den inte redan har blivit de. En grupp som har svårt att ha råd är fattigpensionärerna. Här kan de vara så illa att man måste välja mellan medicin och tandvård för att pengarna inte räcker till båda.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets ska arbeta för att tänderna skall ingå i den allmänna vården.

Motion 21.2.18

Avdelning Trelleborg

Tandvård

Tänderna tillhör kroppen. Vi tycker tandvården ska ingå i sjukförsäkringen.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets ska verka för att få tandvården att ingå i sjukförsäkringen.

Motion 21.2.19

Malmö Syd

Tandvård

Tänderna bör betraktas som en del av den övriga kroppen. I dag är tandvård dyrt och den blir bara dyrare och dyrare hela tiden. Att ha råd med tandvård är på väg att bli en klassfråga, om den inte redan har blivit det.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets ska arbeta för att tänderna skall ingå i den allmänna vården.

Utlåtande

Motionerna 21.2.18, 21.2.17, 21.2.19 samt 21.2.16 gäller frågan om tandvården.

Det är självklart i ett jämlikt samhälle att alla får den vård de behöver, utan att tvingas avstå på grund av kostnaden. Hela tänder är i dag en klassfråga, och så kan det inte fortsätta.

Tänderna är en del av kroppen och vår uppfattning är att dem ska ingå i sjukvårdssystemet. Det har slagits fast på flera av Fastighets kongresser. Vi har lyft frågan också på LO-kongresser och det finns beslut fattade även där om att LO tycker likadant och ska driva frågan.

Frågan har även lyfts på Socialdemokraternas kongresser de senaste gångerna och det är beslutat att tandvården ska få mer resurser när ekonomin så tillåter.

Eftersom Fastighets redan jobbar aktivt med att inkludera tandvården i den allmänna sjukvården föreslår förbundsstyrelsen därför att motionerna som handlar om detta ska vara besvarade.

Förbundsstyrelsen föreslår att motionerna är besvarade.

Motion 21.2.20

Avdelning Borås

Tandvård och podiatri

I dag omfattas varken tandvård eller ortopedisk fotvård av högkostnadsskyddet. Både tänder och fötter är en viktig del av kroppen och borde omfattas till 100% av det. Många av våra medlemmar drar sig för att besöka tandläkaren p.g.a. de höga kostnader som det för med sig vilket medför att det ofta blir större ingrepp med högre belopp när man väl är där. Likaså går våra medlemmar långa sträckor varje dag och det finns många som får problem och är i behov av skoinlägg av olika slag. Dessa behövs bytas och utprovas med jämna mellanrum vilket kan bli kostsamt för den enskilde. Och för en person med låg inkomst är det inte alltid fötterna prioriteras utan man väntar med att gå till en podiatriker tills man har mycket stora besvär.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att förbundet ska verka för att tandvård ska omfattas av högkostnadsskyddet.

att förbundet ska verka för att behandling som utförs av podiatriker och de hjälpmedel som skrivs ut av podiatriker ska omfattas av högkostnadsskyddet.

Utlåtande

Det finns fler motioner gällande tandvården, motionerna 21.2.18, 21.2.17, 21.2.19 samt 21.2.16.

Det är självklart i ett jämlikt samhälle att alla får den vård de behöver, utan att tvingas avstå på grund av kostnaden. Hela tänder är idag en klassfråga, och så kan det inte fortsätta.

Tänderna är en del av kroppen och vår uppfattning är att dem ska ingå i sjukvårdssystemet. Det har slagits fast på flera av Fastighets kongresser. Vi har lyft frågan också på LO-kongresser och det finns beslut fattade även där om att LO tycker likadant och ska driva frågan.

Frågan har även lyfts på Socialdemokraternas kongresser de senaste gångerna och det är beslutat att tandvården ska få mer resurser när ekonomin så tillåter.

Vad gäller frågan om fötterna, där är det något mera komplicerat. Fötter som är skadade eller behöver annan medicinsk hantering ingår redan i sjukvården. Förebyggande fotvård är mer att betrakta som friskvård och finns också med i vad som är möjligt att få friskvårdsbidrag för.

Förbundsstyrelsen föreslår därför kongressen att motionens första att-sats är besvarad och att avslå andra att-satsen.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att anse motionerna 21.2.16, 21.2.17, 21.2.18, 21.2.19 besvarade. Att anse 21.2.20 att-sats ett besvarad samt att avslå att-sats två.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Motion 21.2.21

Avdelning Helsingborg

Återta A-kassan

A-kassan är i dag ett politiskt verktyg att styra över arbetsmarknaden. Fastighetsanställdas Förbund bör återta kontrollen över vår a-kassa.

Vår a-kassa ska inte vara ett politiskt verktyg att styra över våra medlemmar.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighetsanställdas Förbund ska verka för att återta kontrollen över vår a-kassa.

Utlåtande

A-kassan är att betrakta som myndighetsutövande organisation och har därmed skyldighet att följa de lagar och avtal som styr detta. En statlig myndighet, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, IAF, är kontrollmyndighet för verksamheten. Det är

myndighetsbeslut som styr a-kassans verksamhet och regelverk för bedömning av rätt till a-kasseersättning.

Fastighets a-kassa och förbundet är två fristående organisationer till vilka medlemskapen är helt åtskilda.

Diskussioner om att arbetsmarknadens parter ska ta över a-kassorna för att minska det politiska inflytandet har förekommit och ännu inte avslutats.

Förbundsstyrelsen anser motionen besvarad.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att anse motionen besvarad.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag.

Motion 21.2.22

Malmö Syd

Fötter

Fötterna efter långa arbetsdagar blir trötta och svullna. För att hålla ett arbetsliv kan de blir dyrt att hålla sina fötter i ordning.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets ska arbeta för fötterna kan skötas med någon form av subvention från staten.

Utlåtande

Frågan om fötterna är komplicerad. Fötter som är skadade eller behöver annan medicinsk hantering ingår redan i sjukvården. Förebyggande fotvård är mer att betrakta som friskvård och finns också med i vad som är möjligt att få friskvårdsbidrag för. Friskvårdsfrågorna är för övrigt något vi redan jobbar med på olika sätt.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att avslå denna motion.

- *Sanna Wallin*, förbundskontoret, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att avslå motionen.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag.

Motion 21.2.23

Avdelning Mjölby

Melatonin i högkostnadsskyddet

Närmare en kvarts miljon svenskar hade under 2020 sömnhormonet melatonin på recept. Cirka 70 % av dessa var vuxna. Melatonin ingick tidigare i högkostnadsskyddet utan begränsningar, men från och med mars 2021 drogs högkostnadsskyddet in för personer över 17 år.

Att melatonin inte längre ingår i högkostnadsskyddet för vuxna gör den mycket dyrare, vilket skapar problem för den enskilde. En grupp som drabbas hårt av detta är vuxna med ADHD som ofta kan behöva tillskott av sömnhormon då en av de vanligaste biverkningarna när man medicinerar mot ADHD är just sömnsvårigheter. Det påverkar också personer med låga inkomster som riskerar hamna i en situation där de inte har råd med sina behovsmediciner.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets ska verka för att åter inkludera melatonin i högkostnadsskyddet utan begränsningar.

Utlåtande

För alla över 18 år finns ett högkostnadsskydd som begränsar kostnaderna för medicin på recept. Högkostnadsskyddet på förskrivna medicin innebär att man betalar högst 2 400 kronor under ett år för mediciner som ingår i den så kallade läkemedelsförmånen. Överstigande kostnader betalar respektive region för. TLV är myndigheten som fattar beslut om vilka mediciner som omfattas.

Denna fråga svår att hantera centralt då Regionerna (f.d. Landstingen) kan bestämma själva om vilka mediciner omfattas med hur mycket, och det finns ett beslut från oktober 2021 dessutom på att man kan få stöd för vissa diagnoser upp till vissa doser.

Vi ska lyfta frågan i den facklig-politiska gruppen och ta reda på vad vi har för påverkansmöjligheter, det är något av en gråzon för oss idag. (Mer att läsa finns på <https://www.tlv.se/lakemedel/vart-lakemedelsuppdrag.html>)

Förbundsstyrelsen anser motionen besvarad.

- *Sanna Wallin*, förbundskontoret, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att anse motionen besvarad.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Motion 21.2.24

Malmö Syd

El

Elen har i dag så stora skillnad i landet. Billigt i norr och dyrt i söder. Borde finnas möjligheter att justera detta till mer rättvist.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets ska arbeta för jämställd el i hela landet.

Utlåtande

Elpriserna påverkar oss på många sätt. Det är en fråga för hela samhället, inte minst nu när el användandet ökar. Förbundet arbetar med jämställdhetsfrågor och rättvisefrågor på olika nivåer, och driver dem både politiskt och tillsammans med LO. Att arbeta i facklig-politisk samverkan och påverka beslutsfattarna är en stor del av vår verksamhet.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att se denna motion som besvarad.

- *Sanna Wallin*, förbundskontoret, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att anse motionen besvarad.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Motion 21.2.25–21.2.26

Motion 21.2.25

Avdelning Karlskrona

Glasögon

Glasögon kan bli ett dyrt inköp. Ögonen är en del av vår kropp och när du inte kan se fullt ut längre är glasögon ett måste. Att inte ha råd med glasögon påverka människor väldigt negativt, med huvudvärk, svårt att jobba, köra bil – helt enkelt att fungera i samhället.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets ska arbeta för att glasögon skall ingå i den allmänna vården med någon form av subvention.

Motion 21.2.26

Malmö Syd

Glasögon

Glasögon kan bli ett dyrt inköp. Ögonen är en del av vår kropp och när du inte kan se fullt ut längre är glasögon ett måste. Att inte ha råd med glasögon påverka människor väldigt negativt, med huvudvärk, svårt att jobba, köra bil – helt enkelt att fungera i samhället.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets ska arbeta för att glasögon skall ingå i den allmänna vården med någon form av subvention.

Utlåtande

Motionerna 21.2.25 och 21.2.26 är likalydande och handlar om att Fastighets ska verka för att glasögonen ska bli subventionerade.

Ska glasögon kunna subventioneras måste det först klassas som hjälpmedel. Hjälpmedel föreskrivs till personer när de bedöms vara av vikt för att klara det dagliga livet och vid rehabilitering. Ungefär tio procent av Sveriges befolkning använder hjälpmedel för att kompensera ett funktionshinder, och ett omfattande system är uppbyggt inom hälso- och sjukvården för att prova ut och föreskriva dessa hjälpmedel på ett korrekt sätt. Alla personer som har någon form av funktionsnedsättning får inte per automatik ett hjälpmedel. Behovsbedömning görs först eftersom de resurser som finns tillgängliga understiger efterfrågan.

Vi håller med motionärerna om att kostnaderna för den som behöver glasögon ofta kan bli höga. För de med stora synsvårigheter finns möjligheten till hjälpmedel redan i dag och vid behov i arbetet finns, för många, möjligheter att få ersättning från arbetsgivaren.

Ska Fastighets verka för subventionering av glasögon måste vi först driva frågan om att de ska klassas som hjälpmedel. Det är någonting vi kan börja diskutera i facklig-politisk samverkan för vidare diskussion om subventioner i nästa steg.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att denna motion som besvarad.

- *Sanna Wallin*, förbundskontoret, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att anse motionerna besvarade.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Motion 21.2.27

Avdelning Mjölby

Slopa karensdagen

Tillfälligt så infördes ersättning hos Försäkringskassan för karensavdraget nu under pandemin. Det var en bra åtgärd då risken är att många människor av snålhet ändå går till jobbet när de inte är helt friska. Det kan innebära onödig smittspridning och skapa oro på arbetet.

Därför tycker vi att regeringen borde slopa karensdagen.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets ska verka för att regeringen tar bort karensavdraget vid sjukdom.

Utlåtande

I Sverige har vi en karensdag i sjukförsäkringen. Den gör att många av ekonomiska skäl drar sig för att vara sjukskrivna trots att de av hälsoskäl borde vara hemma från jobbet.

Karensdagen blir därför ofta kontraproduktiv, det vill säga en ökad sjuknärvaro innebär en ökad smittspridning och risker för att otillräckligt läkta skador slås upp igen eller att sjukdomar långsiktigt förvärras.

Karensavdraget är ett uttryck för en form av klasslagstiftning. Det slår hårdast mot de arbetare som varje dag går till jobbet och ser till att samhället fungerar medan många andra kan jobba hemifrån. Under pandemin har man ersatt karensavdraget från Försäkringskassan för att hindra smittspridningen.

Det är inte bra om en växande grupp människor inte anser sig ha råd att sjukskriva sig, trots att de bästa för dem själva och samhället vore att de tillfrisknade i hemmet eller fick relevant sjukvård. Samhällsekonomin och folkhälsan skulle gynnas av att karensavdraget togs bort permanent.

Att avskaffa karensdagen handlar också om att se till att villkoren förbättras för kvinnor och lågavlönade, just de grupper som av ekonomiska skäl i dag tvingas vara sjuknärvarande på grund av karensdagen.

Detta är förbundets och LO:s uppfattning i frågan och den driver vi även fortsatt gemensamt.

Förbundsstyrelsen anser motionen besvarad.

I debatten deltog:

- *Philip Stöckel*, Mariestad
- *Patrik Hellström*, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att anse motionen besvarad.
- Bifall till motionen från *Philip Stöckel*, Mariestad.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag till beslut.

21.3 Samverkan och påverkan

Motion 21.3.28

Avdelning Mjölby

Samarbeta med Vänsterpartiet

Det är i dag allt fler LO medlemmar som är med i Vänsterpartiet och facklig vänster. Därför anser vi att ett samarbete med Vänsterpartiet och givetvis Socialdemokraterna också skulle motverka rasism och stärka förbundet.

Vänsterpartier står upp för fackliga rättigheter och är en pålitlig allierad för fackföreningsrörelsen i riksdagen. De har flera gånger lyft lokalvårdarnas villkor inom bland annat Samhall i riksdagsdebatter med regeringen under den gångna mandatperioden. Fastighets vinner på ett fördjupat samarbete med de partier som företräder löntagarnas intressen, de partierna heter i dag Socialdemokraterna OCH Vänsterpartiet.

Fackliga politiskt aktiva medlemmar är viktiga på våra arbetsplatser, klubbar och avdelningar. Ett samarbete med både Vänsterpartiet och Socialdemokraterna stärker den röda linjen inom förbundet, och det är viktigt att bekämpa rasism samt stärka arbetarrörelsen.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets ska verka för ett samarbete även med Vänsterpartiet.

att Fastighets ska organisera oss mot rasism och stärka arbetarrörelsen.

Utlåtande

Det behövs politiska beslut för att åstadkomma förändringar. Arbetarklassen behöver finnas med och utmana makthavare där besluten fattas, i riksdagen och andra politiska beslutsförsamlingar. Därför var fackföreningarna med och bildade det socialdemokratiska partiet 1889. Ett knappt årtionde senare bildades LO. Alltsedan dess har den facklig-politiska samverkan funnits, men tagit sig något olika form genom tiderna.

När det socialdemokratiska partiet bildades fanns inget annat demokratiskt parti vid sidan av de borgerliga partierna. Så var det ända fram till början av 1990-talet, då Vänsterpartiet blev ett icke-kommunistiskt parti och miljöpartiet kommit in i riksdagen. Det har förstås påverkat Socialdemokraternas väljarstöd och ställning och är ett skäl till att stödet för partiet minskat i de senaste valen.

Motionären skriver i sin första att-sats att Fastighets ska verka för ett samarbete med Vänsterpartiet. Vi arbetar för att påverka alla partier men samverkar med ett parti, Socialdemokraterna. Målet med den långsiktiga facklig-politiska samverkan med Socialdemokraterna är att vi som fackförening ska ha ett starkt inflytande över frågor som rör medlemmarnas villkor på både arbetsplatser, i samhällslivet och utifrån våra gemensamma värderingar. Det finns inget som hindrar medlemmarna att samarbeta med andra partier så länge dessa delar våra värdegrunder.

Den andra att-satsen om att organisera oss mot rasism och stärka rörelsen, det gör vi redan. Vi jobbar med frågorna själv, vi är med i olika grupperingar där vi jobbar med dessa frågor tillsammans med LO, andra aktörer och inte minst jobbar vi med dessa frågor genom facklig-politisk samverkan och påverkan.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta att avslå den första att-satsen och den andra att-satsen att vara besvarad.

I debatten deltog:

- *Ingela Svensk*, Uppsala Västra
- *Emil Haapala*, Gällivare
- *Paschalis Karalis*, Hägersten
- *Josefine Nymark*, Södertälje
- *Peter Obermüller*, Kista
- *Tommy Engström*, Tierp
- *Mattias Uhr*, Köping
- *Silvio Siles*, Bandhagen
- *Markus Henriksson*, Sundsvall
- *Annica Falck*, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att avslå första att-satsen och anse andra att-satsen besvarad.
- Bifall till motionen från *Ingela Svensk*, Uppsala Västra, *Emil Haapala*, Gällivare, *Paschalis Karalis*, Hägersten, m.fl.
- Bifall till förbundsstyrelsens förslag från *Mattias Uhr*, Köping, *Annica Falck*, förbundsstyrelsen.

Kongressen beslutade efter votering med rösträkning

att *bifalla* motionens att-sats ett.

Votering begärd av *Emil Haapala*, Gällivare

Röstsiffror:

För förbundsstyrelsens förslag 52

Emot förbundsstyrelsens förslag 67

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag till beslut i att-sats två.

Votering begärd av *Torbjörn Jönsson*, Helsingborg.

Röstsiffror:

För förbundsstyrelsens förslag 69

Emot förbundsstyrelsens förslag 50

Protokollsjustering

Kongressen beslutade

att *godkänna* fredagens dagsprotokoll.

Ajournering

Kongressen ajournerades till söndag kl. 09.00.

Dagens förhandlingar avslutades kl. 17.00.

Söndag 8 maj 2022

Förhandlingarna återupptogs kl. 9.00.

Kongressordförande: *Mikael Johansson*

DAGORDNINGENS PUNKT 14 (fortsatt behandling)

Val av

14.4 Förbundsrevisorer, 5 st.

- *Mohamad Elmarghichi*, valberedningens sammankallande, föredrog valberedningens förslag till förbundsrevisorer:

Jenny Parmstrand, Väst, sammankallande

Jeanette Cervin, Tvärs

Ann-Sofie Venell, Nord

Kim Nilsson, Ost

Slavisa Nikovic, Syd

Kongressen beslutade

att välja förbundsrevisorer enligt valberedningens förslag.

DAGORDNINGENS PUNKT 6 (punkten återupptogs)

Nominering

- *Mohamad Elmarghichi*, valberedningens sammankallande, utlyste nomineringstid inför val av fem ersättare till förbundsrevisorerna till 30 minuter, kl. 09.35.

Kongressen beslutade

att godkänna förslaget.

DAGORDNINGENS PUNKT 14 (fortsatt behandling)

Val av

14.6 Revisionsbyrå/auktoriserad revisor

- *Magnus Pettersson*, förbundsordförande, föredrog förbundsstyrelsens förslag till revisionsbyrå/auktoriserad revisor:

PwC (omval)

Kongressen beslutade

att bifalla förslaget.

Kongressordförande: *Madlén Gunnarsson*

Informationspunkt – avtalslösa företag

- *Anders Fennsjö*, Väst, ombudsman, Väst, informerade om projekt om avtalslösa företag.

Anders Fennsjö heter jag och tillhör i normalfallet region Väst och jobbar som ombudsman där. Jag och en tjej som heter Matilda Hauge, region Syd, fick ett uppdrag av förbundet att jobba med hängavtal, eller rättare sagt avtalslösa företag under den här våren. Matilda sa att: Jag har gjort allt annat så du får ta presentationen. Jag vill då säga att bakom varje framgångsrik kvinna står en man som ska ta åt sig äran.

Bakgrunden till det här projektet var att man såg att regionerna jobbade lite olika med frågorna om de avtalslösa företagen. Man hade egentligen inte några fungerande rutiner för hur man ska få hängavtalsäckning att fungera. Det har varit lite olika. Region Ost har haft ett framgångsrikt sätt medan i övriga regioner har det varit lite sämre. Då ville man starta upp i region Syd och region Väst.

Dels skulle vi titta igenom de här listorna med alla företag för att rensa bort om vi ser felaktigheter. Vi ska försöka teckna avtal hos arbetsgivare men framför allt kanske vi ska försöka få dem att gå med i en arbetsgivarorganisation så att vi har en motpart att diskutera med utöver själva arbetsgivaren. Vi skulle skriva en rapport kring det här och komma med synpunkter, och den rapporten är i princip färdig men ska till förbundsstyrelsen för granskning. I rapporten specificerar vi upp olika saker som till exempel att titta på de olika rollerna man har i den här verksamheten; det är ombudsmän, administratörer och förtroendevalda inblandade i det. Vi tittar också på kompetens, hur man ska försöka höja den i de här frågorna. Fördelningen av ansvar är också viktigt att titta på och man har jobbat lite olika i olika regioner och har fördelat ansvaret olika där också. Detta behöver man titta på. Vi har även en ganska lång utläggning om avgiften för hängavtal, eftersom man har fått in mycket synpunkter om den i projektet. Vi har även tagit upp hur man kan använda hemsidan och vad vi behöver ha på intranätet.

Det finns en fråga i rapporten som kan beröra många av er som är aktiva på klubbar ute. Det är frågan om § 38 i MBL där man ska titta på då företag tar in underentreprenörer för att göra jobb som ligger inom våra avtalsområden. Där kommer ni att ha en viktig roll. Är man till exempel klubbordförande på ett fastighetsbolag och företaget tänker köpa in städning, då måste ni vara på benen och se till att arbetsgivaren verkligen förhandlar om den frågan så att ni kan vara med och se till att det är seriösa företag med kollektivavtal som kommer in.

När man tittar på hur långt vi har kommit på den här listan i projektet, som har pågått sedan mitten av januari, är det så att det är minst 28 arbetsgivare som är klara, förutom att det ska till en påskrift, som omfattas av avtal – antingen via medlemskap i en arbetsgivarorganisation eller via hängavtal. Och när vi tittar på siffror över människor som berörs av det så hamnar vi någonstans mellan 300 och 350 anställda som tidigare inte hade något avtal men som nu omfattas av avtal. Sedan kommer nästa lilla krux – av de här personerna är det någonstans runt 10 procent som är medlemmar. Det innebär att vi har en otrolig potential att gå in och värva väldigt många nya medlemmar. Och om det gäller bara för de här företagen kan ni ana hur många det finns i helheten att skriva in i det här förbundet. Detta är ett gemensamt ansvar

som vi alla måste hjälpas åt med. Vi måste få en högre organisationsgrad i det här förbundet och jag hoppas att det här kan vara en bra hjälp till det.

Sedan vill jag rikta ett särskilt tack till Tommy Engström. För i går pratade vi om det här med språket och jag fick lära mig ett nytt uttryck, hela ”kalafsket”. Det är ett underbart uttryck och det tycker jag att vi ska använda mer av.

Med det vill jag tacka för mig, tack!

Kongressen ajournerades kl. 09.10.

Förhandlingarna återupptogs kl. 09.25.

DAGORDNINGENS PUNKT 20

Utbildning (Studier/yrkesutbildning)

20.1 Facklig utbildning

Motion 20.1.1

Avdelning Skövde

Psykosocial arbetsmiljö

I dag har våra förtroendevalda inte någon större utbildning i den psykosociala arbetsmiljön. Hur och vad man ska tänka på och hur man kan hjälpa medlemmarna på ett bra sätt. När man går en skyddsombudsutbildning blir det bara att man skrapar lite på ytan när de finns så mycket mera man kanske behöver fördjupa sig i för att förstå våra medlemmars behov för att kunna hjälpa till på bästa sätt. Det är ett svårt och tungt ämne men är nog nyttigt att man lär sig.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att studie- och arbetsmiljöansvariga gör en utbildning på detta ämne för våra SO och HSO som de kan ha med sig i sina roller för att hjälpa medlemmarna.

Utlåtande

Fastighets anlitar professionella utbildningsarrangörer till den här typen av utbildningar. Vi vet, som motionären påpekar, att på grundutbildningarna skrapar man endast lite på ytan när det gäller den psykosociala arbetsmiljön. Vi är också eniga med motionären om vikten av återkommande påbyggnadsutbildningar för skyddsombuden. Det finns dock utbildningar att söka sig till om man vill och har ett behov av det, bland annat har LO i sitt utbud kurser i detta. Förbundet har Temadagar för skyddsombuden, huvudskyddsombuden samt RSO där vi kan ha olika ämnen, den psykosociala arbetsmiljön skulle kunna vara ett tema.

De som är ansvariga på förbundet har inte den specifika kompetensen att man kan göra en egen utbildning i ämnet.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att avslå denna motion.

- *Sanna Wallin*, förbundskontoret, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

I debatten deltog:

- *Richard Fredriksson*, Nyköping
- *Anders Johnson*, Farsta
- *Sanna Wallin*, förbundskontoret
- *Josefine Nymark*, Södertälje
- *Kurt Bier*, Sandviken
- *Silvio Siles*, Bandhagen
- *Slavisa Nikolic*, Helsingborg
- *Torbjörn Jonsson*, förbundskontoret
- *Cecilia Thornell*, Norrköping
- *Stellan Flodman*, Tvärs

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att avslå motionen.
- Bifall till motionen från *Richard Fredriksson*, Nyköping, med tilläggsyrkande:
att studie/arbetsmiljöansvarige ger sakkunnig internt och/eller externt i uppgift att ta fram en utbildning för den psykosociala arbetsmiljön för att stärka SO, HSO, RSO i sina roller ute på arbetsplatserna.
- Bifall till förbundsstyrelsens förslag till beslut från *Anders Johnson*, Farsta, *Kurt Bier*, Sandviken, *Torbjörn Jonsson*, förbundskontoret.
- Bifall till motionen från *Josefine Nymark*, Södertälje, *Silvio Siles*, Bandhagen, *Cecilia Thornell*, Norrköping, *Stellan Flodman*, Tvärs.
- Bifall till motionen, med *Richard Fredriksson*'s tilläggsyrkande, från *Slavisa Nikolic*, Helsingborg.

Kongressen beslutade efter försöksvotering

att bifalla motionen med tilläggsförslaget.

Votering begärd av *Slavisa Nikolic*, Helsingborg.

DAGORDNINGENS PUNKT 6 (punkten återupptogs)

Nominering

- *Madlén Gunnarsson*, kongressordförande, förklarade nomineringstiden inför val av förbundsrevisorer för avslutad.

DAGORDNINGENS PUNKT 20 (fortsatt behandling)

Utbildning (Studier/yrkesutbildning)

20.1 Facklig utbildning

Motion 20.1.2

Avdelning Umeå

Introduktionsutbildning för förtroendevalda

I dag har förbundet svårt både att rekrytera och behålla förtroendevalda. Det finns förtroendevalda som inte är verksamma inom sitt uppdrag på grund av bristande kunskaper. Vi tror att en skraddarsydd introduktionsutbildning för respektive uppdrag skulle ge mer motiverade och engagerade förtroendevalda. Det är viktigt att denna utbildning sker i nära anslutning till det att man påbörjar sitt uppdrag.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att förbundet inför en uppdragsspecifik introduktionsutbildning för nya förtroendevalda i nära anslutning till att de blivit valda.

Utlåtande

Grundutbildningarna är att betrakta som introduktion till uppdragen, och någon ytterligare specifik utbildning ser vi inte behov av. Vi håller med motionären om att man ska komma i gång så fort det är möjligt efter att man har blivit vald till ett uppdrag. Dock har Fastighets rutiner för detta redan idag. Varje förtroendevald ska ha en egen utbildningsplan, som är individuellt framtagen för att passa personens behov. Grundutbildningarna är obligatoriska, bygger på en viss ordning men sedan är det utifrån individens behov, intresse och uppdrag som de fortsatta utbildningarna ska vara.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att avslå motionen.

- *Roger Sandlund*, förbundsstyrelsen, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

I debatten deltog:

- *Slavisa Nikolic*, Helsingborg
- *Sanna Wallin*, förbundskontoret

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att avslå motionen.
- Bifall till motionen från *Slavisa Nikolic*, Helsingborg.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Motion 20.1.3

Avdelning Helsingborg

Studieorganisatörer

I stadgarna § 1 Förbundets ändamål Mom. 2. uppgifter så ingår Studier som en grund för alla övriga uppgifter i Mom. 1. För att Studie delen ska fungera optimalt så behövs kontinuitet och rätt verktyg. Förtroendevalda arbetar utifrån projekt och finns tillgängliga i begränsad omfattning. Förtroendevalda i dag har ingen access till Puma vilket gör arbetet med anmälningar, hitta vilka utbildningar folk gått, behovsanalyser med mera väldigt tungarbetat.

En anställd Studieorganisatör i varje region hade skapat kontinuitet och underlättat arbetet. En ombudsman eller en förtroendevald som får anställning inom studier har bättre tillgång till de verktyg som underlättar. Det har funnits tidigare i förbundet på vissa ställen.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighetsanställdas Förbund ska ge möjlighet för regioner att anställa en studieorganisatör med uppgift att på regional nivå organisera studierna och hitta handledare vid behov.

Utlåtande

Fastighets har i dag en organisation där varje region har en samordnare på studier. Denna samordnare är en anställd ombudsman som har att hantera studieverksamheten i regionen i samarbete med studieorganisatörer, handledare och andra studieaktiva på klubbar, avdelningar och andra forum. Det motionären föreslår finns redan.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att avslå motionen.

- *Sanna Wallin*, förbundsstyrelsen, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

I debatten deltog:

- *Torbjörn Jönsson*, Helsingborg
- *Mina Hanna*, Västerort
- *Ingela Svensk*, Uppsala Västra
- *Josefine Nymark*, Södertälje
- *Panagiotis Gadis*, Skärholmen
- *Annica Falck*, förbundsstyrelsen
- *Anders Fennsjö*, ombudsman, Väst
- *Danijela Teodorovic*, Hallunda
- *Mikael Norlén*, ombudsman, Nord
- *Kim Nilsson*, Heby
- *Max Lindahl*, Lund
- *Sanna Wallin*, förbundsstyrelsen
- *Slavisa Nikolic*, Helsingborg
- *Tommy Holmbom*, Varberg
- *Kurt Bier*, Sandviken

Videohälsningar från UNI Global Union

- *Torbjörn Jonsson*, förbundskontoret, presenterade videohälsningar från UNI.

Normalt sett på våra kongresser brukar vi ha internationella gäster och det är väldigt uppfriskande. Men på grund av hur det såg ut i början av året med pandemin så hade vi ingen möjlighet, vi kände att vi var tvungna att avstå från internationella gäster såsom läget var då. Men vi har tre videohälsningar som vi gärna vill visa. Den första är från vår federation UNI Europa, Mark Bergfeld. Vi tycker att det är en fiffig idé att ha en hjälp i Bryssel som ledsagar oss bland parlamentet och kommissionens förslag till beslut. Han är en jättehjälp för oss.

Den andra videohälsningen är från UNI Amerika. Då är det så att vi har en förskräcklig massa bekymmer själva men det finns de som har det ännu värre och då försöker vi med våra samarbetspartner att hjälpa till där vi har en möjlighet. Vi har en organisation som heter Union to Union och där bedriver förbundet ett biståndsprojekt i Peru och numera Colombia som en hjälp att få stödare och väktare att organisera sig.

Den tredje videohälsningen är från Bosnien. Då är det ombudsmannaklubben som har dragit i gång ett projekt inriktat på vuxenstudier tillsammans med Palmecentret.

Ombudsmannaklubben går ihop och samlar in pengar men sedan lägger förbundet lika mycket. Jag tänkte att vi skulle få i gång tekniken och visa de här tre videohälsningarna.

Videohälsning från Mark Bergfeld, UNI Europa

Dear brothers, dear sisters, dear colleagues at this year's Fastighets congress. We are very happy to send you some welcoming words from the European Trade Union Federation UNI Europa, the services workers union for 7 million workers across the European continent.

Cleaners are an essential part of our society. And the covid-19 crises really illuminated that in so far that cleaners were being applauded for their work during the pandemic. Governments labelled them essential and gave them privileged status. Even the king of Norway sat down with our brothers and sisters of the Norwegian General Workers Union to have an exchange on what the cleaning profession means today. However, a lot of warm words were spoken during the covid-19 crises. And following the crises we see that not all too much has changed unfortunately. That is why we need unions more than ever. As UNI Europa together with our colleagues from Sevilla to Stockholm, we are committed to building workers power in the cleaning sector, whether it's tackling the malpractices of multinational companies, whether it's raising the standards in public procurement or whether it's tackling the issue of daytime work in the cleaning sector. Today unions are needed more than ever, whether at the national level or whether at the European level and the global clean level. We at UNI Europa look forward to working with Fastighets in the years to come and are sorry that we can't be with you here in person today. All the best, solidarity forever, the union makes us strong!

Videohälsning från Marvin Largaespada, UNI Amerika

On behalf of UNI Global Union we send you our greetings to Fastighets congress, acknowledging how your contribution over the years has helped us build strong unions and organizations in Peru, and now we are working in Colombia. We thank you, as this has led us to the unity of cleaning and private security unions and organizations, and has allowed us to advance in collective bargaining for the benefit of the sector's workers who were discriminated and poorly treated by their employers. Wishing you a successful congress, we shall continue stressing that the assistance you provide us from Sweden enable us to build power in the unions in Peru and now in Colombia. Thank you so much!

Videohälsning från Asmira Malkočević, Agora Center, Bosnien

Hello to everyone! My name is Amira Asmira Malkočević and I come from Agora Center in Tuzla in Bosnia and Herzegovina. Thank you very much for this opportunity! I am happy to speak to all of you at your annual forum. As I said I come from Agora Center in Tuzla, and we are a community center for open education and lifelong learning. Our goal is to give education opportunities to as many citizens as possible because we believe that through empowering each individual, we build actually a stronger society. Speaking of our cooperation with the Swedish partners we have been cooperating with the Palme Center since 2012, as an independent organization. And we have been cooperation with Fastighets for the last two and a half years. Cooperation with Fastighets is very, very important for us because through our project activities we actually learn from you on methodology of work, about democratic processes and about advocacy processes that we can also transfer here and use in our workers unions.

Speaking of Agora work with unions we actually now have small steps in this process. We work with three unions in Tuzla canton, Health, Education and Trade, and we try to teach them how important it is to be very open and democratic in the processes with workers. On the other side we work with workers, we educate them on their rights and the opportunities that they have here in Agora and generally in Tuzla and Bosnia and Herzegovina. We want to offer them a set of tools, activities and methods that they can use to fight for themselves and their rights, and better working and living conditions. It's not very easy because in Bosnia and Herzegovina and in Tuzla unions do not have very good reputation at this moment. It was lost maybe after the war years. But now we are trying to raise awareness about how important it is to be a part of a union, and how important it is to organize workers to be a part of some kind of union or organization that really fights for your rights. That this way you have your voice heard and this way you have your rights guaranteed. So, we try to change the picture of unions here in Tuzla.

That is where we need help from Fastighets, and as I already said, we really learn a lot about the processes of working methodology from you and this is very significant for us. I believe that when people see how you work and how many members you have, and that your members are happy with what they have in their working environment, I believe that here they get a bit more motivated with what we do. And then they want to get involved in educational activities and other activities that Agora implements. When I say that we organize educational activities for workers, I mean that we do organize some kind of educational activities but through every of these processes we try to provide democratic tools for them that they will use. So this is not pure English language course or IT course, this is something much deeper and much more significant for every individual that takes part and for every group that takes part.

So, yes, this is a significant cooperation, and we are very much thankful for intend, our hope is that it will last for much more years. Because Agora does not plan to stop doing what it does. Because this is something we really have to do here in our community. Have a successful forum and thank you very much again for this opportunity. Best regards from Tuzla.

- *Torbjörn Jonsson*, förbundskontoret.

Jag hoppas verkligen att vi nästa gång vi håller kongress har möjlighet att bjuda in några av de här hjältarna, de som hjälper oss i Bryssel, de som står och fajtas på gatorna i Lima och de som utbildar lågutbildade personer i Bosnien. Då kan vi glida över ganska fint på den här insamlingen vi hade i går. Tro det eller ej, vi har många egna bekymmer men det finns de som

har det värre. Vi sa i går att de pågår ett krig i Europa, någonting som vi trodde var helt otänkbart. Jag kunde tycka när vi började insamlingen att ni var snåla i början, jag var bekymrad. Men sedan kom alkoholen in i bilden och då blev det ju genast mycket bättre. Så just nu har vi 14 671 kronor insamlade och där tycker jag att ni ska applådera er själva. Men då vet jag att det var några som glömde den här lilla detaljen med att swisha för det röda vinet till maten, så vi är nog inte klara. Vi tar QR-koden igen, lätta ert samvete och så går pengarna till någonting bra.

Någonting bra är via Palmecentret och Palmecentrets samarbetsorganisationer. Och då har vi som av en händelse Palmecentrets generalsekreterare Anna Sundström som vi hälsar välkommen.

Tal av Anna Sundström, generalsekreterare, Olof Palmes Internationella Center

Tack så mycket och tack allesammans för möjligheten att få vara här på er kongress i dag. Fantastiskt att höra att generositeten ökade i går kväll. Så klart antar jag att den fortsätter in i dag, så fortsatt att swisha. Och pengarna går ju som ni vet till att stödja våra systerorganisationer som just nu har fått gå över från att demokratiskt organisera sig till att försvara sitt land.

Olof Palmes Internationella Center är ju er och hela den svenska arbetarrörelsens organisation för internationell solidaritet. Tillsammans stöttar vi över 200 organisationer i ett trettiotal olika länder. Det handlar om att stötta och stärka den globala arbetarrörelsen och därigenom bidra till en mer demokratisk fredlig och jämlik värld. Vår kamp för fred, frihet och social rättvisa vet inga gränser.

”Ännu lever Ukraina”, så inleds den ukrainska nationalsången. Det är första strofen som ju i dagsläget är hjärtskärande, Ännu lever Ukraina. Kiev håller ställningarna och vi står i självklar solidaritet med det ukrainska folket. Putins olagliga och förödande invasion av Ukraina är också en attack mot de värderingar som ligger till grund för alla fria och demokratiska samhällen. Europa befinner sig i det värsta säkerhetspolitiska läget på många, många år, allt sedan andra världskriget. Och det Putin fruktar är inte endast det ukrainska folkets självbestämmanderätt. Det är framför allt det ryska folkets längtan efter frihet och självbestämmande. Så när vi står i solidaritet med det ukrainska folket står vi samtidigt i solidaritet med det ryska folket, för deras frihet och demokrati. Deras rätt till självbestämmande och suveränitet och en framtid i fred och säkerhet är också vår.

Redan nu hör vi rapporter om hur ökade drivmedelspriser och ökade livsmedelspriser bidrar till ökad fattigdom och hunger. I Europa, vi känner av det här hemma, men också i länder som Jemen eller demokratiska republiken Kongo där jag har varit i veckan. Fragila stater där läget kan försämrats ytterligare. Samtidigt lägger världen alltmer resurser på upprustning i stället för att investera i trygghet för vanligt folk.

”Vår värld står inför allvarliga problem, kanske på avgrundens rand, fördit av människans dårskap”, så skrev Alva Myrdal i sin bok Spelet om nedrustningen för 40 år sedan. Återigen står vi där på randen till ömsesidig förintelse, från kärnvapnen, men också eftersom världen inte ännu har förmått att ta klimatförändringarna på tillräckligt stort allvar. Vi måste hitta tillbaka till internationellt samarbete och en fredlig konfliktlösning, för vår gemensamma framtid, för vår gemensamma säkerhet. Men var finns då hoppet i detta akuta och ganska mörka läge som nu råder? I det kraftfulla fördömandet av Putins invasion. Med få undantag står ändå världen enad mot den ryska aggressionen. I den ukrainska beslutsamheten och imponerande försvarsvilja. I alla de solidaritetsaktioner vi nu ser världen över.

Demonstrationer, insamlingar av pengar och förnödenheter och stödaktioner på sociala medier. Listan kan göras lång.

Också på Palmecentret gör vi vad vi kan för att bistå, och den insamling som ni också är en del av är ett exempel på det. Tillsammans har den svenska arbetarrörelsen hittills samlat in 2 miljoner kronor till den här insamlingen. För det är vi allesammans värda en applåd.

Pengarna i det här akuta läget går till just stöd, förnödenheter, i form av mat, livsmedel, men också hjälp att faktiskt lämna landet. Bland annat har ett antal fackliga aktivister just getts den typen av assistans, en av dessa jobbar just nu faktiskt också hos oss på Palmecentret. Det hon jobbar med är att också planera vad är det vi kan göra långsiktigt, för den här stödaktionen från den svenska arbetarrörelsen kommer att pågå länge. Och den handlar också om att bygga upp Ukraina när kriget väl är över. Hittills har vi stöttat fyra organisationer som på plats, inne i Ukraina men också i gränsområdet, just stöttar människor på flykt inne i landet men också utanför. Vi har stöttat en organisation genom Unga Örnar till exempel som arbetar med barn i Kievområdet med funktionsnedsättning och skapar trygga platser för de här barnen att samlas på, att få en bit mat och att också kanske få leka en stund och försöka glömma kriget. Vi stöttar också ett fackligt ungdomsnätverk som på samma sätt nu bistår sina aktivister och medlemmar för att klara vardagen. Gensvaret har som sagt varit helt fantastiskt, så återigen, tack till alla er som har bidragit.

Samtidigt får vi ju inte, när vi nu visar solidaritet med Ukraina, glömma världen. För i skuggan av Putins krig pågår fler kriser. I Syrien, i Etiopien, det är bara två exempel på konfliktsituationer som orsakar stort mänskligt lidande. Och i spåren av coronapandemin har fattigdomen ökat och miljontals barn berövats möjligheten till utbildning. Den demokratiska utvecklingen i världen går sedan ett par decennier kräftgång. I detta läge minskar Europa sitt bistånd, fokuserar på den egna säkerheten och omfördelar medel till flyktingmottagande. Det är kortsiktigt och riskerar att öka spänningarna i världen. Tyvärr agerar den svenska regeringen likadant och har i förslaget till vårändringsbudget beslutat att omfördela nästan 10 miljarder kronor från biståndet till just flyktingmottagande hemma. Pengar som ska täcka kostnader för mottagande av människor på flykt från Ukraina. Det är nästan en femtedel av det svenska biståndet och motsvarar sammanlagt mer pengar än biståndet till Sveriges tio största biståndsländer. Att Sverige visar solidaritet med människor på flykt från Ukraina är självklart, men att vi lämnar notan till världens fattiga är oförsvarligt. Ett minskat bistånd kommer ytterligare att öka fattigdom och hunger. Det kommer att försämra möjligheterna att förebygga kriser och konflikter som driver ännu fler människor på flykt. Det kommer att minska stödet till de demokratiska krafter som i dag behövs mer än någonsin.

Sverige kan bättre. Vi har råd att visa solidaritet med Ukraina och samtidigt stå upp för biståndet till världens fattigaste. I en sammankopplad värld är solidaritet i vårt eget intresse. Genom att ta ansvar för världen, tar vi också ansvar för Sverige. En bättre värld är möjlig – men det är bara tillsammans som vi kan få det att hända.

Tack så mycket och varmt lycka till med kongressen!

DAGORDNINGENS PUNKT 20 (fortsatt behandling)

Studier

20.1 Facklig utbildning

Motion 20.1.3 (fortsatt behandling)

Avdelning Helsingborg

Studieorganisatörer

I debatten deltog (forts.)

- *Madeleine Holst*, ombudsman Syd
- *Mina Hanna*, Västerort
- *Tina Al-Kanaan*, Väst
- *Patrik Hellström*, förbundsstyrelsen
- *Slavisa Nikolic*, Helsingborg
- *Joakim Oscarsson*, tredje förbundsordförande
- *Tommy Engström*, Tierp
- *Agnieszka Jarl*, Västra Frölunda
- *Mohamad Elmarghichi*, ombudsman Ost

Kongressen beslutade

att sätta streck i debatten.

- *Peter Obermüller*, Kista
- *Josefine Nymark*, Södertälje

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att avslå motionen.
- Bifall till förbundsstyrelsens förslag från *Annica Falck*, förbundsstyrelsen, *Danijela Teodorovic*, Hallunda, *Kim Nilsson*, Heby, m.fl.
- Bifall till motionen från *Mina Hanna*, Västerort, *Ingela Svensk*, Uppsala Västra, *Panagiotis Gadis*, Skärholmen.
- Tilläggsyrkande från *Tommy Engström*, Tierp:
  - att det ska vara en förtroendevald på heltidsuppdrag som studieorganisatör i varje region.
- Bifall till motionen från *Torbjörn Jönsson*, Helsingborg, med tilläggsyrkande:
  - att förbundet anställer studieorganisatörer med regional placering.
- Bifall till motionen samt *Torbjörn Jönssons* tilläggsyrkande, från *Max Lindahl*, Lund.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Kongressordförande: *Mikael Johansson*

DAGORDNINGENS PUNKT 14 (fortsatt behandling)

Val av

14.5 Förbundsrevisor, ersättare

- *Mohamad Elmarghichi*, valberedningens sammankallande, föredrog valberedningens förslag till ersättare för förbundsrevisorerna:

Daniel Liebst, Väst

Nina Lunde, Tvärs

Jeff Johansson, Nord

Juan Carlos Cerda, Ost

Max Lindahl, Syd

Kongressen beslutade

att *välja* ersättare för förbundsrevisorerna enligt valberedningens förslag.

DAGORDNINGENS PUNKT 6 (punkten återupptogs)

Nominering

- *Jenny Parmstrand*, förbundsrevisor, utlyste nomineringstid för inför val av valberedning till 30 minuter, kl. 11.50.

Kongressordförande: *Safet Silova*

DAGORDNINGENS PUNKT 23

Jämlikhet/Likabehandling

23.1 Jämlikhet

Motion 23.1.1

Avdelning Kista

Rätt till Heltid

Kvinnor, ungdomar och invandrare är en stor grupp på svensk arbetsmarknad. Gemensamt för dessa grupper är att de till stor del ofrivilligt arbetar deltid. Vi kan kräva vad som helst i löneökningar men ingen löneökning kan motsvara motsvarade summan av att gå från tex 80% till en 100 % tjänstgöringsgrad. Rätten till heltid är jämliks- och jämställds fråga, skall vi nå vår målsättning om ett rättvist samhälle så är rätten till heltid en av de stora faktorerna för att vi skall nå vårt mål i samhällsbygget.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets driver frågan om rätt till heltid, både politiskt och påverkar alla LO-förbund att sätta frågan högt på dagordningen i kommande avtalsrörelser.

Utlåtande

Vi delar motionärens beskrivning om att många medlemmar inom kvinnodominerade sektorer arbetar ofrivillig deltid. En orsak är att arbetsgivarens bristande förmåga att planera och organisera arbetet. Förbundsstyrelsen anser att heltid är norm och att det lägger grunden för ett jämställt arbetsliv och samhälle. Där är det viktigt att medlemmarna skriver avtalsmotioner inom de sektorer där vi ser denna problematik, så vi välkomnar motioner om rätt till heltid i avtalsrörelsen. Då får vi också tryck i frågan gentemot vår motpart. En del av LO:s medlemsförbund delar vår syn till 100 %, andra förbund förstår problematiken, men det ligger inte högst upp på dagordningen hos dessa förbund.

I alla våra facklig-politiska kontakter så påtalar vi att rätt till heltid borde vara normen i vårt arbetsliv. Förbundsstyrelsen uppmanar också till, både förtroendevalda och medlemmar, att åta sig politiska uppdrag inom vårt parti får att än mer få upp frågan på dagordningen.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att anse motionen besvarad.

- *Timo Närhi*, förbundsstyrelsen, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

I debatten deltog:

- *Silvio Siles*, Bandhagen
- *Nicklas Nilsson*, förbundskontoret

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att anse motionen besvarad.
- Bifall till motionen från *Silvio Siles*, Bandhagen.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

Motion 23.1.2

Avdelning Trelleborg

HBQT

Vi pratar om allas lika värde. Det är självklart jättebra. Men för att visa att vi verkligen menar allvar med detta vore det bra om alla som verkar i förbundet genomgår en HBQT utbildning.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att alla anställda ska genomgå HBQT utbildning.

Utlåtande

Förbundet delar motionärens önskan om att vi som är verksamma i förbundet ska få en ökad kunskap och förståelse kring HBQT-frågor. LO har ett pågående arbete med att utforma en HBQT-utbildning som sedan ska genomföras i förbunden. Vi som förbund har för avsikt att ta del av den utbildningen och verka för att alla i förbundet i framtiden ska få en ökad kunskap och förståelse kring HBQT-frågor.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att anse motionen besvarad.

- *Timo Närhi*, förbundsstyrelsen, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

I debatten deltog:

- *Jan Jörlund*, Malmö
- *Jessie Gustafson*, Karlstad
- *Anna Pettersson*, Katrineholm
- *Madeleine Holst*, ombudsman Syd
- *Slavisa Nikolic*, Helsingborg
- *Agnieszka Jarl*, Västra Frölunda
- *Kim Nilsson*, Heby
- *Timo Närhi*, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att anse motionen besvarad.
- Bifall till motionen från *Jan Jörlund*, Malmö, med tilläggsyrkande:

RSO ska prioriteras som är ute på våra arbetsplatser. Och i alla utbildningar ska det talas om HBQT.

- Bifall till motionen från *Jessie Gustafson, Karlstad, Anna Pettersson, Katrineholm.*

Kongressen beslutade efter försöksvotering

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag till beslut.

Votering begärd av *Jessie Gustafson, Karlstad.*

23.2 Likabehandling

Motion 23.2.3

Enskild motion

Avdelning Örebro, Stellan Flodman

Mer resurser till de med funktionshinder!

Jag har egen erfarenhet av människor som inte kan välja utbildning efter sin dröm om yrke på grund av sitt funktionshinder.

Funktionshindret gör att de kanske behöver mer tid att lära sig, både praktiskt och teoretiskt, för att få de kunskaper och färdigheter som krävs för att arbeta med sitt drömyrke.

Om det fanns mer resurser till de med funktionshinder så skulle många fler komma ut i arbete, på så sätt skulle deras mående och livskvalité bli mycket bättre samt att det bidrar mer till samhället i form av skatt med mera.

Mitt förslag är att Fastighets verkar för att samhället sätter in mer resurser, personella såväl som ekonomiska till de med olika typer av funktionshinder så att deras förutsättningar ska kunna tas tillvara.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets påverkar politiskt för att se till att de med funktionshinder har bättre möjlighet att utbilda sig efter sina förutsättningar och behov.

att Fastighets påverkar LO att arbeta för att de med funktionshinder har bättre möjlighet att utbilda sig efter sina förutsättningar och behov.

Utlåtande

Fastighets är redan representerad i kommittéer och samverkansgrupper där man driver dessa frågor som motionären lyfter. Bland annat sitter vi med i Skolverkets arbetsgrupp där vi är med och planerar framtidens utbildningar i våra branscher, på grund och gymnasienivå.

Men också jobbar vi med vuxenutbildningsfrågor, validering av utbildningar, samt omställningsfrågor. Vårt arbete är att med påverkan och samverkan både politiskt och inom LO diskutera olika förutsättningar människor kan ha och hur vi ska kunna bemöta dessa. Alla ska ha möjlighet att utbilda sig, precis som motionären påpekar, och det är något vi aktivt arbetar med.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att se denna motion som besvarad i båda att-satserna.

- *Timo Närhi*, förbundsstyrelsen, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

I debatten deltog:

- *Tommy Engström*, Tierp
- *Sanna Wallin*, förbundskontoret

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att anse motionen besvarad.
- Bifall till första att-satsen samt att anse andra att-satsen besvarad, från *Tommy Engström*, Tierp.

Kongressen beslutade efter försöksvotering i att-sats ett

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag att anse motionens att-sats ett och två besvarade.

Votering begärd av *Tommy Engström*, Tierp.

Motion 23.2.4

Enskild motion

Avdelning Helsingborg, Slavisa Nikolic

Blodgivning under arbetstid

I dag är det inte många företag som erbjuder sina arbetare möjligheten att ge blod under arbetstid. Att ge arbetare möjligheten att ge blod under arbetstid skulle potentiellt resultera till att fler blir blodgivare och eventuellt rädda liv.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att Fastighetsanställdas Förbund ska tillsammans med LO kämpa för att arbetarna skall kunna ge blod under arbetstid.

Utlåtande

Förbundet delar motionärens önskan om att fler borde bli blodgivare och eventuellt rädda liv. Men vi ser inte att det finns löneutrymme under innevarande avtalsperiod att få gehör för frågan hos arbetsgivarna. Däremot uppmanar vi motionären att skriva likalydande motion till kommande avtalsrörelse.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att avslå motionen.

- *Nicklas Nilsson*, förbundskontoret, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

I debatten deltog:

- *Slavisa Nikolic*, Helsingborg.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att avslå motionen.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag till beslut.

DAGORDNINGENS PUNKT 6 (punkten återupptogs)

Nominering

- *Madlén Gunnarsson*, kongressordförande, förklarade nomineringen till valberedning som avslutad.
- *Jenny Parmstrand*, förbundsrevisor, utlyste nomineringstid för val av sammankallande i valberedningen till 30 minuter, kl. 12.20.

Kongressen ajournerades för lunch kl. 12.00.

Förhandlingarna återupptogs kl. 12.45.

Tal av Lennart Mauritzon, tillträdande förbundsordförande

Tack, kamrater! Jag måste börja med att säga vilken fantastisk kongress det här har varit. Ni har varit duktiga, ni har varit drivna, ni har applåderat allas förslag oavsett om ni har tyckt att de talar till er fördel eller att ni inte tycker om dem. Precis som en kongress ska vara. Och ni har dessutom varit oerhört disciplinerade. Nästan alla har suttit hela tiden inne i salen – en stor applåd till er för det.

Presidium, kongressdeltagare, gäster, vänner och kollegor, jag står framför er i ett känslösvall av förtjusning men även av lite tyngd av det ansvar jag har fått på mina axlar. Och framför allt för att det här började en gång i tiden med en lögn. Och lögner ska man inte låta spridas, men så har det varit. Året var 1995, jag var 26 år gammal och jag var in först av alla medlemmar på ett strejkmöte på Vätterhem i den konflikt vi var uttagna till. Dåvarande giganten i förbundet, både fysiskt men också som person, var *Lars-Inge Clasén*, senare min mentor. Han sa: ”Mauritzon, du som har tagit studenten, du får räkna strejkkorten”. Där började det och det är där lögnen började, för jag har aldrig tagit studenten. Där ser ni vikten av att aldrig ljuga, för då kan ni hamna här.

Vänner, jag står här framför er, ödmjuk och ärad över att ha fått ert förtroende. Och jag tänker börja med att läsa en dikt.

Om jag vill lyckas med att föra en människa mot ett bestämt mål, måste jag först finna henne där hon är och börja just där. Den som inte kan det lurar sig själv när hon tror att hon kan hjälpa andra. För att hjälpa någon måste jag visserligen förstå mer än vad han gör, men först och främst förstå det han förstår. Om jag inte kan det så hjälper det inte att jag kan och vet mera. Vill jag ändå visa hur mycket jag kan så beror det på att jag är fåfång och högmodig och egentligen vill bli beundrad av den andre i stället för att hjälpa honom. All äkta hjälpsamhet börjar med ödmjukhet inför den jag vill hjälpa. Och därmed måste jag förstå att detta med att hjälpa inte är att vilja härska utan att vilja tjäna. Kan jag inte detta så kan jag inte heller hjälpa någon.

När jag vid min nominering frågades ut om vad jag ville med Fastighetsanställdas Förbund hade jag just denna dikt i bakhuvudet. Det sammanfattar mig som person och den gärning jag har försökt att utföra under åren sedan 1995. Jag har även fått frågor om vad jag vill och har

då svarat att det viktigare är viet och inte jaget. Men som ledare måste man ha visioner och att föra ut dem bland sina kamrater, och jag har tänkt mer på vad jag vill med vårt förbund och hur jag kan bidra till att uppnå detta.

Framför allt har jag tänkt på hur viktigt det är att ha tydliga mål som alla kan sluta upp bakom. Och som av en händelse, kamrater, så är det så att nästa gång vi samlas till en kongress så är det inte mindre än 90 år sedan vårt fina förbund bildades. Där och då vill jag att vårt förbund ska ha landat stabilt på över 30 000 medlemmar. Där och då vill jag att vårt förbund ska ha fördubblat närvaron på arbetsplatserna. Där och då vill jag att våra förtroendevalda ska ha ökat i alla led med minst 20 procent. Där och då vill jag att vi ska ha bildat minst 20 starka klubbar. Där och då vill jag att inte enda plats på denna kongress kommer att vara tom.

Kamrater, mina mål är inte enkla att uppnå och det kommer att krävas mycket av oss alla. Ett nytänk blandat med klassisk organisering. Och när jag blickar ut över det här rummet så fylls jag av tillförsikt och tillit. Tillit till viet. Vi klarar det här tillsammans. Men på samma sätt som jag förväntar mig mycket av er så ska ni kunna förvänta er mycket av mig. Om fyra år när vi samlas här ska ni kunna utvärdera mig enligt samma principer som jag kommer att utvärdera vårt gemensamma arbete. Med hjälp av tydliga målsättningar på alla nivåer, mål som vi bestämmer tillsammans och som utvärderas kontinuerligt.

Kollegor, Fastighets ska vara en röst att räkna med. Vi ska synas i varje forum där våra frågor diskuteras. Anlitas städhjälp utan kollektivavtal av våra politiker, då är det oss media ska vända sig till för att veta vad det får för konsekvenser. Vill media veta hur den nya arbetarklassen lever och tänker så ska vi vara det självklara valet för dem att kontakta. Vill media veta hur avvecklingen av anställningsskydd och hyvlingen drabbar kvinnor i låglöneyrken, så är det oss man ska vända sig till. Om fyra år ska vi ha dubblerat vår medverkan i svensk press och Fastighets ska ha gått från att vara ett relativt okänt förbund till den organisation som alltid associeras med städning, fastighetsarbete och sanering.

Ärade kongressdeltagare, om fyra år ska vi ha påbörjat en resa för en ny och tydligare facklig politisk samverkan. Våra krav ska återspeglas i politiken hos alla partier som säger sig värna arbetarklassen. Vi ska inte heller vara rädda för att utmana traditionella strukturer om så krävs för att stärka våra medlemmars röst i svensk politik. Detta betyder inte att jag hintar om ett avbrutet samarbete med Socialdemokraterna. Tvärtom, men vi ska vara de som ställer de krav som våra medlemmar behöver ställa för att deras vardag ska bli tillfyllest. Där har vi en tydlig skyldighet att markera. Vi skapade socialdemokratien en gång i tiden för att företräda våra intressen, inte tvärtom som det ibland kan framstå. Men kamrater, inget blir bättre av att vi tappar den facklig-politiska kopplingen. Vi ser hur våra motparter dag för dag stärker sitt inflytande över den arbetsmarknadspolitiska debatten. Skulle vi gå en annan väg vore det som om två fotbollslag möttes där vårt lag har bestämt sig för att spela på knäna. Det andra laget kommer inte att göra detsamma för att vara schysta mot oss och det kommer oundvikligen leda till vår förlust. Nej, vi ska träna hårdare, spela mer offensivt och skrika i högan sky om vi släpper in ett mål. Våra medlemmar ska veta att vi är missnöjda med hur matchen utvecklar sig.

Kära medlemmar, nu går vi in i en avtalsrörelse samtidigt som världen brinner, den brinner på grund av miljöförstöring, krig och rovkapitalism. Jag ser redan nu hur svår den kommer att vara. Som vanligt kommer arbetsgivarna begära att vi ska ta smällen för deras bristande vinster. Man kommer att vilja ta av vårt löneutrymme för att täcka upp de minskade vinster som följer av det som pågår i vår omvärld. Detta för att de har delat ut vinsterna som ni har trälats ihop under de goda åren och som de har delat ut i sina företag. I stället för att lagra i

ladorna inför de svåra år som man alltid vet någon gång kommer. Men vi ska ta oss igenom även detta, för när vi är starkt så kommer även avtalen att bli starka. Vi kanske inte löser allt vid nästa avtalsrörelse men vi gör det när vi har blicken stadigt fokuserad på framtiden. Där målen är satta för ett starkare förbund och ett nytt vi-tänk, då är allt möjligt. Vi är Fastighets, vi är facket och vi kommer tillsammans att bygga framtidens fackförbund. Tack för att få vara en del i att bygga Fastighets i framtiden, tack för ert förtroende!

Kongressordförande: *Safet Silova*

DAGORDNINGENS PUNKT 24

Information

24.1 Information

Motion 24.1.1

Avdelning Lund

Medlemmens kontakter med organisationen

Som medlem i en förening så värna jag givetvis om kostnader. Utvecklingen går framåt och mycket kontakter sker i dag digitalt. Det läggs många kr på utskick varje år till medlemmars årsmöten och andra möten i Fastighets. En del av oss vill hellre ha kallelse/inbjudningar på mejl och inte i brevlådan i pappersform. Vi behöver bli kostnadseffektiva. Borde inte vara så svårt i moderna system att ha valmöjligheten.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att låta medlemmen själv välja på vilket sätt kallelser/inbjudningar ska ske.

Utlåtande

Förbundet delar motionärens bild av att allt fler medlemmar önskar att få sina utskick digitalt. Förbundet ska därför verka för att medlemmar ska kunna erbjudas att få framtida utskick digitalt. Det kommer som motionären påtalar bli mer kostnadseffektivt men också bättre för miljön.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att bifalla motionen.

- *Roger Sandlund*, förbundsstyrelsen, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

I debatten deltog:

- *Arielle Larsson*, Lysekil
- *Agnieszka Jarl*, Västra Frölunda
- *Ingela Svensk*, Uppsala Västra
- *Torbjörn Jönsson*, Helsingborg
- *Max Lindahl*, Lund
- *Roger Sandlund*, förbundsstyrelsen

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att bifalla motionen.
- Bifall till förbundsstyrelsens förslag från *Arielle Larsson*, Lysekil.
- Bifall till förbundsstyrelsens förslag från *Agnieszka Jarl*, Västra Frölunda, med tilläggsyrkande:
att betona digitalt utskick t.ex. Kivra eller mail.
- Bifall till motionen samt *Agnieszka Jarls* tilläggsförslag från *Roger Sandlund*, förbundsstyrelsen, *Max Lindahl*, Lund, *Torbjörn Jönsson*, Helsingborg.

Kongressen beslutade

att *bifalla* motionen med tilläggsförslaget.

Motion 24.1.2

Avdelning Trelleborg

Snabbare kommunikation

Mycket av vår kommunikation med medlemmar sker fortfarande brevledes. Vore fantastiskt om man kunde kommunicera med medlemmar direkt med exempelvis appar. Finns bostadsföretag i dag som kan styra kommunikation med hyresgäster via appar. Man kan rikta informationen till dem det berör. Detta kräver så klart att mottagaren installerar appen. Fördelen med detta system är förutom snabbheten att man kan se aktiviteten på mottagarsidan.

Jag/vi föreslår kongressen besluta

att undersöka och utveckla snabbare kommunikationssätt med medlemmar.

Utlåtande

Förbundsstyrelsen delar motionärens bild. Fysiska brev ska inte utgöra den enda formen av medlemskommunikation. I en digital värld har vi vant oss vid att samhällsaktörer kommunicerar på många olika sätt, så som passar bäst för den enskilde. Fastighets bör inte utgöra ett undantag här.

Samtidigt är vi ett förhållandevis litet förbund med begränsade resurser. Samarbetet inom 6F är ett sätt att minska kostnaderna för våra IT-tjänster, all vår digitala infrastruktur sköts och utvecklas under gemensamma former inom 6F.

Motionärens önskemål om att ta fram en app är inte en dålig idé. Men det är en mångmiljonutgift, både inledningsvis och så länge den ska underhållas. En sådan stående utgift bör ställas mot det faktum att vår hemsida redan i dag har långtgående möjligheter till mobilanpassning, det går att sköta många ärenden i telefonen idag.

Förbundsstyrelsen är positivt inställd till att utveckla medlemskommunikationen inom de ramar som ekonomi och personalresurser sätter. Vår bedömning är att en app faller utanför den ramen.

Förbundsstyrelsen anser motionen besvarad.

- *Roger Sandlund*, förbundsstyrelsen, föredrog förbundsstyrelsens utlåtande.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag att motionen ska anses besvarad.

Kongressen beslutade

att *bifalla* förbundsstyrelsens förslag.

DAGORDNINGENS PUNKT 14 (fortsatt behandling)

Val av

14.7 Ledamöter i valberedningen 5 st.

14.8 Valberedningens sammankallande

- *Jenny Parmstrand*, förbundsrevisor, föredrog revisorernas förslag till valberedning och sammankallande i valberedningen:

Torbjörn Jönsson, Syd

Peter Hall, Väst

Daniel Johansson, Nord

Richard Fredriksson, Tvärs

Moayed Motabelli, Ost

Malin Palm, Tvärs, sammankallande

Kongressen beslutade med acklamation

att *välja* ledamöter och sammankallande i valberedningen enligt revisorernas förslag.

DAGORDNINGENS PUNKT 6 (punkten återupptogs)

Nominering

- *Jenny Parmstrand*, förbundsrevisor, utlyste nomineringstid inför val av valberedningens fem ersättare till 20 minuter, kl. 13.30.

DAGORDNINGENS PUNKT 26

Placeringsreglemente

- *Safet Silova*, kongressordförande, föredrog punkten.

Placeringsreglemente

Kongress 2022

FASTIGHETSANSTÄLLDAS FÖRBUND

1. Organisation för kapitalförvaltningen

2. Övergripande mål och regler

- 2.1 Konfliktberedskap
- 2.2 Placeringsalternativ
- 2.3 Hållbarhet
- 2.4 Modellportfölj
- 2.5 Val av externa förvaltare

3. Regler för ränteförvaltningen

- 3.1 Inlåning i bank
- 3.2 Tillåtna placeringar i räntebärande instrument
- 3.3 Limiter för räntebärande portföljen

4. Regler för aktieförvaltningen

- 4.1 Tillåtna placeringar i aktier
- 4.2 Limiter för aktieportföljen
- 4.3 Valutarisker

1. Organisation för kapitalförvaltningen

Fastighets kongress beslutar om riktlinjer för den placeringsinriktning och ”modellportfölj” som ska användas. Efter förslag från förbundsstyrelsen kan förbundsmötet revidera detta dokument. Huvudinriktningen är att placera via externa förvaltare. Kärnkompetensen ska avse upphandling och uppföljning av externa förvaltare.

Målet för förvaltningen är att ha en långsiktig stabil värdeutveckling och att de redovisade tillgångsvärdena snabbt kan omvandlas i pengar alternativt belånas.

2. Övergripande mål och regler

2.1 Konfliktberedskap

Förbundets behov av konfliktberedskap samt de behov som kan finnas för att täcka temporära underskott i verksamheten är restriktioner i val av placeringsalternativ.

Samtidigt måste de valda värdepapperen ha en sådan likviditet att man i rimlig utsträckning tillgodoser behovet av konfliktberedskap på såväl kort som långt sikt.

2.2 Placeringsalternativ

Förbundets finansiella tillgångar placeras i någon av följande placeringskategorier:

- Kort ränta (likviditet)
- Lång ränta (obligationer)
- Aktier
- Alternativa placeringar

2.3 Hållbarhet

Hållbarhetsaspekten ska jämte avkastning och risk alltid beaktas i förbundets placeringsverksamhet. Vid denna bedömning ska både förvaltare, produkt (fond m.m.) och de finansiella instrument som det investeras i kontrolleras.

Grundregeln är att placering inte ska ske hos förvaltare eller fond som förknippas med eller investerar i företag som bryter mot svensk lag eller mot internationella avtal och konventioner som Sverige undertecknat.

Det innebär att verksamhet inte får bryta mot svensk lag och i den mån den är tillämplig utomlands och givetvis inte heller bryta mot berört lands lagar.

Förbundets ägande ska baseras på de universella värderingar som uttrycks i FN:s allmänna förklaringar om de mänskliga rättigheterna samt FN:s konvention om medborgerliga och politiska rättigheter (1966) samt FN:s konvention om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter (1966).

Förbundets tillgångar får inte placeras i verksamhet som innehåller oacceptabla arbetsförhållanden eller förhindrar facklig organisering. Den Internationella Arbetsorganisationen ILO:s konventioner ska vara vägledande för vad som är etiskt acceptabla placeringar.

Sålunda får förbundet inte placera sina tillgångar i företag som inte respekterar och följer de grundläggande ILO-konventionerna:

- Frihet att bilda och ansluta sig till en facklig organisation (nr 87) och rätten till kollektiva förhandlingar (nr 98)
- Förbud mot slav och tvångsarbete (nr 29 och 105)
- Förbud mot barnarbete (nr 138 och 182)
- Förbud mot diskriminering av individer beroende på t.ex. etniskt ursprung, kön, religion eller politisk uppfattning.
- OECD:s riktlinjer om multinationella företag samt ILO:s trepartsdeklaration för multinationella företag i enlighet med dess medbestämmande delar §§ 55–57.

Följande miljökonventioner och regelverk är av särskild vikt när ett företags verksamhet bedöms ur ett miljöperspektiv.

- FN:s ramkonvention om klimatförändringar inkl. Kyotoprotokollet
- Wienkonventionen för skydd av ozonskiktet inkl. Montrealprotokollet
- Baselkonventionen angående gränsöverskridande transport av avfall
- Stockholmskonventionen om långlivade organiska föreningar.

Miljökonventioner är primärt riktade mot regeringar vilket innebär att uttolkning och kontroll på företagsnivå är begränsade varför det handlar om en allmän efterlevnad av syftet med konventionerna.

Förbundet tillåts inte placera i verksamhet som bryter mot vissa vapenkonventioner innebärande landminor och klusterbomber. Detta regleras i FN:s konvention som Sverige ratificerat.

Utöver detta ska förbundet inte placera i företag som har sin huvudsakliga verksamhet inom produktion eller distribution av pornografi eller sysslar med oetisk marknadsföring eller bristande produktsäkerhet.

Förbundet ska placera sina tillgångar i fonder, produkter m.m. avseende aktier, företagsobligationer och andra specifika företagsrelaterade finansiella instrument där hållbarhetsfrågan är en uttalad del av förvaltningen.

Vid urval av förvaltare ska alltid hållbarhetsaspekten utvärderas och utgöra ett nödvändigt kriterium för placering. Om en förvaltare i sin placeringsinriktning genererar mervärde för förbundet och förbundets värderingar ska detta beaktas.

Vid misstanke om verksamhet hos förvaltare eller det värdepapper förvaltaren placerar i, bryter mot förbundets värderingar och placeringsinriktning ska sakförhållandena utan dröjsmål utredas. Om misstanken bekräftas ska förvaltaren påvisa att sakförhållandet avhjälpes. Om inte ska förvaltningsuppdraget eller investeringen snarast avvecklas.

2.4 Modellportfölj

En institutionell placerare utformar ofta en ”modellportfölj” baserad på olika tillgångsslag som får representera en riklig spridning av tillgångarna med hänsyn till avkastningskrav, risker och krav på likvid beredskap.

Vid utformning av förbundets modellportfölj ska beaktas följande maximala andelar för placeringar. Förbundsstyrelsen fastställer aktuell modellportfölj inom ramen.

- Kort ränta 100 procent
- Lång ränta 60 procent
- Aktier 60 procent
- Alternativa placeringar 30 procent

Värde är marknadsvärde.

Utöver placeringar enligt detta reglemente investeras i andelar såsom i folkrörelseföretag, Rönneberga samt FASAB.

2.5 Val av externa förvaltare

Den helt övervägande delen av förvaltningen ska ske via externa förvaltare.

I valet mellan diskretionär förvaltning och fondförvaltning av aktieportföljen ska fondförvaltning väljas så långt det är möjligt. Om det på marknaden erbjuds fondförvaltningsalternativ som tillgodoser våra behov är det onödigt att lägga ned arbete på att utforma särskilt anpassade diskretionära förvaltningsuppdrag.

Förbundsstyrelsen beslutar om nya förvaltare.

2.6 Uppföljning och rapportering

Uppföljning och avrapportering till förbundsstyrelsen görs tertialvis av ekonomiansvarig.

3. Regler för ränteförvaltning

3.1 Inlåning i bank

Likviditet får hållas i banker samt värdepapper och penningmarknadsfonder med löptid på mindre än tre månader.

3.2 Tillåtna placeringar i räntebärande instrument

Tillåtna placeringar i räntebärande instrument:

- Värdepapper emitterade eller garanterade av svenska staten.
- Värdepapper emitterade av svenska kommuner.
- Värdepapper emitterade av svenskt kreditinstitut.
- Värdepapper emitterade av svenska bostadsinstitut.
- Värdepapper emitterade av utländska banker.
- Värdepapper emitterade av svenskt publikt bolag som erhållit lägst K2 vid ranking av S & P och som är föremål för regelbunden handel.
- Andelar i svenska eller utländska räntefonder godkända av Finansinspektionen i Sverige eller motsvarande organ i andra länder.

3.3 Limiter för räntebärande portföljen

Vid placering av räntebärande värdepapper gäller följande limiter. Procenttalen i tabellen nedan avser andelar av ränteportföljens marknadsvärde.

Emittent/Värdepapper	Max andel per emittentkategori, procent	Max andel per emittent, procent
Svenska staten eller av svenska staten garanterade värdepapper	100	100
Svenska kommuner	100	10
Svenska banker och bostadsfinansieringsinstitut	100	25
A-ratade utländska banker	15	10
Värdepapper med rating om lägst Baa2 eller BBB respektive lägst K2	50	10

4. Regler för aktieförvaltning

4.1 Tillåtna placeringar i aktier

- Aktier i börsnoterade nordiska företag, noterade på Stockholmsbörsens A- eller O-listor, som förvaltas av extern, diskretionär förvaltare i enlighet med särskilt överenskomna investeringsriktlinjer.
- Andelar i svenska eller utländska aktiefonder, godkända av Finansinspektionen i Sverige eller av motsvarande organ i andra länder.

(Diskretionär förvaltning är en finansiell tjänst, som tillhandahålls av banker och fondkommissionärer, där investeraren ger förvaltaren mandat att fatta löpande placeringsbeslut.)

4.2 Limiter för aktieportföljen

Aktieslag/förvaltningsform	Maximal procentandel i aktieportföljens marknadsvärde
Börsnoterade nordiska aktier	80
Börsnoterade utländska aktier	100
Börsnoterade svenska aktier	60
Ej börsnoterade aktier	20
Andel hos svensk diskretionär förvaltare	20

4.3 Valutarisker

Ränteplaceringar ska göras i SEK. Om ränteplacering i undantagsfall görs i annan valuta ska den kurssäkras.

Köp av aktiefondandelar får endast göras i aktiefonder som har sitt säte i Norden, Europa och USA samt är noterade i dessa regioners/länders valutor.

Kongressen beslutade

bifalla förbundsstyrelsens förslag till placeringsreglemente.

Tal av Hans Öhlund, f.d. förbundsordförande Fastighetsanställdas Förbund

Hej allihop på kongressen! Jag heter Hans Öhlund. Jag tänkte säga några ord från oss gäster. Men lite kort för er som är nya tänkte jag säga lite grann om mig själv. Jag är ju tidigare förbundsordförande, det har gått åtta år, tiden går fort. Och jag har faktiskt haft en fruktansvärd förmån i det här förbundet, jag har fått vara ombud två gånger, förbundsstyrelseledamot en gång, förbundssekreterare en gång, förbundsordförande tre kongresser och nu för andra gången som gäst. Så jag har verkligen haft förmånen att uppleva de senaste nio kongresserna.

Jag ska också erkänna en sak för er, de här två senaste var absolut de enklaste kongresserna. Alltså att vara gäst. Nu har jag en fråga till er. Det finns två alternativ: antingen tar jag det snälla talet eller det ärliga talet. Jag tror att ni är så många nya, så ni tål inte det. Jag tar det snälla, jag tror att det blir säkrast så.

De här senaste kongresserna jag har deltagit i har varit kortare i antal dagar än de första. Då höll vi på i regel i en hel vecka. Som jag kan minnas har det också varit färre motioner den här gången än någon annan gång. Då blir min fundering, är det så att allt är jättebra nu eller är det så att glöden har gått ur er förtroendevalda och medlemmar? Jag är osäker, men jag är helt säker på att ni förtroendevalda och anställda vet svaret på den frågan. Ni kan väl rapportera efteråt så att vi får veta.

Jag måste säga att det ändå är många ombud som har haft mycket kloka och bra inlägg. Det är också ett antal ombud som har varit mycket flitiga till den här talarstolen. Ni har också förrättat såväl de beslut som är runt motioner men ni har också förrättat val. Det är första gången jag tror att det har hänt i Fastighets historia att man väljer i princip nästan en helt ny förbundsledning, alltså ingen som har suttit tidigare. Till er vill jag säga ett stort lycka till. Men jag har också en fråga och en uppmaning till er, jag hoppas verkligen att ni har förstått vilket fruktansvärt stort ansvar det är att sitta i en förbundsledning. Jag har lite erfarenhet av det. Men jag hoppas att allt ska gå väl för er. Ni som känner mig vet att jag är seglare också på min fritid och för er ska jag väl symboliskt kunna säga att det är ni som nu ska styra Fastighetsskutan framåt den närmaste kongressperioden. Och som seglare vet man att man seglar inte bara i medvind. Det är inte bara att slöra, det kommer att bli en del kryss också. Och jag misstänker till och med att ni kommer att få någon storm, och vem vet, det kanske blåser upp till orkan till och med. Men som ordspråket säger, när förändringens vindar blåser då bygger de försiktiga vindskydd men de modiga sätter segel. Och jag är helt övertygad om att ni kommer att sätta segel tillsammans.

Jag tycker att ni som är ombud ska känna er stolta över att få företräda era medlemmar. Och jag säger än en gång, det har varit intressant att lyssna på er de här dagarna. Men som allting finns det alltid någonting kvar, nu när kongressen slutar alldeles strax har ni lite jobb kvar. Det här var den lätta delen i uppdraget. Ni ska nämligen leva upp till och verkställa de beslut ni har fattat. Det är ingen annan som kommer att göra det åt er utan det är det ni nu måste göra. Jag har också följt medlemsutvecklingen i Fastighets som inte har varit alltför gynnsam, skulle man enkelt kunna säga. Där har ni också ett jättejobb att göra, att värva medlemmar. Fortsätter den här trenden finns det risk att om några kongresser till finns vi inte kvar. Och det kan väl aldrig få hända, eller hur?

En sak till som jag tänkte på. De senaste fyra kongresserna har vi haft kongress samtidigt som vi haft ett valår. Det är intressant. Det har också krockat någon gång så att vi har haft kongress, valår och avtalsrörelse samtidigt. Då har det varit lite körigt kan man säga. Jag vet en kongress för inte så länge sedan när vi till och med hade lagt varsel om konflikt när vi gick in i kongressen, då var det lite mer spännande när medlarna ringde mitt under kongressen. Men det fackliga arbetet är ju er uppgift som förtroendevalda och anställda. Men jag tycker och vill vädja till er: Hoppa inte över valarbetet. Vi vet ju alla att det var arbetarrörelsen, fackföreningsrörelsen, som startade Socialdemokratiska arbetarepartiet. Det finns en del som har försökt förvanska historien, men så är den sanna historien.

Som en del vet också är jag Skellefteåbo, stolt sådan på alla sätt och vis. Jag kommer absolut att verka i valrörelsen där. Har gjort så sedan jag fick förmånen att bli pensionär. Vi brukar ha egen majoritet. Vi misslyckades sist, vi fick bara 49,2 procent, så vi var tvungna att ta Vänsterpartiet till stöd. Men jag hoppas att ni alla har samma mål också. Jag har lärt mig det att ska man driva politiska frågor är det enklare om man har egen majoritet än om man måste ha stöd av andra. Så nu går ni hem och ser till att ni har över 50 procent allihop, då kommer det att förändras i kommuner, regioner och på riksplanet. Men det löser ni, eller hur?

Vi som har varit inbjudna vill tacka er allihop för att vi har fått vara på kongressen. Alla vi gäster, pensionerade ombudsmän, förbundsledningar, har haft fina kongressdagar. Vi har känt oss välkomna och blivit väl omhändertagna. Men jag skulle också kunna säga att, tar det med lite skämt, vi har faktiskt inte alltid, vi som har suttit på åskådarläktaren, varit överens med er att ni har fattat rätt beslut. Men ni har hört ordspråket: De gamla säger att det var bättre förr, de unga säger att de gamla var bättre förr.

Till sist vill vi givetvis skicka ett stort lycka till med det fackliga arbetet. Tusen tack!

Avtackningar

- *Magnus Pettersson*, förbundsordförande, tackade av Yvonne Nygårds, avgående andre förbundsordförande.

Nu börjar kongressen lida mot sitt slut, valen är gjorda. Det innebär att vi är två i förbundsledningen som faktiskt slutar i och med att jag kommer att avsluta kongressen här senare under eftermiddagen. Då skulle jag vilja avtacka Yvonne som andre förbundsordförande. Det är lite speciellt för mig för vi har följt varandra åt under alla år. Vi har känt varandra i många år. Yvonne var förtroendevald i avdelning 513 i Gävle-Dalaområdet då jag arbetade där 1997–2001. Jag tror faktiskt, om jag inte minns helt fel, att hon arbetade med de flesta frågor som har funnits på avdelningsnivå. Under mina år där blev också Yvonne ordförande i avdelningen. Hon efterträdde mig dessutom som ombudsman i avdelningen då jag slutade där och flyttade till Stockholm. Så under den här perioden i Gävle under tre år hade vi ett nära samarbete då det gällde att driva avdelningens verksamhet.

Vid den här tiden var man ensamombudsman. Man var anställd som ensam ombudsman i den här regionen Gävle-Dala. Då var man helt beroende av duktiga förtroendevalda. Och där kan man säga att jag i min ombudsmannaroll var i stora delar rådgivare till våra lokala fackliga företrädare på klubbnivå, arbetsplatsombud, regionala skyddsombud, skyddsombud och så vidare. Jag var också beroende av styrelsen för avdelningen och inte minst avdelningsordförande som Yvonne då var. Det här samarbetet fungerade jättebra mellan mig och Yvonne. Yvonne blev sedan lokalombudsman i region Nord när vi ändrade organisationen 2011. Men hon fortsatte att arbeta i princip i samma geografiska område som vi pratar om, Gävle-Dala. Innan hon anställdes som ombudsman satt hon också i förbundsstyrelsen. Under åren 1997–2001 som förtroendevald. Då kan man inte sitta i förbundsstyrelsen om man är ombudsman. Men hon dök upp igen i förbundsstyrelsen som ombudsmannaklubbens adjungerade representant mellan åren 2006 och 2010, så hon har varit delaktig i beslutande organ i ganska stor omfattning.

Vi har samma bakgrund för vi har gjort ungefär samma resa. Vi kommer från olika branscher, om vi pratar om två branscher, jag från fastighetsbranschen och Yvonne från städbranschen. På 2014 års kongress valdes Yvonne som andre förbundsordförande och fick i den rollen ansvar för i huvudsak vår interna organisatoriska och demokratiska organisation. Dessutom fick hon ansvaret för personal. Medan jag som tredje förbundsordförande har haft ett fåtal verksamhetsområden har allt annat legat på Yvonne som har fått ett stort ansvar för vår totala verksamhet. Yvonne har också varit förbundets representant i LO:s tvärfackliga råd, där varje förbund har representation i form av någon förbundsledningsperson. Det är ett råd som har en mängd områden de ansvarar för. Det är facklig politisk samverkan, studier, LO-facken i kommunerna, LO-distrikten, i princip allt utom avtalsfrågor som ligger på LO:s avtalsråd. Båda råden är också beredande organ till LO:s styrelse, där för övrigt Yvonne har varit min första ersättare.

Jag tycker, Yvonne, att du har gjort ett fantastiskt jobb i din roll som andre förbundsordförande med det ansvar du har haft. Vi vet båda två att det blåser på toppen och att man där är ganska ensam. Vi är en demokratisk organisation och nu har kongressen valt en ny andre förbundsordförande. Jag vill tacka dig för de år vi både känt varandra och arbetat tillsammans i förbundsledningen. Jag önskar dig all lycka i framtiden och hoppas att du kan få ett nytt uppdrag som du både trivs med och vill arbeta med. Stort tack, Yvonne!

Tacktal av Yvonne Nygårds

Tack, Magnus, och tack till alla er här inne för alla år som jag har fått vara engagerad och umgås med er och driva frågor tillsammans med er.

- *Yvonne Nygårds*, andre förbundsordförande, tackade av Magnus Pettersson som avgående förbundsordförande.

Nu blir det här lite märkligt. Man själv har just blivit avtackad och så ska jag stå här och avtacka Magnus, som ju avgår som förbundsordförande i dag. Som ni hörde Magnus, så beskriver ju han att vi har följts åt under 30 år i det fackliga engagemanget, så historien blir på något sätt ganska lika på det sättet.

Magnus blev förtroendevald på 80-talet och då jobbade han på HSB i Norrköping. Han var förtroendevald i sektionen i Norrköping. Han blev så småningom också förtroendevald i avdelningsstyrelsen på avdelningen som då väl hette 504, som var Norrköping med omnejd. Magnus kom in i förbundsstyrelsen första gången vid kongressen 1995 och då stannade han i styrelsen till 1997. Det var nämligen så att 1995/1996 genomgick Magnus det som då hette aspirantutbildningen, det som i dag heter ombudsmannautbildningen, där man utbildade sig till ombudsman. 1997 fick han tjänsten som ombudsman i avdelning 13 i Gävle, där jag då var förtroendevald. Så det var då jag lärde känna Magnus bättre.

I Gävle stannade Magnus i tre år. 2001 ville han vidare till Stockholm, han sökte och fick tjänst på dåvarande avdelning 1 i Stockholm. När han flyttade dit återkom han i förbundsstyrelsen men denna gång som ombudsmannaklubbens representant. Om jag minns rätt var du ordförande i ombudsmannaklubben på den tiden. Sedan kom Magnus till förbundskontoret 2003 och fick då anställning som central ombudsman och jobbade med förhandlingsarbete i den rollen. Det fortsatte han med ända till 2011 då han valdes till andre förbundsordförande och sedan som ni alla vet 2014 blev han förbundets ordförande.

Det är ju en lång resa som anställd och förtroendevald i förbundet som nu avslutas här i dag. Jag tror att mitt eget första minne av Magnus var en utbildning vi hade någon gång i mitten av 90-talet som handlade om lokal lönebildning. Då var Magnus fortfarande kvar på HSB och jobbade med de frågorna där och man hade lagt ner ett stort engagemang i lokal lönebildning på den arbetsplatsen. Och han kom till utbildningen som föreläsare för att beskriva för oss det arbetet. Men som sagt var så var det 1997 som jag lärde känna honom lite bättre eftersom jag då var förtroendevald i avdelningen i Gävle när han kom dit som ombudsman. 1998 blev jag ordförande i avdelningen och under tre år där jobbade vi ganska mycket tillsammans med avdelningens arbete. Och som Magnus beskrev nyss var jag ordförande och han ombudsman och vi jobbade intensivt tillsammans med resten av styrelsen för att få avdelningens verksamhet att fungera. Under den perioden var det jag som genomgick aspirantutbildningen och sedan tog jag, som Magnus nämnde, över rollen som ombudsman när han flyttade. Därmed har Magnus också varit en väldigt viktig kugge för mig i vägen fram till att bli en förhandlande ombudsman. Mycket stöd och hjälp kring hur man ska jobba och hur det ska fungera.

Magnus har alltid haft ett jättestort engagemang i det fackliga arbetet, både som ombudsman och ordförande för förbundet. Magnus är alltid påläst och kunnig i de frågor som han engagerar sig i och arbetar med. Magnus har väl också fått vara lite grann av ordningsmannen i ledningen. Det är ju hans roll att hålla ihop oss. Den längsta perioden har jag, Magnus och Jari jobbat tillsammans. Vi är ganska olika som personer och det är inte lätt alla gånger att kanske bromsa mig, men han har fått ihop det och lett arbetet på ett alldeles utmärkt bra vis.

Det är naturligtvis så att man är absolut inte alltid överens i en ledning men vi har alltid kunnat diskutera oss fram till lösningar i de frågor som vi har behövt lösa.

Till slut, Magnus, jag vill tacka dig för det stora engagemang och det arbete som du har gett till Fastighetsanställdas Förbund under de 30 år som du har funnits i den här organisationen.

Tacktal av Magnus Pettersson

Tack så mycket! Det var en värmande applåd. Jag återkommer lite i mitt avslutningstal kring vad jag tycker. Så jag avvaktar med det, men tack så jättemycket. Åren går men minnena består. Alla goda kamrater man har träffat under alla de här dryga 30 åren i förbundens organisation på något sätt. Tack så mycket!

Kongressen ajournerades kl. 13.37.

Förhandlingarna återupptogs kl. 13.55.

Kongressordförande: *Madlén Gunnarsson*.

Protokolljustering

Kongressen beslutade

att godkänna lördagens dagsprotokoll.

DAGORDNINGENS PUNKT 14 (fortsatt behandling)

Val av

14.9 Val av ersättare valberedning

- *Jenny Parmstrand*, förbundsrevisor, föredrog revisorernas förslag till ersättare i valberedningen:

Mina Hanna, Ost

Cecilia Thornell, Tvärs

Nina Dahlbom, Nord

Visar Plana, Syd

Ljiljana Panic, Väst

Övriga nominerade:

Gordana Josimovic, Patrik Svan, Jessie Guldhammar, Emebiet Legesse, Maarit Jänislampi, Ellinor Karlsson, Agnieszka Jarl, Britt-Louise Wetterhall, Mikael Norén, Patricia Lindberg, Bodil Strömberg, Nina Persson, Peter Hall, Torbjörn Jönsson.

Kongressen beslutade efter sluten omröstning

att välja Cecilia Thornell, Nina Dahlbom, Mina Hanna, Visar Plana och Ljiljana Panic till ersättare i valberedningen enligt revisorernas förslag.

Röstsiffror:	
Cecilia Thornell	105
Nina Dahlbom	104
Mina Hanna	101
Visar Plana	89
Ljiljana Panic	79

DAGORDNINGENS PUNKT 27

Avslutning

Avslutningstal av Magnus Pettersson, avgående förbundsordförande

Kamrater, nu har vi genomfört gemensamt Fastighetsanställdas Förbunds 19:e ordinarie kongress. Vi har haft bra diskussioner och debatter och nu är det viktigt att alla står bakom de beslut som är fattade, även om vi i debattinläggen har haft olika syn på hur besluten ska tas. Det är viktigt att vi arbetar tillsammans för medlemmarnas och förbundets bästa. Det är bara tillsammans vi kan göra skillnad för våra medlemmar.

Ensam är inte stark. Det är inte ledningen, förbundsstyrelsen eller ombudsmän och övriga anställda som är Fastighets, det är vi alla tillsammans. Alla är inte nöjda med de beslut som är fattade vid motionsbehandlingen och inte heller vid valen och känner säkert en besvikelse. Gör inte det, besluten är fattade i demokratisk ordning och ska respekteras och följas. Det är många saker som den nyvalda eller omvalda förbundsledningen, då tänker jag på Joakim, har att ta tag i och fatta beslut om. Men det här är inget arbete bara för ledningen. Det största ansvaret ligger på den nyvalda förbundsstyrelsen, där ledningen är verkställande av de beslut som fattas och är ansvariga för förbundets dagliga ledning. Det är inte alltid lätt att vara arbetsgivarpart ska ni veta.

Vi har under kongressperioden sett ett medlemstapp och har under några år beskrivit i verksamhetsplanen att organisering och att arbeta med och för den lokala verksamheten ska prioriteras. Tyvärr har pandemin satt käppar i hjulet då vi inte, både av personliga skäl och motstånd från arbetsgivare, kunnat vara ute på våra arbetsplatser. Det har varit en stor anledning till att vi ett minskat antal medlemmar. Alla är duktiga på att värva medlemmar, problemet är och har varit att vi har tappat i andra ändan. Medlemmar som begär övergång till andra förbund, vilket är helt naturligt och ska ske, men vi tappar också medlemmar som begär utträde eller bristar ur sig genom att helt enkelt inte betala medlemsavgiften. Det görs ett jättebra arbete med att bearbeta de här personerna att få dem att stanna kvar som medlemmar, men det räcker tyvärr inte. Vi brukar säga: "Värva din arbetskamrat", och det är där jag tror att man ska lägga krutet. Vi måste tillbaka till att prata om vad facket är, vad det står för och vilket arbete vi gör. Vi ska helt enkelt ta det fackliga samtalet om värdet av ett fackligt medlemskap. Det är alla, både medlemmar, förtroendevalda och anställda som ska göra detta. Vi ska och måste vara synliga på våra arbetsplatser.

Förutom allt arbete med och verkställande av de beslut som har fattats här på kongressen har vi också förberedelser inför nästa års avtalsrörelse, och inte minst en viktig valrörelse. Vi har nu en socialdemokratisk regering som jag hoppas får ett förnyat förtroende, något annat vore förödande. Jag ser en skillnad på den förda politiken nu jämfört med när även Miljöpartiet satt i regeringen. Nu känner man igen en socialdemokratisk politik med de beslut som fattas och de frågor man driver. För att behålla detta måste vi alla tillsammans se till att det blir en

fortsatt socialdemokratisk regering. Det innebär deltagande i olika aktiviteter som ringkampanjer och dörrknackningar. Precis som i det fackliga arbetet är det bara tillsammans vi kan göra skillnad. Vi ska självklart fortsatt vara kritiska om det förs en politik som inte gagnar våra medlemmar, oavsett hur en ny regering ser ut. Men jag kan garantera att det blir ofantligt mycket mer att vara kritisk mot om det blir en borgerlig regering.

Det känns självklart lite vemodigt att stå här nu. Jag avgår som förbundsordförande i samband med att kongressen avslutas, i och med att jag slår klubban i bordet, och de sista månaderna kan väl kallas i viss mån för turbulenta. Nu är det viktigt att alla lägger det bakom sig, arbetar tillsammans och sluter upp bakom den valda förbundsledningen.

Jag har varit fackligt aktiv sedan jag blev medlem 1986, som förtroendevald på klubb-, sektions-, avdelnings- och förbundsstyrelsenivå. Jag började 1996 som vikarierande ombudsman, vi har dragit det här lite tidigare, och hela den här resan slutade med att jag valdes till förbundsordförande 2014 och det är absolut det största förtroendeuppdraget man kan få, som förbundsordförande. Det kräver mycket, det förpliktigar och det är ett uppdrag som det ska ställas krav på. Som förbundsordförande är man under förbundsstyrelsen och tillsammans med övriga ledningen ytterst ansvarig för förbundets verksamhet. Detta innebär att man måste ha hela organisationens stöd bakom sig. Jag kände nu att jag inte längre har det och valde därför att inte kandidera för en ny period.

Vid nästa kongress är jag avtalspensionär och kan väl i alla fall hoppas på att förbundet, precis som nu, bjuder in pensionerade ombudsmän och tidigare ledningar. Jag vill lyckönska och gratulera min efterträdare Lennart "Lemmy" Mauritzon till det finaste uppdrag man kan få i förbundet. Jag har känt Lemmy i över 20 år och är övertygad om att han kommer att göra ett bra arbete i rollen som förbundsordförande. Jag kommer fortsatt stå till förbundets förfogande och inte minst hjälpa och stötta Lemmy i hans arbete. Det innebär självklart inte att jag kommer sitta på hans kontor och vara delaktig i beslut. Det är nu hans ansvar att fatta besluten. Det handlar mer om en introduktion till uppdraget och vara behjälplig med de kontakter som krävs i uppdraget och vara rådgivare. Återigen, ett stort grattis Lemmy!

Ett grattis även till den övriga ledningen och nyvalda förbundsstyrelsen. Ni har ett stort ansvar för förbundets fortsatta verksamhet och ställningstaganden i olika frågor. Inte minst att hitta vägar för att behålla och öka antalet medlemmar.

Jag vill tacka alla medlemmar, förtroendevalda och anställda som jag lärt känna under alla år som jag har varit aktiv, ingen nämnd och ingen glömd, alla som hjälpt mig och stöttat mig i de olika uppdrag jag har haft. Jag vill rikta ett särskilt tack till min fru Annelie som har fått stå ut med att jag ganska mycket har varit på resande fot, både inom Sverige och i andra länder. Jag har arbetat kvällar som helger och ibland även nätter under avtalsrörelser. Min telefon har alltid varit på dygnet runt, även under min semester. Jag har tyckt att jag alltid ska vara nåbar om det skulle behövas. Jag tänker nästa vecka vara ledig tillsammans med Annelie. Du betyder allt för mig och utan ditt stöd hade jag inte klarat mitt uppdrag.

Det finns även andra som ska tackas av. Det är de som i och med kongressen lämnar sina uppdrag i förbundsstyrelsen och som förbundsrevisorer, de som valdes på kongressen 2018 till förbundsstyrelsen har av naturliga skäl försvunnit av olika anledningar. Då kan jag nämna särskilt David Sjören och P-O Timan, båda två har under den här perioden blivit ombudsmän, eller vikarierat som ombudsmän.

Vi har också vår eminenta Annica Falck som lämnar. Vi har Curre Öhrström och vår ungdomsansvariga Gabriel Johansson. Jag vill också särskilt nämna Mimmi Tyrbo Wästle, som valdes in på ett förbundsmöte men som tyvärr inte kunnat delta så länge i

förbundsstyrelsen. Ett särskilt tack till dig, Mimmi. Jag skulle vilja be er som jag räknade upp, som är närvarande, det är lite svårt för Mimmi att komma hit, att komma upp här på scenen.

Som under hela kongressen har vi valt att ge en gåva till Olof Palmes Internationella Center. Tack David och välkommen som ombudsman. Förbundsstyrelsen beslutade faktiskt så sent som i torsdags att anställa David som ombudsman. Tack, Curre, för allt arbete du har gjort framför allt och inte minst som klubbordförande på Svenska Bostäder under ett antal år. Ja, Annica, vad ska man säga om dig då? Annica har alltid varit en frisk fläkt och hon blev vald som ersättare på kongressen 2018 men har under senare tid trätt in som ordinarie i förbundsstyrelsen. Det har livat upp våra diskussioner, kan jag säga, så tack så jättemycket Annica. Då har vi P-O Timan som jag har känt under många år. Duktiga förtroendevalda brukar faktiskt kunna bli ombudsmän och P-O är en av dem. Då har vi Gabriel. Är det du eller jag som är ungdomsansvarig förresten? Tittar man på oss så skulle det kunna vara jag. Gabriel har varit ersättare i förbundsstyrelsen och också verkat som förbundets ungdomsansvariga. Tack Gabriel för det du har arbetat med.

Det är alltid så här med avtackningar, att det är så lätt att missa något namn. Men om jag har tittat rätt i mina noteringar, så bland förbundets förtroendevalda revisorer och ersättare är nog nästan alla omvalda till nytt uppdrag, förutom en ersättare, Jesper Zettergren. Vi tackar Jesper med en applåd.

Sedan skulle jag vilja välkomna upp på scenen, Mohamad Elmarghichi, så att du får lite mera motion. Jag tycker att Mohamad har gjort ett fantastiskt arbete och är väl den här i salen som har fått mest motion under de här dagarna. Det syns nästan också. Tack så mycket för väl utfört arbete Mohamad.

Sedan glömde jag faktiskt en person i förbundsstyrelsen som också har avgått, fast jag såg inte den personen. Det är Esagh Najmeddin. Vi tackar även Esagh med en applåd.

Sedan har vi också ett kongressombud som har fått arbeta lite under den här kongressen, som fotograf, det är Daniel Liebst, välkommen upp. Jag tycker att du har gjort ett jättebra jobb, en fotograf som arbetar gratis lördag och söndag, är inte det fantastiskt. Tack!

Jag vill tacka alla er som har varit här och aktivt deltagit i debatterna och inte minst vill jag tacka all personal som har sett till att vi har kunnat genomföra vår kongress på det sätt vi har gjort. Jag vill rikta ett särskilt tack till min assistent, Ann Bjurholt, som är den person som faktiskt verkligen sett till att vi har haft ordning på det här, och inte minst mig i ledningen, när vi har fattat beslut och planerat inför kongressen. Tillsammans har hon arbetat med Mats Abrahamsson från Abaton och hans gäng som har producerat det här. Vi har också Jonas Hall från Bantorget med sitt gäng. Vi har också teknikerna från Easymeet. Hjärtligt tack till er alla!

Då vill jag slutligen tacka de som har fått arbeta särskilt mycket och det är presidiet. Jag ska också nämna, och det känns väl lite jobbigt, vi har en förbundsstyrelseledamot som valde själv att lämna förbundsstyrelsen med anledning av vad som har hänt sista månaderna. Joakim Olofsson, han har gjort ett jättebra jobb sedan kongressen 2018, så jag vill även att vi ska hedra honom med en stor applåd.

Nu har vi gått igenom hela dagordningen och många beslut är fattade. Jag önskar er alla en bra och säker hemresa. Med dessa ord förklarar jag Fastighetsanställdas Förbunds 19:e ordinarie kongress för avslutad.

Internationalen sjöngs unisont.

Fastighetsanställdas Förbunds 19:e ordinarie kongress avslutades kl. 14.45.

